

◀ SYSTÉM IMPLEMENTÁCIE
PLÁNU OBNOVY
A ODOLNOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY ▶

ÚVOD	9
1 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IMPLEMENTÁCIE PLÁNU OBNOVY	11
1.1 Národná implementačná a koordinačná autorita	11
1.2 Vykonávateľ	11
1.3 Sprostredkovateľ	11
1.4 Osoba vykonávajúca finančné nástroje	12
1.5 Finančný sprostredkovateľ	12
1.6 Ďalšie osoby zapojené do implementácie Plánu obnovy	13
2 VYBRANÉ PODMIENKY POUŽÍVANIA A POSKYTOVANIA PROSTRIEDKOV MECHANIZMU	15
2.1 Podmienky vecnej oprávnenosti	15
2.2 Podmienky časovej oprávnenosti	16
2.3 Oprávnenosť DPH	16
2.4 Vylúčenie dvojitého financovania	17
2.5 Udržateľnosť	18
2.6 Dodržanie princípu „výrazne nenarušiť“	18
2.7 Podmienky pre výstavbu a obnovu budov	19
2.8 Zadávanie zákaziek	19
2.9 Štátna pomoc	20
3 VÝBER PRIJÍMATEĽOV A UZATVÁRANIE ZMLÚV	21
3.1 Výzva a priame vyzvanie	21
3.2 Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu	34
3.3 Posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a posudzovanie projektových zámerov	34
3.4 Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu	38
3.5 Zverejňovanie	41
4 FINANČNÉ RIADENIE MECHANIZMU NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI	42
4.1 Platby z rozpočtu EÚ	42
4.2 Zaradenie prostriedkov EÚ do štátneho rozpočtu	44
4.3 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľovi	45
4.4 Presuny	47
4.5 Platby na národnej úrovni	48
4.6 Systémy financovania	51
4.7 Systém bankových účtov	57
4.8 Vysporiadanie finančných vzťahov	58
4.9 Vedenie a uchovávanie záznamov	61
4.10 Osobitný postup pri posudzovaní investícií Plánu obnovy	63
5 MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV	64

5.1	Monitorovanie implementácie investície a reformy	64
5.2	Monitorovanie implementácie projektu	69
5.3	Poskytovanie údajov o implementácii Plánu obnovy Európskej komisii	70
5.4	Osobitné opatrenia na zabezpečenie plnenia míľnikov a cieľov	71
6	KONTROLA	73
6.1	Všeobecné ustanovenia o výkone finančnej kontroly	73
6.2	Kontrola vykonávaná NIKA	76
6.3	Kontrola vykonávaná vykonávateľom	77
6.4	Osobitné zameranie kontrol	84
6.5	Nezrovnalosti a zistené nedostatky	88
6.6	Ostatné kontroly, audity a overovania	90
6.7	Evidencia kontrol	91
7	ĎALŠIE OPATRENIA NA OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ	92
7.1	Posúdenie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov	92
7.2	Prijatie opatrení proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov na úrovni vykonávateľa	93
8	FINANČNÉ NÁSTROJE	96
8.1	Spôsoby implementácie finančných nástrojov	96
8.2	Výber subjektov implementujúcich finančné nástroje	97
8.3	Zmluvy	98
8.4	Vykonávanie finančných nástrojov	100
8.5	Opätovné využitie finančných nástrojov a vrátených prostriedkov	101
8.6	Poskytovanie prostriedkov mechanizmu osobe vykonávajúcej finančné nástroje	102
8.7	Monitorovanie finančných nástrojov	102
9	KOMUNIKÁCIA A KOORDINÁCIA	105
9.1	Informovanie, komunikácia a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy	105
9.2	Koordinácia	110
10	Zoznam príloh	112

Zoznam skratiek a vysvetlivky niektorých pojmov

ARACHNE	nástroj hodnotenia rizík
CES	Centrálny ekonomický systém
DNSH	zásada „výrazne nenarušiť“, znamená nepodporovať alebo nevykonávať hospodárske činnosti, ktoré výrazne poškodzujú akékoľvek environmentálne ciele v zmysle čl. 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 („Do No Significant Harm“)
EDA	Európsky dvor audítorov
EK	Európska komisia
EPPO	Európska prokuratúra
ES	Európske spoločenstvá
EÚ	Európska únia
FENIX	IT nástroj EK na podávanie správ členskými štátmi o implementácii Plánu obnovy a odolnosti
FK	finančná kontrola vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite
FN	finančný nástroj
FS	finančný sprostredkovateľ
ISPO	Informačný a monitorovací systém Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky
IS ŠP	Informačný systém Štátnej pokladnice
KZ	kontrolný zoznam
ManEx	modul informačného systému Štátnej pokladnice pre riadenie výdavkov
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
NIKA	Národná implementačná a koordinačná autorita
OLAF	Európsky úrad pre boj proti podvodom
OVFN	osoba vykonávajúca finančné nástroje
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
Plán obnovy	Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky
PMÚ	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
RIS	Rozpočtový informačný systém
SR	Slovenská republika
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
ÚPPV SR pre PO a ZE	Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku

ZFEÚ

Zmluva o fungovaní Európskej únie

FINANČNÉ NÁSTROJE

Opatrenia podľa čl. 2 bodu 30 nariadenia (EÚ) č. 2024/2509, ktoré sa vykonávajú vo forme kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na zdieľanie rizika. Prostriedky poskytované finančnými nástrojmi sú návratnou formou pomoci s účelom dosiahnuť jeden alebo viac cieľov a míľnikov Plánu obnovy. Prostriedky mechanizmu sa môžu poskytovať prijímateľovi aj prostredníctvom finančného nástroja v kombinácii s nenávratným spôsobom.

FINANČNÝ PRÍSPEVOK

Nenávratná finančná podpora, ktorá je k dispozícii na jej pridelenie alebo ktorá bola pridelená členskému štátu.

FINANČNÝ PRODUKT

Spôsob alebo forma, akou sú poskytované finančné prostriedky z finančného nástroja konečným prijímateľom. Ide najmä o úvery, záruky a kapitálové vstupy.

IMPLEMENTAČNÁ JEDNOTKA

Administratívne kapacity vykonávateľa (prípadne aj sprostredkovateľa) financované z Plánu obnovy. Suma výdavkov na implementačnú jednotku môže byť určená v Pláne obnovy vo výdavkoch za jednotlivé komponenty. Spravidla sa odvíja od sumy výdavkov na investície. Vykonávateľ je oprávnený z týchto prostriedkov financovať akékoľvek výdavky s cieľom zabezpečiť riadnu implementáciu jemu zverenej časti Plánu obnovy. Výdavky na implementačnú jednotku je vykonávateľ povinný plánovať tak, aby ich kumulatívna suma nepresiahla čiastku určenú v Pláne obnovy sumárne za všetky komponenty v zodpovednosti vykonávateľa. Suma výdavkov na administratívne kapacity sa rozpočtuje v kapitole vykonávateľa, aj v prípade zapojenia sprostredkovateľa.

INVESTÍCIA

Činnosť zahnutá v Pláne obnovy financovaná z prostriedkov mechanizmu a vykonávaná vykonávateľom, prijímateľom alebo prijímateľom spolu s partnerom.

INVESTIČNÁ STRATÉGIA FINANČNÉHO NÁSTROJA

Dokument stanovujúci súhrn postupov a jednotlivých krokov na dosiahnutie stanoveného cieľa s uplatnením finančných nástrojov v rámci príslušného komponentu Plánu obnovy.

KAPITÁLOVÁ INVESTÍCIA

Poskytnutie kapitálu spoločnosti, ktorý sa investuje priamo alebo nepriamo, navýšením základného imania spoločnosti.

KVÁZI-KAPITÁLOVÁ INVESTÍCIA

Druh financovania, ktoré stojí medzi kapitálovým a dlhovým financovaním, pričom vykazuje vyššie riziko ako prednostný dlh a nižšie riziko ako základný kapitál. Kvázi-kapitálové investície môžu mať štruktúru ako dlh, zvyčajne nezabezpečený a podriadený a v niektorých prípadoch konvertibilný na akcie, alebo na prioritné akcie.

MECHANIZMUS

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

MÍĽNÍKY A CIELE

Očakávané výsledky vykonávania reforiem alebo implementácie investícií, pričom míľniky predstavujú kvalitatívne výsledky a ciele kvantitatívne výsledky.

OPATRENIE

Investícia alebo reforma alebo ich časť (projekt).

PLÁN IMPLEMENTÁCIE INVESTÍCIE ALEBO REFORMY

Plán implementácie danej investície alebo reformy (tzv. implementačný plán) obsahuje harmonogram všetkých krokov, ktoré je potrebné vykonať, aby vykonávateľ zrealizoval investíciu alebo reformu a splnil stanovené míľniky alebo ciele v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.

PRIAME VYZVANIE

Priame vyzvanie podľa § 13 ods. 1 zákona o mechanizme. Pri postupe podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa priamym vyzvaním rozumie aj iný obdobný úkon v zodpovednosti vykonávateľa alebo ním určenej osoby, na základe ktorých sa poskytujú prostriedky mechanizmu alebo prostriedky na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

PROJEKT

Časť investície alebo reformy. Je to súbor aktivít, realizáciou ktorých sa plnia míľniky a ciele Plánu obnovy.

PROJEKTOVÝ ZÁMER

Projektový zámer podľa § 15a ods. 3 zákona o mechanizme.

PROSTRIEDKY MECHANIZMU

Finančné prostriedky určené na vykonávanie Plánu obnovy podľa zákona o mechanizme.

REFORMA

Kvalitatívna alebo kvantitatívna zmena opísaná a zahrnutá v Pláne obnovy realizovaná vykonávateľom.

VÝZVA

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

Pod pojmom výzva sa rozumie okrem výzvy podľa § 15 zákona o mechanizme aj výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme, a v prípade postupu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iné úkony v zodpovednosti vykonávateľa alebo ním určenej osoby, na základe ktorých je možné prejsť záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy (napr. štipendijná schéma, výzva podľa osobitného predpisu a pod).

ZÁKAZKA

Zákazkou je odplatná zmluva (bez ohľadu na jej formu) na dodanie protiplnenia, ktorým je najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy.

ŽIADOSŤ O PROSTRIEDKY MECHANIZMU

Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme.

Žiadosťou o prostriedky mechanizmu sa rozumie okrem žiadosti podľa § 16 zákona o mechanizme v prípade postupu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iný obdobný dokument alebo úkon osoby, ktorá prejavuje záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

Zoznam základných právnych predpisov a iných dokumentov

Predpisy Európskej únie

- **Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie** (konsolidované znenie) v znení ich protokolov a príloh v znení zmien a doplnení vyplývajúcich z Lisabonskej zmluvy podpísanej 13. decembra 2007 v Lisabone, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009 (ďalej aj „**ZFEÚ**“);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/241** z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti v platnom znení (ďalej aj „**nariadenie o mechanizme**“);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435** z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES;
- **vykonávacie rozhodnutie Rady** z 13. novembra 2025, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska (ST 14450/25 a ST 14450/25 ADD 1) (ďalej aj „**vykonávacie rozhodnutie Rady**“);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852** z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (ďalej aj „**nariadenie o taxonómii**“);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 2018/1046** Ú. v. EÚ z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (ďalej aj „**nariadenie o rozpočtových pravidlách**“); **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509** z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) v platnom znení (ďalej aj „**nové nariadenie o rozpočtových pravidlách**“); **nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95** (z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej aj „**nariadenie o ochrane finančných záujmov ES**“);
- **nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014** zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa čl. 107 a čl. 108 zmluvy v platnom znení;
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 883/2013** z 11. septembra 2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 v platnom znení (ďalej aj „**nariadenie č. 883/2013**“);
- **nariadenie Rady (EURATOM, ES) č. 2185/96** z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (ďalej aj „**nariadenie č. 2185/96**“);
- **nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939** z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry v platnom znení (ďalej aj „**nariadenie 2017/1939**“);
- **smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ** z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v platnom znení (ďalej aj „**smernica 2014/24**“);
- **smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371** z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (ďalej aj „**smernica 2017/1371**“);

- **delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2106** z 28. septembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, stanovením spoločných ukazovateľov a podrobných prvkov hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti v platnom znení.

Predpisy Slovenskej republiky

- **zákon č. 368/2021** Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o mechanizme**“);
- **zákon č. 12015** Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o finančnej kontrole**“);
- **zákon č. 523/2004** Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy**“);
- **zákon č. 211/2000** Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o slobode informácií**“);
- **zákon č. 187/2021** Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o ochrane hospodárskej súťaže**“);
- **zákon č. 575/2001** Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 395/2002** Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o archívoch**“);
- **zákon č. 305/2013** Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 358/2015** Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej aj „**zákon o štátnej pomoci**“);
- **zákon č. 18/2018** Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o ochrane osobných údajov**“);
- **zákon č. 431/2002** Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o účtovníctve**“);
- **zákon č. 513/1991** Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**Obchodný zákonník**“);
- **zákon č. 374/2014** Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 291/2002** Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o Štátnej pokladnici**“);
- **zákon č. 343/2015** Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o verejnom obstarávaní**“);
- **zákon č. 315/2016** Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 498/2011** Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zverejňovaní zmlúv v Centrálnom registri zmlúv a náležitosti informácie o uzatvorení zmluvy;

- **zákon č. 297/2008 Z. z.** o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti**“);
- **zákon č. 160/2015 Z. z.** Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 161/2015 Z. z.** Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov.

Iné dokumenty

- **Dohoda o financovaní** uzavretá v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti medzi Komisiou a Slovenskou republikou², uzavretá 7. októbra 2021 v platnom znení (ďalej aj „**dohoda o financovaní**“);
- **Operačná dohoda** k Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, uzavretá medzi Komisiou a Slovenskou republikou³ z 16. decembra 2021 v platnom znení (ďalej aj „**operačná dohoda**“);
- **Usmernenie členským štátom k Plánu obnovy a odolnosti SWD (2021)**¹² z 22. januára 2021. Pracovný dokument útvarov EK;
- **Oznámenie Komisie** Európskemu parlamentu a Rade NextGenerationEU – Cesta do roku 2026 zo 4. júna 2025 (COM/2025/310 final);
- **Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky** schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021 v platnom znení (ďalej aj „**Plán obnovy**“).

² <https://www.crz.gov.sk/data/att/3049828.pdf>. K dispozícii je aj neoficiálny slovenský preklad: <https://www.crz.gov.sk/data/att/3049825.pdf>.

³ <https://www.crz.gov.sk/zmluva/10605180/>

ÚVOD

Plán obnovy predstavuje jednotný a komplexný balík reforiem a investícií, ktorý má kľúčový význam pre Slovensko. Reaguje na potrebu realizovať zásadné systémové zmeny v podobe reforiem a potrebu zabezpečiť investície v dôležitých oblastiach, akými sú zelená ekonomika, vzdelávanie, veda, výskum a inovácie, zdravotníctvo, efektívna verejná správa a digitalizácia.

V júni 2021 Plán obnovy mimoriadne pozitívne vyhodnotila EK, podľa ktorej obsahuje silný reformný potenciál. Následne došlo k prijatiu vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým bol Plán obnovy schválený a zároveň bol určený finančný príspevok, ktorý poskytne EÚ Slovenskej republike ako prijímateľovi na účely dosahovania míľnikov a cieľov určených v Pláne obnovy. Podmienky poskytnutia uvedeného príspevku boli neskôr bližšie špecifikované v dohode o financovaní, ktorá bola uzavretá 7. októbra 2021. Za účelom vytvorenia rámca pre monitorovanie včasného plnenia míľnikov a cieľov a úpravy spôsobu kooperácie medzi NIKA, EK a vykonávateľmi pri implementácii Plánu obnovy bola uzavretá 16. decembra 2021 operačná dohoda.

Z dôvodu aktualizácie maximálneho finančného príspevku pre všetky členské štáty podľa článku 18 nariadenia o mechanizme bola upravená finančná alokácia pre Plán obnovy. Zároveň bola pre SR určená nová finančná alokácia pre novú kapitolu REPowerEU. Tieto a ďalšie skutočnosti (napr. nárast cien, a to najmä stavebných materiálov, ktoré nekorešpondovali s určením nákladov pôvodného Plánu obnovy z roku 2021) boli zohľadnené pri aktualizácii Plánu obnovy, ktorú Rada EÚ schválila dňa 14. júla 2023. Ďalšia zmena Plánu obnovy bola Radou EÚ schválená dňa 13. mája 2025. Poslednú revíziu Plánu obnovy Rada EÚ schválila dňa 13. novembra 2025.

Na národnej úrovni je základným právnym predpisom pre používanie a poskytovanie prostriedkov mechanizmu určených na realizáciu reforiem a investícií, ku ktorým sa SR zaviazala v Pláne obnovy, zákon o mechanizme. Za účelom bližšie definovať procesy a postupy, ktoré zabezpečia uplatňovanie základných pravidiel pri vykonávaní Plánu obnovy a pri poskytovaní a používaní prostriedkov mechanizmu, NIKA pripravila za účelom splnenia úlohy vyplývajúcej zo zákona o mechanizme a úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády SR č. 221 zo dňa 28. apríla 2021 Systém implementácie Plánu obnovy, ktorý vláda SR schválila uznesením vlády SR č. 784/2021 zo dňa 22. decembra 2021.

Systém implementácie Plánu obnovy upravuje spoločné pravidlá pre realizáciu všetkých investícií a reforiem zahrnutých v Pláne obnovy a vytvára základný implementačný rámec, rešpektujúc pritom platné právne predpisy EÚ a SR a dohody uzatvorené medzi SR a EÚ, ako aj osobitosti realizácie jednotlivých opatrení.

Systém implementácie Plánu obnovy schválila vláda SR uznesením č. 784/2021. Prípadné zmeny a doplnenia vládou prijatého Systému implementácie Plánu obnovy v súlade s potrebami implementácie investícií a reforiem, ktorými sa plnia míľniky a ciele Plánu obnovy schvaľuje vedúci ÚPPV SR pre PO a ZE. NIKA za účelom aktualizácie Systému implementácie Plánu obnovy komunikuje navrhované zmeny so zástupcami vykonávateľov. NIKA je oprávnená vydať aktualizáciu Systému implementácie Plánu obnovy bez predchádzajúcej komunikácie so zástupcami vykonávateľov len v osobitných prípadoch, ak je nutné aktualizovať Systém implementácie Plánu obnovy bezodkladne z dôvodu hroziacich nedostatkov.

Za účelom úpravy konkrétnych oblastí implementácie Plánu obnovy je ÚPPV SR pre PO a ZE ako NIKA oprávnený v nadväznosti na Systém implementácie Plánu obnovy vydávať:

- vzory** formulárov, výstupov a vstupov v rámci jednotlivých procesov, pričom odkaz na konkrétny vzor nemusí byť priamo súčasťou Systému implementácie Plánu obnovy;
- metodické usmernenia**, ktoré bližšie popisujú a vysvetľujú aplikáciu konkrétnych ustanovení Systému implementácie Plánu obnovy, najmä v nadväznosti na potreby implementačnej praxe, prípadne vysvetľujú postupy a procesy v predmetnej oblasti nad rámec Systému implementácie Plánu obnovy;
- výnimky** zo Systému implementácie Plánu obnovy alebo záväzných dokumentov vydávaných v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy, a to z vlastnej iniciatívy alebo na základe oprávnených a riadne

odôvodnených žiadostí vykonávateľov⁴. NIKA je oprávnená zrušiť udelenú výnimku zo Systému implementácie Plánu obnovy alebo záväzných dokumentov vydávaných v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy⁵.

Systém implementácie Plánu obnovy, vzory a metodické usmernenia je NIKA oprávnená aktualizovať podľa potreby. Aktualizácia je vykonaná vydaním novej verzie s uvedeným dátumom účinnosti⁶. Ak z aktualizovanej verzie Systému implementácie Plánu obnovy vyplynie pre vykonávateľa nová povinnosť, vykonávateľ zabezpečí jej splnenie v primeranej lehote, najneskôr však do 30 pracovných dní od účinnosti aktualizovaného Systému implementácie Plánu obnovy, ak zo Systému implementácie Plánu obnovy nevyplýva iná lehota. Ak aktualizácia Systému implementácie Plánu obnovy zavádza lehotu na splnenie povinnosti vykonávateľa, za prvý deň lehoty sa považuje dátum účinnosti aktualizovaného Systému implementácie Plánu obnovy.

Pokiaľ z obsahu dokumentu (napr. Systému implementácie Plánu obnovy, vzorov a metodických usmernení NIKA) alebo jeho časti vyplýva odporúčací charakter, je vykonávateľ oprávnený prispôbiť jeho obsah špecifikám implementácie konkrétneho opatrenia, za predpokladu dodržania všetkých uplatniteľných pravidiel.

V prípade, ak sa akékoľvek ustanovenie Systému implementácie Plánu obnovy stane neplatným v dôsledku jeho rozporu s platným právnym poriadkom SR a EÚ, nespôsobí to neplatnosť celého Systému implementácie Plánu obnovy. Vo všeobecnosti platí, že ak dôjde k takémuto rozporu, platia pre danú oblasť ustanovenia právne záväzných aktov EÚ a všeobecne záväzných právnych predpisov SR. V prípade rozporu medzi znením Systému implementácie Plánu obnovy a znením metodického usmernenia vydaného NIKA v súvislosti so zavedením informačného systému ISPO, postupuje sa podľa metodického usmernenia k ISPO.

Systém implementácie Plánu obnovy je pre NIKA a vykonávateľov záväzný. Pre sprostredkovateľov je Systém implementácie Plánu obnovy záväzný v rozsahu, v akom bol sprostredkovateľ poverený na vykonávanie úloh vykonávateľa. Pre osoby vykonávajúce finančné nástroje a finančných sprostredkovateľov je Systém implementácie Plánu obnovy záväzný v rozsahu, v akom vykonávajú úlohy pri implementácii Plánu obnovy. Ak vykonávateľ zabezpečuje implementáciu jemu zverenej časti Plánu obnovy prostredníctvom sprostredkovateľa alebo osoby vykonávajúcej finančné nástroje, je povinný zabezpečiť dodržanie postupov v zmysle Systému implementácie Plánu obnovy. Pre MF SR ako orgán zabezpečujúci audit sú záväzné tie časti Systému implementácie Plánu obnovy, ktoré upravujú postupy súvisiace s prípravou a predkladaním žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK. Vybrané časti Systému implementácie majú presah aj na činnosť sekcie rozpočtovej politiky ako orgánu, ktorý zabezpečuje riadenie rozpočtu verejnej správy.

Ak Systém implementácie Plánu obnovy určuje lehotu na splnenie úlohy a koniec lehoty prípadne na víkend alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, pokiaľ NIKA neurčí inak.

Na zdieľanie informácií o realizácii Plánu obnovy sa používa webové sídlo Plánu obnovy <https://www.planobnovy.sk/>⁷.

⁴ Žiadosť o výnimku zo Systému implementácie Plánu obnovy a záväzných dokumentov vydávaných v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy je oprávnený predkladať NIKA výlučne vykonávateľ.

⁵ Zrušenie výnimky zo strany NIKA nemôže mať negatívny vplyv na implementáciu opatrení, resp. na plnenie súvisiacich míľnikov a cieľov. Rušenie udelených výnimiek nemá retrospektívne účinky.

⁶ V prípade potreby nevyhnutnej zmeny určitej časti Systému implementácie Plánu obnovy alebo jeho prílohy, môže NIKA vykonať zmenu prostredníctvom ad hoc usmernenia pre vykonávateľov. Následne bude zmena zapracovaná do SIPOO pri jeho najbližšej aktualizácii.

⁷ Akékoľvek zverejnenie informácií a údajov na webovom sídle Plánu obnovy podľa Systému implementácie Plánu obnovy je možné vykonať zverejnením odkazu na webové sídlo vykonávateľa.

1 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IMPLEMENTÁCIE PLÁNU OBNOVY

1.1 Národná implementačná a koordinačná autorita

NIKA je ÚPPV SR pre PO a ZE, ktorá v súvislosti s Plánom obnovy plní úlohy v oblasti koordinácie, úlohy v oblasti vykonávania Plánu obnovy, ale aj úlohy v oblasti vykonávania mechanizmu. Inštitucionálne je NIKA a jej pôsobnosť upravená najmä v ustanovení § 4 zákona o mechanizme. Na základe Organizačného poriadku ÚPPV SR pre PO a ZE plní úlohy NIKA najmä sekcia plánu obnovy.

1.2 Vykonávateľ

Vykonávateľ je ústredný orgán štátnej správy určený vládou. Postavenie a úlohy vykonávateľa sú ustanovené najmä v § 5 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ je zodpovedný za realizáciu konkrétnych investícií a reforiem alebo ich častí, ktoré sú zahrnuté v Pláne obnovy, a za plnenie stanovených míľnikov a cieľov⁸.

Vykonávateľ môže prostriedky mechanizmu používať na realizáciu investície alebo reformy alebo ich časti sám, pričom ich v tomto prípade neposkytuje prijímateľovi, ale ich používa na krytie vlastných výdavkov. Ak vykonávateľ prostriedky mechanizmu sám nepoužíva, poskytuje ich prijímateľovi alebo osobe vykonávajúcej finančné nástroje.

Vykonávateľ je oprávnený písomne poveriť vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľa. Toto poverenie musí byť písomné, pričom vykonávateľ presne stanoví, ktoré úlohy a povinnosti podľa zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších relevantných právnych predpisov bude zabezpečovať sprostredkovateľ. O určení sprostredkovateľa a rozsahu jeho poverenia, resp. ich zmene, je vykonávateľ povinný bezprostredne informovať NIKA.

Vykonávateľ v relevantných prípadoch vykonáva Plán obnovy poskytovaním prostriedkov mechanizmu návratným spôsobom alebo kombináciou návratného spôsobu a nenávratného spôsobu, pričom uvedené realizuje prostredníctvom osoby vykonávajúcej finančné nástroje, prípadne aj finančného sprostredkovateľa, a to po predchádzajúcom vydaní záväzného stanoviska NIKA.

Vykonávateľ je povinný pre účely vzájomnej komunikácie a koordinácie týkajúcej sa implementácie Plánu obnovy oznámiť NIKA kontaktnú osobu na najvyššej úrovni (minister alebo príslušný štátny tajomník) a kontaktnú osobu v pozícii koordinátora alebo ich zmenu bezodkladne. Pre oznámenie kontaktnej osoby sa použije e-mailová adresa planobnovy@vlada.gov.sk.

1.3 Sprostredkovateľ

Sprostredkovateľ je ústredný orgán štátnej správy, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia vyšší územný celok, obec alebo iná právnická osoba, ktorá vykonáva časť úloh vykonávateľa, a to v mene vykonávateľa a na jeho účet. Postavenie a úlohy sprostredkovateľa sú upravené v ustanovení § 6 zákona o mechanizme.

Sprostredkovateľ môže zabezpečovať plnenie len tých úloh vykonávateľa, ktorými ho vykonávateľ poverí na základe:

- a) písomnej zmluvy uzatvorenej medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom. Písomná zmluva uzatvorená medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom musí obsahovať presne stanovený rozsah práv a povinností vykonávateľa a sprostredkovateľa; alebo
- b) inej formy písomného dojednania medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom, ak je sprostredkovateľom priamo riadená rozpočtová alebo príspevková organizácia; napríklad je možné uvedené upraviť v rámci

⁸ V zmysle vykonávacieho rozhodnutia Rady.

zriaďovacej listiny alebo štatútu, resp. dodatku k zriaďovacej listine alebo štatútu.

Vykonávateľ môže určiť súčasne viacerých sprostredkovateľov. Viacerých sprostredkovateľov však nie je možné poveriť vykonávaním rovnakej úlohy.

Vykonávateľ informuje NIKA o zapojení sprostredkovateľa do 30 dní od jeho určenia, vždy však najneskôr pred vykonaním úkonu, na základe ktorého poskytne sprostredkovateľovi prostriedky mechanizmu na plnenie úloh vykonávateľa.

Vykonávateľ je oprávnený poveriť sprostredkovateľa vykonávaním časti svojich úloh iba v prípade, ak je to odôvodniteľné povahou realizovanej investície alebo reformy a ak to nie je v rozpore s osobitnými predpismi. Vykonávateľ je oprávnený poveriť vykonávaním časti svojich úloh iba takého sprostredkovateľa, ktorý má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie časti úloh vykonávateľa. Pri výbere sprostredkovateľa je vykonávateľ povinný dodržať všetky uplatniteľné právne predpisy (napr. zákon o verejnom obstarávaní, zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy). Na požiadanie NIKA je vykonávateľ povinný výber sprostredkovateľa odôvodniť.

Poverením sprostredkovateľa sa vykonávateľ nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za plnenie úloh pri vykonávaní Plánu obnovy. Pre prípad vzniku škody spôsobenej pri vykonávaní úloh alebo v súvislosti s vykonávaním úloh vykonávateľa sprostredkovateľom sa vykonávateľovi odporúča upraviť si v písomnej zmluve uzatvorenej so sprostredkovateľom zodpovednosť za škodu tak, aby bol vykonávateľ oprávnený uplatniť si voči sprostredkovateľovi regresný nárok v zmysle všeobecných predpisov o náhrade škody.

1.4 Osoba vykonávajúca finančné nástroje

Osobou vykonávajúcou finančné nástroje je právnická osoba, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančného nástroja a s ktorou vykonávateľ uzavrel zmluvu o financovaní finančného nástroja. K uzavretiu zmluvy o financovaní finančného nástroja sa vyžaduje vydanie záväzného stanoviska NIKA.

Vykonávateľ zabezpečí, aby sa použitím finančného nástroja dosiahli očakávané míľniky a ciele uvedené v Pláne obnovy. Osoba vykonávajúca finančné nástroje v tejto súvislosti vykonáva finančné nástroje s odbornou starostlivosťou tak, aby dosiahla čo najefektívnejšie využitie prostriedkov mechanizmu na implementáciu finančných nástrojov v súlade s investičnou stratégiou.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje pri implementácii finančných nástrojov najmä:

- uzatvára s vykonávateľom zmluvu o financovaní finančného nástroja,
- prípravuje a vykonáva investičnú stratégiu finančného nástroja,
- zriaďuje a spravuje účty, na ktoré prijíma prostriedky mechanizmu ako aj prostriedky vrátené naspäť z finančného nástroja, používa ich na určený účel, spravuje úroky a iné výnosy z prostriedkov mechanizmu,
- vyberá finančných sprostredkovateľov a (ide o zmluvu medzi osobou vykonávajúcou finančné nástroje podľa ustanovenia § 20 zákona o mechanizme) zabezpečuje spoluprácu s finančnými sprostredkovateľmi, ak je to relevantné,
- v prípade priameho vykonávania finančných nástrojov vyberá prijímateľov a uzatvára zmluvy s prijímateľmi,
- zabezpečuje monitorovanie a podávanie správ o implementácii každého finančného nástroja o dosahovaní míľnikov a cieľov vykonávateľovi,
- vedie dokumentáciu pre každý implementovaný finančný nástroj vrátane vedenia osobitných záznamov pre rôzne formy podpory v súlade s požiadavkami uvedenými v právnom poriadku SR a EÚ a poskytuje prístup k týmto dokumentom.

1.5 Finančný sprostredkovateľ

Finančným sprostredkovateľom je právnická osoba, ktorú osoba vykonávajúca finančné nástroje poverila časťou vykonávania finančných nástrojov na základe zmluvy s finančným sprostredkovateľom. Osoba vykonávajúca

finančné nástroje môže takto zveriť finančnému sprostredkovateľovi výkon celého finančného nástroja alebo len jeho časti a výkon všetkých činností alebo len niektorých činností pri vykonávaní finančného nástroja.

Finančným sprostredkovateľom môže byť banka, správcovská spoločnosť alebo iná právnická osoba, ktorá je vybraná v súlade s požiadavkami a postupmi uvedenými v Systéme implementácie Plánu obnovy.

Finančný sprostredkovateľ pri vykonávaní finančných nástrojov najmä:

- a) pripravuje a vykonáva investičnú stratégiu konkrétneho finančného nástroja,
- b) vyberá prijímateľov a uzatvára zmluvy s prijímateľmi,
- c) zabezpečuje podávanie správ o vykonávaní finančného nástroja a o dosahovaní míľnikov a cieľov osobe vykonávajúcej finančné nástroje,
- d) prijíma prostriedky mechanizmu, používa ich na určený účel a následne vracia osobe vykonávajúcej finančné nástroje prostriedky splatené alebo vrátené prijímateľmi.

1.6 Ďalšie osoby zapojené do implementácie Plánu obnovy

Žiadateľ

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. d) zákona o mechanizme je žiadateľ osobou, ktorá žiada o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo predkladá projektový zámer.

Pod pojmom "žiadateľ" sa okrem žiadateľa podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona o mechanizme rozumie v prípade postupu podľa osobitného postupu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iná osoba, ktorá prejavuje záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

Prijímateľ

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. e) zákona o mechanizme je prijímateľ osobou, ktorej sa poskytujú prostriedky mechanizmu od nadobudnutia účinnosti zmluvy podľa § 14 alebo zmluvy podľa § 18 ods. 4, spravidla na uspokojenie vlastných potrieb. Plnenie poskytnuté prijímateľovi nie je vyvážené priamou protihodnotou poskytnutou prijímateľom vykonávateľovi.

Pod pojmom "prijímateľ" sa rozumie v prípade postupu podľa osobitného postupu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj osoba, s ktorou sa uzatvára iná obdobná zmluva pre účely poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy, ale aj osoba, ktorej sa poskytujú prostriedky mechanizmu alebo prostriedky na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy, bez predchádzajúceho uzatvorenia zmluvy, ak to umožňuje osobitný predpis.

Z pohľadu nariadenia o mechanizme môže byť prijímateľ spravidla považovaný za konečného prijímateľa finančných prostriedkov.

Partner

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. m) zákona o mechanizme je osobou, ktorá sa v záujme dosahovania spoločných cieľov s prijímateľom spolupodieľa na realizácii investície alebo realizácii reformy na základe písomnej zmluvy s prijímateľom a ktorá zároveň nemá vo vzťahu k prijímateľovi postavenie dodávateľa alebo subdodávateľa. Partnerom je aj osoba, ktorá sa v záujme dosahovania spoločných cieľov spolupodieľa na príprave realizácie investície alebo príprave realizácie reformy so žiadateľom, ak sa následne spolupodieľa na realizácii tejto investície alebo realizácii tejto reformy a ktorá zároveň nemá vo vzťahu k žiadateľovi postavenie dodávateľa alebo subdodávateľa. Partnerom je aj iná osoba, ktorá sa so žiadateľom a prijímateľom spolupodieľa na realizácii investície alebo realizácii reformy, alebo sa spolupodieľa aj na príprave realizácii investície alebo reformy, ak takéto zapojenie partnera umožňuje osobitný predpis v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

Dodávateľ

Dodávateľom je osoba alebo skupina osôb, ktorá s vykonávateľom, sprostredkovateľom, osobou vykonávajúcou finančné nástroje, prijímateľom alebo partnerom uzavrie alebo uzavrela odplatnú zmluvu na dodanie protiplnenia, ktorým sú najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy. Na účely určenia dodávateľa sa za protiplnenie považuje aj také plnenie, na ktoré sa neuplatňuje zákon o verejnom obstarávaní, ako napr. prevod vlastníckeho práva alebo poskytnutie nájmu k existujúcej nehnuteľnosti. Charakteristikou dodávateľa podľa zákona nie je napĺňanie vlastných potrieb, ale poskytnutie konkrétneho plnenia za finančnú protihodnotu.

Subdodávateľ

Subdodávateľom je osoba alebo skupina osôb, ktorá sa na základe zmluvy, ktorú uzavrie alebo uzavrela s dodávateľom alebo subdodávateľom, podieľala, podieľa alebo bude podieľať na dodaní protiplnenia, ktorým sú najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy. Na účely určenia subdodávateľa sa za protiplnenie považuje aj také plnenie, na ktoré sa neuplatňuje zákon o verejnom obstarávaní, ako napr. prevod vlastníckeho práva alebo poskytnutie nájmu k existujúcej nehnuteľnosti. Charakteristikou subdodávateľa podľa zákona nie je napĺňanie vlastných potrieb, ale poskytnutie konkrétneho plnenia za finančnú protihodnotu.

Konečný užívateľ výhod

Konečným užívateľom výhod je fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo kontroluje právnickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa alebo združenie majetku, a každá fyzická osoba, v prospech ktorej tieto subjekty vykonávajú svoju činnosť alebo obchod, pričom medzi konečných užívateľov výhod možno zaradiť osoby uvedené v ustanovení § 6a zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti. Povinnosť identifikovať konečného užívateľa výhod sa vzťahuje na právnické osoby, ktoré nie sú subjektom verejnej správy, účelové združenia majetku bez právnej subjektivity a na fyzické osoby - podnikateľov⁹.

Užívateľ

Osoba, ktorá od vykonávateľa alebo prijímateľa získa peňažné alebo nepeňažné plnenie v rámci realizácie investície alebo reformy alebo ich časti (projekt). Vykonávateľ alebo prijímateľ môžu poskytnúť peňažné alebo nepeňažné plnenie užívateľovi, ak to vyplýva z charakteru realizovanej investície alebo reformy a uvedené je potrebné pre splnenie stanovených míľnikov a cieľov. Vykonávateľ je povinný zabezpečiť riadne vedenie evidencie všetkých užívateľov v rozsahu údajov, aké sa v zmysle Systému implementácie Plánu obnovy požadujú evidovať a uchovávať pri konečných užívateľoch výhod. Ak sa užívateľovi poskytuje peňažné plnenie, považuje sa na účely monitorovania za konečného prijímateľa finančných prostriedkov podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme.

⁹ § 10a ods. 1 a 2 zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti

2 VYBRANÉ PODMIENKY POUŽÍVANIA A POSKYTOVANIA PROSTRIEDKOV MECHANIZMU

Vykonávateľ je povinný pri používaní a poskytovaní prostriedkov mechanizmu dodržať a zabezpečiť dodržiavanie všetkých uplatniteľných právnych predpisov SR a EÚ¹⁰.

Na financovanie z prostriedkov mechanizmu sa vzťahujú okrem iného aj nasledovné podmienky:

- podmienky vecnej oprávnenosti,
- podmienky časovej oprávnenosti,
- oprávnenosť DPH,
- vylúčenie dvojitého financovania,
- udržateľnosť¹¹,
- princíp „výrazne nenarušiť“¹²,
- podmienky pre výstavbu a obnovu budov,
- verejné obstarávanie,
- štátna pomoc.

2.1 Podmienky vecnej oprávnenosti

Z prostriedkov mechanizmu sa financujú výdavky nevyhnutné na implementáciu investície alebo reformy zahrnutej do Plánu obnovy, pričom sa zohľadňuje plánovaný spôsob realizácie investície alebo reformy uvedený v Pláne obnovy. Vykonávateľ pri implementácii investície alebo reformy používa alebo poskytuje prostriedky mechanizmu na krytie nevyhnutných potrieb súvisiacich s týmito opatreniami.

Na implementáciu investície a reformy sú nevyhnutné tie výdavky, ktoré je potrebné uskutočniť s cieľom splniť stanovené míľniky alebo ciele jednotlivých reforiem a investícií v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne. Škála týchto výdavkov je v niektorých prípadoch indikovaná v nákladovom ohodnotení jednotlivých investícií a reforiem uvedených v Pláne obnovy. Ak vykonávateľ identifikuje potrebu financovania výdavkov, ktoré neboli pôvodne zahrnuté do nákladového ohodnotenia danej investície alebo reformy pri jej príprave, a ich uskutočnenie je nevyhnutné alebo by malo pozitívny vplyv na realizáciu investície alebo reformy (najmä na dosiahnutie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne) vykonávateľ postupuje podľa kapitoly č. 4.4.

S výnimkou riadne odôvodnených prípadov výdavky mechanizmu nesmú nahrádzať opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky¹³.

Vykonávateľ je povinný dodržiavať schválený rozpočet a pri hospodárení s prostriedkami mechanizmu zachovávať princípy nakladania s verejnými prostriedkami, najmä hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť ako aj zachovanie princípov nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, transparentnosti, princípu primeranosti a zákaz konfliktu záujmov).

¹⁰ Napr. zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o mechanizme, nariadenie o mechanizme.

¹¹ Pozri čl. 24 ods. 3 nariadenia o mechanizme: – Uspokojivé splnenie míľnikov a cieľov predpokladá, že dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov.

¹² Znamená nepodporovať alebo nevykonávať hospodárske činnosti, ktoré výrazne poškodzujú akékoľvek environmentálne ciele, v relevantných prípadoch v zmysle čl. 17 nariadenia (EÚ) č. 2020/852.

¹³ Čl. 5 ods. 1 nariadenia o mechanizme.

2.2 Podmienky časovej oprávnenosti

Časová oprávnenosť výdavkov je stanovená na obdobie od 1. februára 2020¹⁴, pričom vykonávateľ zabezpečí splnenie míľnikov a cieľov jednotlivých reforiem a investícií v termíne určenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady¹⁵.

Pre investície a reformy REPowerEU, ktoré boli zahrnuté v POO v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia o mechanizme sa uplatňuje časová oprávnenosť podľa článku 17 ods. 2 nariadenia od 1. februára 2022.

S ohľadom na účel rozpočtovaných prostriedkov môže byť časová oprávnenosť limitovaná termínom splnenia míľnikov a cieľov jednotlivých reforiem a investícií.

Posledné míľniky a ciele je potrebné splniť do predloženia poslednej žiadosti o platbu na EK, najneskôr však do 31. augusta 2026¹⁶.

Z prostriedkov mechanizmu možno financovať len také opatrenia, ktorých implementácia (s ktorou vznikajú výdavky) začala až 1. februára 2020 (resp. pre investície a reformy REPowerEU 1. februára 2022) alebo neskôr a tieto opatrenia tvoria neoddeliteľnú súčasť investícií a reforiem obsiahnutých v Pláne obnovy.

Opatrenia, ktorých prípravné a počiatočné fázy boli začaté pred 1. februárom 2020 možno považovať za oprávnené pre financovanie z prostriedkov mechanizmu, iba pre jasne definované fázy, ktoré sa realizujú po 1. februári 2020, a pri ktorých vzniknú všetky náklady alebo výdavky (v závislosti od relevantnosti vo vzťahu k financovanému opatreniu) po 1. februári 2020. Z prostriedkov mechanizmu možno teda financovať a EK v rámci míľnikov a cieľov, vykazovať také opatrenia, ktoré sa začali reálne implementovať po 1. februári 2020, ale niektoré prípravné činnosti, napr. príprava projektovej dokumentácie, verejné obstarávanie, posúdenie vplyvov na životné prostredie, stavebné povolenia a pod. mohli byť realizované aj pred týmto termínom. Podmienkou financovania opatrenia je, aby jeho realizácia začala po 1. februári 2020, t. j. aby náklady alebo výdavky (v závislosti od relevantnosti vo vzťahu k financovanému opatreniu) za jasne definovanú fázu, ktorá tvorí integrálnu súčasť investície alebo reformy, vznikli až po tomto dátume. Uvedené platí obdobne aj pre investície a reformy REPowerEU, ktorých časová oprávnenosť začína 1. februára 2022.

V prípade poskytovania štátnej pomoci a minimálnej pomoci je oprávnené obdobie pre výdavky stanovené v súlade s pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“ v príslušných schémach štátnej pomoci a schémach pomoci "de minimis" v ich platnom znení.

2.3 Oprávnenosť DPH

Pri implementácii Plánu obnovy a financovaní investícií a reforiem z prostriedkov mechanizmu na národnej úrovni platí, že DPH nie je oprávneným výdavkom s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, aby nedošlo k dvojitému financovaniu DPH, t. j. aj z prostriedkov určených na financovanie investícií a reforiem a aj v rámci možnosti odpočtu DPH.

Vykonávateľ v prípadoch, kedy sa DPH bude považovať za oprávnenú, bude DPH financovať z alokovaných prostriedkov s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

Za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov na úhradu DPH, potrebných na implementáciu investícií a reforiem zahrnutých do Plánu obnovy, plánuje vykonávateľ potrebné finančné prostriedky v rozpočte kapitoly a v rozpočte samotnej investície alebo reformy.

¹⁴ Čl. 17 ods. 2 nariadenia o mechanizme.

¹⁵ Vykonávateľ by mal podmienky pre prijímateľov nastaviť tak, aby bol míľnik alebo cieľ splnený v stanovenom termíne.

¹⁶ Čl. 20 ods. 5 písm. d) nariadenia o mechanizme.

2.4 Vylúčenie dvojitého financovania¹⁷

Vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje, finančný sprostredkovateľ, prijímateľ a partner sú povinní predchádzať dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a z fondov Európskej únie alebo z iných programov Európskej únie, ako aj z iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Uvedené je potrebné zabezpečiť aj v súvislosti s inými verejnými prostriedkami.

Prostriedky mechanizmu nie je možné poskytnúť prijímateľovi a/alebo partnerovi, ktorý prijíma dotáciu, príspevok, grant alebo inú formu pomoci na financovanie tých istých výdavkov a ktorá by predstavovala dvojité financovanie. Uvedené sa rovnako vzťahuje na vykonávateľa, ktorý prostriedky mechanizmu používa, keď investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy sám realizuje.

Dvojitém financovaním sa rozumie aj situácia, ak sa k výsledku daného opatrenia alebo jeho časti (projekt) dospeje nielen použitím prostriedkov mechanizmu, ale aj využitím iných zdrojov z rozpočtu EÚ, pričom takéto použitie nebolo vopred indikované EK v rámci Plánu obnovy a zohľadnené v nákladovom ohodnotení príslušnej investície alebo reformy. Zároveň sa za dvojité financovanie môže považovať aj situácia, ak výsledok danej operácie (bez ohľadu na spôsob preukazovania zrealizovania opatrenia) je vykazovaný EK v rámci rôznych nástrojov podpory.

Rovnako sa vyššie uvedené aplikuje aj na výdavky vykonávateľa/sprostredkovateľa na financovanie implementačnej jednotky.

Berúc do úvahy ustanovenia osobitného predpisu¹⁸, dvojité financovanie je potrebné vylúčiť vo všetkých prípadoch, a to bez ohľadu na zdroj financovania výdavku.

Vykonávateľ je povinný vytvoriť si systém overovania duplicity výdavkov zohľadňujúci typ a charakter výdavku ako aj jeho zdroj financovania.

Overovanie dvojitého financovania je potrebné relevantne vykonávať v rámci každej fázy implementácie Plánu obnovy – napr. v rámci prípravy výzvy alebo priameho vyzvania, v rámci posudzovania žiadosti o PPM, v rámci finančnej kontroly žiadosti o platbu (s výnimkou poskytnutia zálohovej platby a zúčtovania predfinancovania) alebo na základe podnetu smerujúceho k podozreniu z dvojitého financovania počas obdobia platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ je povinný z každého overenia vykonať záznam, tzv. audit trail o vykonanom overení. Uvedené sa týka overovania duplicity výdavkov, rovnako aj výsledkov POO (míľnikov a cieľov) vykazovaných EK.

Vykonávateľ je povinný bezodkladne vopred informovať NIKa o plánovaných zmenách v zdroji financovania jednotlivých opatrení a o prípadnom zapojení iných zdrojov EÚ. Uvedené sa týka napríklad tých prípadov, kedy vykonávateľ plánuje využívať pri implementácii investície alebo reformy iné zdroje EÚ, ktorých využitie nebolo indikované v Pláne obnovy. Zároveň sa uvedené týka prípadov, kedy sa vykonávateľ dozvie, že sa plánujú poskytovať alebo sa poskytujú iné zdroje EÚ v rovnakej alebo príbuznej oblasti investície alebo reformy implementovanej v rámci Plánu obnovy. Pre účely informovania NIKa vykonávateľ využije e-mailovú adresu príslušného vecného odboru¹⁹. Potrebné údaje predloží vykonávateľ NIKa v nasledovnej štruktúre:

- referencia na relevantné opatrenie, v ktorom plánujú byť použité iné zdroje EÚ,
- názov zdroja financovania z rozpočtu EÚ,
- výška finančnej alokácie z iného zdroja EÚ alebo výška očakávanej finančnej podpory na opatrenie z iného zdroja EÚ,

¹⁷ „Dvojité financovanie“ je financovanie poskytnuté v rozpore s čl. 9 nariadenia o mechanizme, ktorý stanovuje, že „podpora v rámci mechanizmu dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Reformy a investičné projekty môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.“ Bližšie informácie vid' Usmernenie EK o posudzovaní interných kontrolných systémov zavedených členskými štátmi v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dostupné na úložisku NIKa /Všeobecné dokumenty/Dokumenty k implementácii POO/Metodické pokyny.

¹⁸ Napr. § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹⁹ spo_evsvd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

- vysvetlenie, ako bude zabezpečená prevencia dvojitého financovania v prípade, ak na realizáciu daného opatrenia majú byť použité aj iné zdroje EÚ.

Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA aktualizáciu pri zmene vyššie uvedených údajov.

2.5 Udržateľnosť

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť zachovanie investícií a reforiem zrealizovaných v rámci vykonávania Plánu obnovy. Investícia a reforma je zachovaná, pokiaľ dosiahnuté míľniky a ciele, naviazané na tieto investície a reformy, neboli zrušené. Zachovanie investície a reformy znamená, že podstata investície alebo reformy, jej účel a dosiahnuté výsledky ostávajú zachované. Zmeny v investícii alebo reforme, ku ktorým dôjde po tom, ako sa o splnení míľnika alebo cieľa podá správa EK, by nemali mať vplyv na dosiahnutý míľnik a cieľ investície alebo reformy, resp. by nemali spôsobiť zvrátenie už dosiahnutého míľnika a cieľa investície alebo reformy.

NIKA je povinná v každej jednej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku potvrdiť, že opatrenia, súvisiace s predtým uspokojivo splnenými míľnikmi a cieľmi, neboli zrušené. Pre tento účel žiada NIKA rovnaké potvrdenie od vykonávateľov. EK je oprávnená vykonávať overenia, preskúmania, kontroly a audity implementácie Plánu obnovy, týkajúce sa aj informácií a odôvodnení v súvislosti s uspokojivým splnením míľnikov a cieľov v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Tieto overenia, preskúmania, kontroly a audity sa môžu vykonávať počas implementácie Plánu obnovy, a do piatich rokov od dátumu konečnej platby.

S týmto súvisí potreba, aby vykonávateľ v relevantných prípadoch zdefinoval podmienky udržateľnosti v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a zároveň zabezpečil dodržiavanie princípov nakladania s verejnými prostriedkami.

2.6 Dodržanie princípů „výrazne nenarušiť“

Na účely nariadenia o mechanizme sa zásada „výrazne nenarušiť“ vykladá v zmysle čl. 17 nariadenia o taxonómii. V tomto ustanovení sa vymedzuje, čo predstavuje „výrazné narušenie“ plnenia šiestich environmentálnych cieľov. Predmetným nariadením sa stanovujú kritériá na určenie toho, či sa hospodárska činnosť²⁰ označuje za environmentálne udržateľnú.

Hospodárska činnosť sa považuje za výrazne narúšajúcu:

1. zmiernovanie zmeny klímy, ak vedie k značným emisiám skleníkových plynov;
2. adaptáciu na zmenu klímy, ak vedie k zvýšenému nepriaznivému dôsledku súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na činnosť samú alebo na ľudí, prírodu alebo majetok,
3. udržateľné využívanie a ochranu vodných a morských zdrojov, ak poškodzuje dobrý stav alebo dobrý ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd, alebo dobrý environmentálny stav morských vôd,
4. obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie, ak vedie k výraznej neefektívnosti využívania materiálov alebo priameho alebo nepriameho využívania prírodných zdrojov alebo k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu, s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo ak dlhodobé zneškodňovanie odpadu môže spôsobiť výrazné a dlhodobé poškodenie životného prostredia,
5. prevenciu a kontrolu znečisťovania, ak vedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy v porovnaní so situáciou pred začiatkom tejto činnosti,
6. ochranu a obnovu biodiverzity a ekosystémov,

²⁰ Hospodárskou činnosťou v zmysle čl. 17 nariadenia o taxonómii sa na účely implementácie mechanizmu rozumie opatrenie, t. j. jednotlivé reformy a investície.

ak výrazne poškodzuje dobrý stav a odolnosť ekosystémov, alebo poškodzuje stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú záujmom EÚ.

V rámci posúdenia dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“ sa zohľadňuje životný cyklus činnosti, ktorá je dôsledkom daného opatrenia. Rozsah posudzovania má zahŕňať fázu výroby, fázu používania a fázu konca životnosti, a to všade tam, kde sa očakáva najväčšie narušenie.

V Pláne obnovy, v textovej časti jednotlivých komponentov, sa časť 8 venuje posúdeniu²¹ každého opatrenia v zmysle dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“.

Vykonávateľ ďalej posúdi v procese prípravy výzvy alebo priameho vyzvania konkrétne činnosti, ktoré sú dôsledkom daného opatrenia, resp. navrhované okruhy oprávnených aktivít v kontexte dodržania princípu výrazne nenarušiť. V prípade potreby vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu stanoví povinnosti prijímateľovi na zabezpečenie dodržania zásady „výrazne nenarušiť“.

V rámci posudzovania dodržiavania princípu výrazne nenarušiť sa dodržiavajú postupy v zmysle schémy rozhodovania vyplývajúcej z dokumentu Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o mechanizme (2021/C 58/01)²².

2.7 Podmienky pre výstavbu a obnovu budov

Záväzné požiadavky pre investície spojené s výstavbou alebo obnovou budov v Pláne obnovy sú uvedené v prílohe č. 3.1.2 – 4. Metodická príručka k výstavbe a obnove budov, ktorá obsahuje prehľad informácií a usmernení potrebných k plneniu požiadaviek v zmysle nariadenia o mechanizme, vykonávacieho rozhodnutia Rady, požiadaviek definovaných v Pláne obnovy, ako aj požiadaviek vyplývajúcich z relevantných právnych predpisov SR a EÚ v tejto oblasti.

2.8 Zadávanie zákaziek

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že pri realizácii opatrení budú relevantné subjekty (subjekty, ktoré používajú a ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu, najmä vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje, prijímateľ a partner) postupovať pri zadávaní zákaziek na dodanie služieb, tovarov a stavebných prác potrebných pre realizáciu opatrenia ako aj pri zmenách týchto zákaziek v súlade s právnymi predpismi SR a právnymi aktami EÚ upravujúcimi zadávanie zákaziek. Cieľom je zabezpečiť, že zákazka sa zadá ponuke, ktorá predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou alebo ponuke s najnižšou cenou alebo ponuke s najnižšími nákladmi použitím prístupu nákladovej efektívnosti, najmä nákladmi počas životného cyklu. Pri zadávaní zákaziek je potrebné zabezpečiť vylúčenie akéhokoľvek konfliktu záujmov.

Odporúča sa, aby sa v čo najväčšej miere pri verejnom obstarávaní v relevantných prípadoch uplatňovali pravidlá pre sociálne verejné obstarávanie alebo zelené verejné obstarávanie. V prípade investícií týkajúcich sa výstavby alebo rekonštrukcií pozemných stavieb zo strany ústredných orgánov štátnej správy sa aplikujú všade tam, kde je to možné aj relevantné nástroje zeleného verejného obstarávania²³.

Vykonávateľ je zároveň povinný zabezpečiť, že výdavky vynakladané v súvislosti s realizáciou investícií a reforiem alebo ich častí (projektov) budú v súlade s cenami obvyklými na trhu na danom mieste a v danom čase pri zohľadnení stanovených obchodných podmienok.

²¹ V zmysle čl. 18 ods. 4 písm. d) a čl. 19 ods. 3 písm. d) nariadenia o mechanizme.

²² Oznámenie Komisie, Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ C 58/01, 2021), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

²³ V súlade so schváleným uznesením vlády SR č. 541/2022, ktorý je dostupný na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27583/1>

2.9 Štátna pomoc

Legálna definícia pojmu štátna pomoc je obsiahnutá v čl. 107 ods. 1 ZFEÚ: „Ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

Štátnou pomocou sú teda také opatrenia v prospech podnikov, ktoré spĺňajú nasledovných päť kumulatívnych kritérií:

- prevod verejných zdrojov (v čl. 107 ZFEÚ označené ako „štátne prostriedky“) a pripísateľnosť štátu,
- ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci,
- selektívnosť opatrenia pomoci,
- vplyv na hospodársku súťaž a
- vplyv na vnútorný obchod EÚ.

Podľa čl. 107 ZFEÚ sa pravidlá štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci vo všeobecnosti uplatňujú len vtedy, keď je príjemcom pomoci „podnik“ (v čl. 107 ZFEÚ označený ako „podnikateľ“). Podnikom sa pritom rozumie každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie a spôsob jeho financovania. Hospodárskou činnosťou je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti (tzn. podnikom môže byť napr. aj nezisková organizácia alebo príspevková organizácia za predpokladu výkonu hospodárskej činnosti).

Podľa čl. 108 ods. 3 ZFEÚ, EK musí byť v dostatočnom čase upovedomená o zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci, aby mohla podať svoje pripomienky. Členské štáty EÚ sú preto vo všeobecnosti povinné pred poskytnutím štátnej pomoci notifikovať plánované poskytnutie štátnej pomoci EK, tzn. požiadať EK o schválenie poskytnutia štátnej pomoci (všeobecná notifikačná povinnosť). Žiadosť o schválenie poskytnutia štátnej pomoci sa EK predkladá (notifikuje) v súlade s § 9 ods. 4 zákona o štátnej pomoci prostredníctvom PMÚ.

Výnimky zo všeobecnej notifikačnej povinnosti je možné využiť v prípadoch, ak ide o štátnu pomoc (individuálnu podľa schémy alebo ad hoc) poskytnutú podľa:

- nariadenia o skupinových výnimkách²⁴ alebo
- rozhodnutia Komisie o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.

V týchto prípadoch je možné poskytnúť štátnu pomoc bez jej predchádzajúcej notifikácie EK, musia byť však splnené všetky podmienky stanovené zákonom o štátnej pomoci a príslušnou legislatívou EÚ. Notifikačná povinnosť sa nevzťahuje ani na pomoc poskytnutú podľa niektorého z nariadení de minimis.

Prostriedky mechanizmu sú verejné zdroje a ich poskytnutím môžu byť dotknuté pravidlá štátnej pomoci, preto je vykonávateľ povinný pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu vykonať test štátnej pomoci (pozri prílohu č. 3.1 - 1). Ak poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc, postupuje vykonávateľ v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o štátnej pomoci a podľa osobitných predpisov upravujúcich príslušné opatrenia pomoci, ak sú v súlade s pravidlami EÚ pre štátnu pomoc. Nadobudnutie účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 14 zákona o mechanizme alebo deň vzniku právneho nároku na poskytnutie štátnej pomoci, podľa toho, ktorý moment nastane skôr, sa v zmysle právnych predpisov upravujúcich štátnu pomoc spravidla považuje za moment poskytnutia štátnej pomoci.

²⁴ nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení

3 VÝBER PRIJÍMATEĽOV A UZATVÁRANIE ZMLÚV

3.1 Výzva a priame vyzvanie

Za výber prijímateľov je zodpovedný vykonávateľ.

Na základe priameho vyzvania podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o mechanizme sa prostriedky mechanizmu poskytujú priamo určenému prijímateľovi, ktorým je:

- prijímateľ individuálne určený v Pláne obnovy,
- prijímateľ, ktorého pôsobnosť vykonávať úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu, vyplýva z osobitného predpisu,
- prijímateľ určený rozhodnutím vlády, ktorý je v zriaďovateľskej alebo zakladateľskej pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy alebo je právnickou osobou zriadenou zákonom alebo právnickou osobou zriadenou na základe zákona, a ktorý vykonáva úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu na účely dosahovania míľnikov a cieľov plánu obnovy; prijímateľom určeným rozhodnutím vlády môže byť aj iná právnická osoba, ktorá vykonáva alebo má v svojej zriaďovateľskej pôsobnosti subjekt, ktorý vykonáva úlohy vo verejnom záujme²⁵, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie míľnikov a cieľov plánu obnovy.
- prijímateľ, ktorý vykonáva úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu na účely dosahovania míľnikov a cieľov plánu obnovy, ak je možné uspokojiť každého takéhoto prijímateľa.

Na základe výzvy podľa ustanovenia § 15 zákona o mechanizme sa poskytujú prostriedky mechanizmu prijímateľom, ktorým nemožno poskytnúť prostriedky mechanizmu na základe priameho vyzvania.

V súlade s postupom podľa osobitného predpisu sa prostriedky mechanizmu poskytujú prijímateľovi, ak je to v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

3.1.1 Harmonogram výziev a priamych vyzvaní

Vykonávateľ pripravuje a v prípade potreby aktualizuje harmonogram výziev a priamych vyzvaní.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní podľa prílohy č. 3.1 – 5 vykonávateľ pripraví na celé obdobie implementácie Plánu obnovy tak, aby vhodným načasovaním výziev zabezpečil:

- dodržanie termínov vyplývajúcich z vykonávacieho rozhodnutia Rady a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem,
- riadnu implementáciu investícií alebo reforiem a splnenie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne²⁶,
- potrebné synergické a komplementárne účinky s fondami EÚ alebo inými programami podpory. Za správnu identifikáciu synergií a komplementarít s fondami EÚ alebo inými programami podpory je zodpovedný vykonávateľ.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní obsahuje najmä:

- a) názov komponentu,
- b) názov investície alebo reformy,
- c) názov alebo zameranie výzvy / priameho vyzvania,
- d) identifikáciu oprávnených žiadateľov alebo budúceho prijímateľa²⁷,

²⁵ napríklad zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁶ Podľa Plánu obnovy, vykonávacieho rozhodnutia Rady a .

²⁷ Pri priamom vyzvaní.

- e) indikatívny dátum vyhlásenia výzvy / priameho vyzvania,
- f) indikatívny dátum uzavretia výzvy, ak je to relevantné,
- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na výzvu / priame vyzvanie (uvádza sa celková suma, ktorú vykonávateľ plánuje poskytnúť bez ohľadu na zdroj financovania),
- h) identifikáciu synergických a komplementárných účinkov²⁸.

V harmonograme výziev a priamych vyzvaní vykonávateľ uvádza aj výzvy na predkladanie projektových zámerov a výzvy a priame vyzvania podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. Pokiaľ sú niektoré údaje podľa predchádzajúceho odseku pre výzvy na predkladanie projektových zámerov a výzvy a priame vyzvania podľa osobitného predpisu zjavne nerelevantné²⁹, v harmonograme výziev a vyzvaní sa tieto nerelevantné údaje neuvedú.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní predkladá vykonávateľ NIKA najneskôr do 30 dní po schválení Systému implementácie Plánu obnovy. NIKA v lehote do 10 pracovných dní predložený Harmonogram výziev a priamych vyzvaní schváli. NIKA je oprávnená požadovať prepracovanie zaslaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní najmä v prípade, ak zistí:

- nesúlad harmonogramu výziev a priamych vyzvaní s vykonávacím rozhodnutím Rady (vrátane orientačného harmonogramu splnenia) a s Plánmi implementácie daných investícií alebo reforiem
- rozdielne posúdenie synergii a komplementarít na základe záveru pracovnej skupiny pre synergie a komplementaritu³⁰, alebo
- nesprávnu identifikáciu oprávnených žiadateľov alebo budúceho prijímateľa.

Vykonávateľ zverejní harmonogram výziev a priamych vyzvaní po schválení zo strany NIKA v rozsahu údajov podľa odseku 3 písm. a) až g) vyššie na svojom webovom sídle. Pri zverejnení je potrebné dodržať pravidlá publicity uvedené v kapitole č. 9.1. Vykonávateľ zašle informáciu o zverejnení NIKA na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk a NIKA zabezpečí zverejnenie harmonogramu výziev a priamych vyzvaní na webovom sídle Plánu obnovy.

Ak vykonávateľ zistí akúkoľvek skutočnosť, ktorá má vplyv na údaje uvedené vo zverejnenom harmonograme výziev a priamych vyzvaní, bez zbytočného odkladu pripraví aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní³¹. Aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní spolu so zdôvodnením zmeny vykonávateľ zasiela NIKA na odsúhlasenie, pričom žiadosť o odsúhlasenie zasiela vykonávateľ na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKA³². Odsúhlasenie zmeny v harmonograme výziev a priamych vyzvaní NIKA vykoná v lehote do 5 pracovných dní. NIKA je oprávnená požadovať prepracovanie zaslaného aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní. Aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní zverejní vykonávateľ po odsúhlasení NIKA na svojom webovom sídle. Vykonávateľ zašle informáciu o zverejnení aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní NIKA na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk a NIKA zabezpečí zverejnenie aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní na webovom sídle Plánu obnovy.

Vykonávateľ v rámci implementácie, jemu zverených opatrení, postupuje tak, aby predišiel častým zmenám v harmonograme výziev a priamych vyzvaní.

3.1.2 Príprava výzvy a priameho vyzvania

Pri príprave výzvy a priameho vyzvania je vykonávateľ povinný postupovať v súlade s princípom nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, transparentnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti, účinnosti, ďalej princípom primeranosti a zákazu konfliktu záujmov.

²⁸ Pri výzve a priamom vyzvaní podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa synergické a komplementárne účinky identifikované vykonávateľom posudzujú pri schvaľovaní harmonogramu výziev a priamych vyzvaní.

²⁹ Zdôvodnenie na požiadanie NIKA a auditných a kontrolných orgánov poskytne vykonávateľ.

³⁰ Za účelom overenia synergii a komplementarít NIKA komunikuje s MIRRI SR a inými orgánmi zodpovednými za riadenie, koordináciu a implementáciu týchto programov.

³¹ Harmonogram výziev a priamych vyzvaní nie je potrebné aktualizovať, ak omeškanie vykonávateľa pri vyhlásení výzvy je kratšie ako 2 mesiace.

³² spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

Za účelom zabezpečenia uvedeného vykonávateľ o. i. neposkytne návrh výzvy, výzvu pred jej zverejnením ani ich časť potenciálnemu žiadateľovi, skupine potenciálnych žiadateľov ani iným osobám, ktorým oprávnenie oboznamovať sa s návrhom výzvy alebo s výzvou nevyplýva z osobitného predpisu.³³ Vykonávateľ je zároveň povinný zabezpečiť zachovanie mlčanlivosti osobami, ktoré sa oboznámili s obsahom návrhu výzvy alebo výzvou, až do vyhlásenia výzvy.³⁴ Cieľom je zaistiť o. i. dodržanie princípov nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a princípu transparentnosti a to, aby bol dodržaný súťažný charakter procesu výberu prijímateľov.

V prípade, ak má vykonávateľ záujem komunikovať návrh výzvy, výzvu alebo ich časti pred zverejnením výzvy, je povinný zabezpečiť zverejnenie predmetných informácií o výzve transparentne a nediskriminačne, za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu všetkým potenciálnym žiadateľom.

Vykonávateľ je v relevantných prípadoch rovnako povinný pri príprave výzvy postupovať tak, aby nedošlo k porušeniu pravidiel verejného obstarávania alebo k narušeniu hospodárskej súťaže.

Vykonávateľ pripravuje výzvu a priame vyzvanie v dostatočnom časovom predstihu tak, aby:

- bol dodržaný Plán implementácie danej investície alebo reformy,
- bol dodržaný termín na splnenie míľnikov a cieľov stanovený vo vykonávacom rozhodnutí Rady,
- boli súvisiace míľniky a ciele splnené v stanovenom rozsahu a kvalite,
- mali žiadatelia dostatočný čas na prípravu žiadostí o prostriedky mechanizmu.

Pri plánovaní prípravy výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme a priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme vykonávateľ zohľadňuje čas potrebný na posúdenie výzvy a priameho vyzvania zo strany NIKA³⁵ a vydanie záväzného stanoviska.

Pri príprave výzvy a priameho vyzvania podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa ustanovenia tejto kapitoly použijú primerane.

Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Pri príprave výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme vykonávateľ postupuje v súlade s aktuálne platným znením:

- Plánu obnovy,
- vykonávacieho rozhodnutia Rady
- zákona o mechanizme,
- Systému implementácie Plánu obnovy,

pričom je povinný zabezpečiť dodržiavanie všetkých uplatniteľných predpisov.

Vykonávateľ pripraví výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu tak, aby podľa ustanovenia § 15 ods. 3, 4 a 5 zákona o mechanizme obsahovala relevantné formálne náležitosti, obsahové náležitosti a podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

³³ V prípade žiadosti o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií, ktorá smeruje k obsahu návrhu výzvy alebo výzvy pred jej zverejnením, sa odporúča uvedenú žiadosť posúdiť aj s ohľadom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o slobode informácií, keďže výzva je dokument, ktorý sa zverejňuje na základe zákona o mechanizme.

³⁴ Uvedené sa nevzťahuje na NIKA; NIKA je oprávnená oboznamovať sa s návrhom výzvy a výzvou z titulu výkonu kompetencií podľa zákona o mechanizme, najmä § 4 ods. 3 písm. g) a § 4 ods. 5 zákona o mechanizme. Podobne sa uvedené nevzťahuje ani na príslušný útvar MIRRI SR, ktorý je zodpovedný za posúdenie synergických a komplementárnych účinkov výzvy, ani na UHP pri aplikovaní osobitného postupu pri posudzovaní investícií podľa kapitoly 4.10.

³⁵ Vykonávateľ zohľadní skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na lehotu posúdenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme zo strany NIKA, najmä svoje skúsenosti s prípravou výziev a priamych vyzvaní, rozsah požiadaviek vyplývajúcich z výzvy, zložitost' alebo inovativnosť stanovených podmienok, rozsah úprav vykonaných vo vzorových dokumentoch (napr. návrh zmluvy), prípadnú existenciu štátnej pomoci, čas potrebný na strane vykonávateľa na zapracovanie pripomienok alebo predloženie dodatočných vysvetlení a pod.

Výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu obsahuje najmä:

- a) názov výzvy a kód výzvy,

Kód výzvy sa určí podľa Príručky k úložisku NIKA.

- b) právny predpis, na základe ktorého sa prostriedky mechanizmu poskytujú,

V prípade výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme sa uvedie zákon o mechanizme.

- c) označenie komponentu a investície alebo reformy Plánu obnovy,

Uvedie sa názov komponentu a investície alebo reformy z Plánu obnovy alebo vykonávacieho rozhodnutia Rady. Zároveň sa uvedie, že ide o komponent a investíciu alebo reformu Plánu obnovy.

- d) identifikačné údaje a kontaktné údaje vykonávateľa, ktorý výzvu vyhlasuje, ako aj spôsob komunikácie s vykonávateľom,

Výzvy vyhlasuje vykonávateľ zverejnením výzvy na svojej webovej stránke, a to aj v prípade, ak je pre účely prípravy výzvy, prijímania a posudzovania žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu zastúpený sprostredkovateľom. V prípade, že v mene vykonávateľa niektoré úlohy súvisiace s prijímaním a posudzovaním žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu vykonáva sprostredkovateľ, je túto skutočnosť vo výzve potrebné zohľadniť.

- e) Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu,

Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu je definovaný v súlade s Plánom obnovy a vykonávacím rozhodnutím Rady.

- f) informáciu o uplatnení pravidiel štátnej pomoci / pomoci de minimis, ak relevantné,

Vykonávateľ je povinný pri príprave výziev posudzovať prípadnú existenciu štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ pri príprave výzvy vykoná test štátnej pomoci v súlade s prílohou č. 3.1 – 1.

Vykonávateľ zabezpečí súlad výzvy s príslušnými pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Pokiaľ poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc alebo pomoc „de minimis“, vykonávateľ v relevantných prípadoch vypracuje schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné vypracovať schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“ pri príprave výzvy, pomoc sa poskytuje ako pomoc ad hoc pri dodržaní podmienok stanovených v zákone o štátnej pomoci.

Pokiaľ sa na poskytovanie prostriedkov mechanizmu uplatňujú pravidlá štátnej pomoci vo výzve sa uvedie odkaz na schému štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ vo výzve zohľadní všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú zo schémy štátnej pomoci alebo schémy „de minimis“.

- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na výzvu,

Uvádza sa celková suma finančných prostriedkov, ktoré vykonávateľ plánuje použiť na výzvu bez ohľadu na zdroj financovania a zároveň celková suma rozdelená na alokáciu zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti a aj zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

- h) dátum vyhlásenia výzvy a dátum uzavretia výzvy alebo určenie skutočnosti, na základe ktorej sa výzva uzavrie,

Pokiaľ vykonávateľ plánuje uzavrieť výzvu na základe určenej skutočnosti, odporúča sa vždy určiť aj dátum uzavretia výzvy, pričom vykonávateľ uzavrie výzvu na základe tej skutočnosti, ktorá nastane skôr. Uvedené sa odporúča pre účely zabezpečenia zrealizovania investície a reformy a splnenia míľnika a cieľa Plánu obnovy v termíne stanovenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

- i) podmienky oprávnenosti žiadateľa, kritériá pre posúdenie splnenia podmienok, spôsob preukázania a spôsob posúdenia splnenia podmienok,

Pri stanovení podmienok oprávnenosti žiadateľa vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy, Plánu obnovy a ostatných relevantných dokumentov (napr. harmonogram výziev a priamych vyzvaní).

Podmienky oprávnenosti žiadateľa by mali zohľadňovať charakter investície a reformy. Vykonávateľ stanovuje také podmienky oprávnenosti žiadateľa, ktoré vyplývajú z právnych predpisov alebo sú nevyhnutné pre riadnu implementáciu investície alebo reformy alebo ich časti (projektu) a zabezpečenie ich udržateľnosti v lehote podľa zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ pri stanovovaní podmienok oprávnenosti žiadateľa postupuje tak, aby nevytváral neopodstatnenú administratívnu záťaž na strane žiadateľa ale aj na strane vykonávateľa.

V rámci podmienok oprávnenosti žiadateľa vykonávateľ zohľadňuje okrem iného požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme zadefinované v § 13 ods. 4. Je nevyhnutné, aby podmienku bezúhonnosti v rozsahu, ako ju vymedzuje § 13 ods. 4 zákona o mechanizme, okrem žiadateľa splnil aj jeho štatutárny orgán, členovia jeho štatutárneho orgánu alebo iné osoby konajúce v mene žiadateľa. Uvedené vymedzenie sa nevzťahuje na osoby konajúce v mene a na účet žiadateľa výhradne na základe plnomocenstva. Ak sa na realizácii investície alebo realizácii reformy spolupodieľa partner, uvedená požiadavka bezúhonnosti sa v rovnakom rozsahu vzťahuje aj na partnera, štatutárny orgán partnera, člena štatutárneho orgánu partnera a inú osobu konajúcu v mene partnera.

Vykonávateľ postupuje tak, aby stanovené podmienky nebránili splneniu mílnika alebo cieľa Plánu obnovy. Zároveň musia byť tieto podmienky v súlade so zásadou proporcionality. Podmienky by teda nemali byť neprimerané a vykonávateľ by mal v prípade ich uplatnenia zohľadniť najmä výšku poskytovaných prostriedkov mechanizmu, typ oprávnených žiadateľov, predmet podpory a ciele opatrenia a všetky ďalšie relevantné skutočnosti.

Vykonávateľovi sa odporúča v relevantných prípadoch zadefinovať podmienku že žiadateľ nie je evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES).

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam oprávnenosti žiadateľa určí spôsob preukázania ich splnenia zo strany žiadateľa a spôsob overenia zo strany vykonávateľa.

- j) iné podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, kritériá pre posúdenie splnenia týchto podmienok (ak relevantné), spôsob preukázania a spôsob overenia splnenia podmienok,

V rámci iných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy (napr. podmienky vyplývajúce z Metodickéj príručky k budovám uvedenej v prílohe č. 3.1.4.), Plánu obnovy a ostatných relevantných dokumentov.

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu určí spôsob ich preukázania zo strany žiadateľa a overenia zo strany vykonávateľa.

Podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu a kritériá, prostredníctvom ktorých bude vykonávateľ posudzovať splnenie týchto podmienok, spôsob preukázania splnenia týchto podmienok a spôsob ich posúdenia vykonávateľ stanovuje tak, aby minimalizoval administratívnu záťaž pre žiadateľa a zároveň administratívnu náročnosť posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu na strane vykonávateľa. V prípadoch, kde sa predpokladá odborné posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, sa odporúča angažovať budúcich hodnotiteľov – nezávislých expertov, pričom je vítané zapájať aj nezávislých expertov zo zahraničia.

Ak výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu predchádzala výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme, je vykonávateľ oprávnený určiť požiadavku na predloženie hodnotiacej správy³⁶ ako podmienku poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

- k) kritériá posúdenia žiadosti o prostriedky mechanizmu za účelom vytvorenia poradia žiadostí o prostriedky mechanizmu,

Vykonávateľ zohľadní zákon o mechanizme. Zákon o mechanizme v § 16 ods. 4 predpokladá vytvorenie poradia v závislosti od kvalitatívne alebo kvantitatívne najlepšie splnených kritérií alebo v závislosti od najskoršie doručenej úplnej žiadosti o prostriedky.

Poradie sa vytvára len z tých žiadateľov, ktorých žiadosti splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

- l) miesto a spôsob podania žiadosti o prostriedky mechanizmu³⁷,

Žiadosť o prostriedky mechanizmu sa predkladá na miesto a spôsobom uvedeným vo výzve. Vykonávateľ vo výzve určí ako spôsob podania žiadostí o prostriedky mechanizmu podanie prostredníctvom ISPO³⁸.

- m) informácie pre žiadateľa.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stručne informoval žiadateľa napr. o postupe posudzovania žiadosti o prostriedky mechanizmu, o spôsobe komunikácie so žiadateľom, o postupoch vedúcich k uzatvoreniu zmluvy, o možnostiach podať námietky³⁹ proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu a o ďalších skutočnostiach, ktoré považuje vykonávateľ za dôležité pre účely podania žiadosti a jej posúdenia.

Rozsah údajov a príloh, ktoré sa v zmysle výzvy požadujú predložiť od žiadateľov v rámci žiadosti o prostriedky mechanizmu, vykonávateľ stanovuje tak, aby bolo možné posúdiť žiadosti o prostriedky mechanizmu z pohľadu ich súladu s výzvou, právnymi predpismi a súladu s Plánom obnovy, ale aby sa zároveň minimalizovala administratívna náročnosť na strane žiadateľa. Od žiadateľa sa môžu požadovať len údaje, informácie a dokumenty, ktoré je možné jednoznačne priradiť k stanoveným podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu a kritériám posúdenia v zmysle výzvy.

Výzva je určená žiadateľovi a vzhľadom na to vykonávateľ dbá o to, aby výzva obsahovala všetky potrebné a nevyhnutné informácie pre prípravu žiadosti o prostriedky mechanizmu. Tieto je potrebné popísať stručne a výstižne. Vykonávateľ zároveň dbá o to, aby výzva neobsahovala informácie, ktoré nie sú potrebné pre žiadateľa, ktorých uvádzaním sa výzva a podmienky v nej uvedené môžu stať neprehľadnými.

Vykonávateľ môže vypracovať výzvu podľa odporúčaného vzoru výzvy⁴⁰, ktorý je uvedený v prílohe č. 3.1 – 2.

Výzva, okrem iného, obsahuje aj:

- návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁴¹, alebo len odkaz na webové sídlo vykonávateľa, kde je tento návrh zmluvy zverejnený⁴²;
- formulár žiadosti o prostriedky mechanizmu⁴³.

Zároveň v rámci prípravy výzvy vykonávateľ vypracuje samostatný dokument k identifikácii synergických a komplementárnych účinkov výzvy s ostatnými programami podpory. Dokument bude obligatórnou prílohou

³⁶ Bez ohľadu na závery posúdenia projektového zámeru zo strany vykonávateľa.

³⁷ Vykonávateľ môže stanoviť ako podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu aj podmienky podania žiadosti o prostriedky v stanovenej forme a včas.

³⁸ ak sa vykonávateľ s NIKA nedohodne inak.

³⁹ Odkazom na príslušné ustanovenia zákona o mechanizme.

⁴⁰ Vykonávateľ je povinný dodržať minimálne náležitosti v zmysle zákona o mechanizme a Systému implementácie Plánu obnovy.

⁴¹ Návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vydaný NIKA, nie je záväzný. Vykonávateľ si môže vypracovať pre účely poskytovania prostriedkov mechanizmu vlastný vzor alebo vzor vydaný NIKA vykonávateľ v potrebnom rozsahu prispôsobí potrebám a charakteru konkrétnej výzvy.

⁴² Vykonávateľ aj v tomto prípade predkladá NIKA návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na posúdenie pre účely schvaľovania výzvy.

⁴³ Formulár žiadosti, nahradý v ISPO, stanovuje vykonávateľ v súlade s určenými podmienkami a náležitosťami konkrétnej výzvy.

návrhu výzvy, ktorý vykonávateľ zašle NIKA (príloha 3.1 – 6 Identifikácia synergických a komplementárnych účinkov).

Odporúča sa, aby vykonávateľ prípravu výzvy, v snahe pripraviť výzvu čo možno v najlepšej kvalite, aktívne komunikoval s relevantnými aktérmi, o. i. so zástupcami samospráv, záujmovými organizáciami, odborníkmi v danej oblasti a najmä Radami partnerstva pre integrovaný územný rozvoj vyšších územných celkov vo vymedzených oblastiach s využitím konceptu Integrovaných územných investícií⁴⁴. Vykonávateľ pritom dbá na to, aby táto spolupráca nemala vplyv na možný vznik konfliktu záujmov alebo aby touto spoluprácou neboli dotknuté princípy podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o mechanizme. V prípade, ak by hrozilo, že spolupráca s partnermi pri príprave výzvy by mohla byť pre niektorých výhodou, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle všetky potrebné informácie poskytnuté osobám zúčastneným na predbežných konzultáciách alebo prijme aj iné vhodné opatrenia.

Pri príprave výzvy sa vykonávateľovi odporúča overiť zohľadnenie všetkých stanovených náležitostí výzvy a podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, a to prostredníctvom prílohy 3.1 – 3⁴⁵.

Príprava výziev na predkladanie projektových zámerov

Pred vyhlásením samotnej výzvy na prekladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme môže vykonávateľ so súhlasom NIKA vyhlásiť výzvu na predkladanie projektových zámerov, ak je to v rámci realizácie daného opatrenia vhodné alebo potrebné. Vykonávateľ pripravuje výzvu na predkladanie projektových zámerov len v prípade, ak uvedené predpokladá vykonávacie rozhodnutie Rady, Plán implementácie danej investície alebo reformy alebo, ak je to vopred dohodnuté s NIKA.

Účelom výzvy na predkladanie projektových zámerov je získanie informácií o plánovanom použití prostriedkov mechanizmu, ako aj prvotná identifikácia projektov, ktoré budú po dopracovaní podľa podmienok stanovených vo výzve predložené ako žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu. Výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktorá nadväzuje na výzvu na predkladanie projektových zámerov, nesmie byť s touto výzvou v rozpore.

Pri príprave výzvy na predkladanie projektových zámerov vykonávateľ, pokiaľ ide o náležitosti výzvy, postupuje primerane podľa časti „Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu“ tejto kapitoly. Vo výzve na predkladanie projektových zámerov vykonávateľ určí obsah požadovaných informácií a dokumentácie v predkladaných projektových zámeroch. Vykonávateľ vo výzve na predkladanie projektových zámerov stanovuje len také požiadavky na obsah projektového zámeru, ktoré sú nevyhnutné na jeho posúdenie a formulovanie odporúčaní v hodnotiacej správe pre žiadateľa na jeho prípadné dopracovanie. Vykonávateľ pripraví výzvu na projektové zábery tak, aby predkladaný projektový zámer obsahoval najmä identifikáciu predkladateľa projektového zámeru a účel použitia prostriedkov mechanizmu.

Vykonávateľ vo výzve na predkladanie projektových zámerov upraví aj podmienky pre zmenu alebo zrušenie takejto výzvy.

Príprava priameho vyzvania

Pri príprave návrhu priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme vykonávateľ postupuje v súlade s § 12 a § 13 zákona o mechanizme, a primerane podľa časti „Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu“ tejto kapitoly.

Vykonávateľ v priamom vyzvaní podľa zákona o mechanizme zdefiniuje budúceho prijímateľa podľa § 12 ods. 1 zákona o mechanizme a rovnako popíše účel priameho vyzvania, a to v súlade s opatrením uvedeným v Pláne obnovy. Vykonávateľ vykonáva úkony smerujúce k priamemu vyzvaniu a priamo vyzve takého budúceho

⁴⁴ V rámci prípravy výzvy sa vykonávateľovi dôrazne odporúča dodržiavať princíp partnerstva.

⁴⁵ Uvedené overenie je možné zohľadniť aj v rámci finančnej kontroly podľa § 7 zákona o finančnej kontrole, ktorá sa vykonáva v súvislosti s vyhlásením výzvy.

prijímateľa, ktorý je spôsobilý zabezpečiť riadnu implementáciu investície alebo reformy alebo ich časti (projektu) a zabezpečiť ich udržateľnosť.⁴⁶ Vykonávateľ v priamom vyzvaní určí nevyhnutné podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu a spôsob ich preukázania budúcim prijímateľom. Budúci prijímateľ preukáže vykonávateľovi splnenie týchto podmienok v rámci súčinnosti.

Priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme obsahuje formálne náležitosti, obsahové náležitosti a podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, najmä:

- a) názov priameho vyzvania a kód priameho vyzvania,

Kód priameho vyzvania sa určí podľa Príručky k úložisku NIKA.

- b) právny predpis, na základe ktorého sa prostriedky mechanizmu poskytujú,

V prípade priameho vyzvania podľa § 13, ods. 1 zákona o mechanizme sa uvedie zákon o mechanizme.

- c) označenie komponentu a investície alebo reformy Plánu obnovy,

Uvedie sa názov komponentu a investície alebo reformy z Plánu obnovy alebo vykonávacieho rozhodnutia Rady. Zároveň sa uvedie, že ide o komponent a investíciu alebo reformu Plánu obnovy.

- d) identifikačné údaje a kontaktné údaje vykonávateľa, ktorý priame vyzvanie predkladá, ako aj spôsob komunikácie budúcim prijímateľom,

V prípade, že v mene vykonávateľa niektoré úlohy vykonáva sprostredkovateľ, je uvedené v priamom vyzvaní potrebné zohľadniť.

- e) účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu,

Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu je definovaný v súlade s Plánom obnovy a vykonávacím rozhodnutím Rady.

- f) informáciu a o uplatnení pravidiel štátnej pomoci / pomoci de minimis, ak relevantné,

Vykonávateľ je povinný pri príprave priameho vyzvania posudzovať prípadnú existenciu štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ pri príprave priameho vyzvania vykoná test štátnej pomoci v súlade s prílohou č. 3.1 – 1.

Vykonávateľ zabezpečí súlad priameho vyzvania s príslušnými pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Pokiaľ poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc alebo pomoc „de minimis“, vykonávateľ v relevantných prípadoch vypracuje schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné vypracovať schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“ pri príprave priameho vyzvania, pomoc sa poskytuje ako pomoc ad hoc pri dodržaní podmienok stanovených v zákone o štátnej pomoci.

Pokiaľ sa na poskytovanie prostriedkov mechanizmu uplatňujú pravidlá štátnej pomoci v priamom vyzvaní sa uvedie odkaz na schému štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ v priamom vyzvaní zohľadní všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú zo schémy štátnej pomoci alebo schémy „de minimis“.

- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na priame vyzvanie,

Uvádza sa celková suma finančných prostriedkov, ktoré vykonávateľ plánuje použiť na priame vyzvanie bez ohľadu na zdroj financovania a zároveň celková suma rozdelená na alokáciu určenú zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti a aj zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti – prostriedky na úpravu DPH.

⁴⁶ Vykonávateľ minimalizuje riziká implementácie projektov vytváraním zoznamu náhradných projektov pripravených na okamžité zaradenie v prípade, že pôvodný projekt nebude možné realizovať.

- h) dátum predloženia priameho vyzvania,
- i) podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu budúceho prijímateľa,

Pri stanovení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme zadané v § 13 ods. 4. Je nevyhnutné, aby podmienku bezúhonnosti v rozsahu, ako ju vymedzuje § 13 ods. 4 zákona o mechanizme, okrem budúceho prijímateľa splnil aj jeho štatutárny orgán, členovia jeho štatutárneho orgánu alebo iné osoby konajúce v mene budúceho prijímateľa. Uvedené vymedzenie sa nevzťahuje na osoby konajúce v mene a na účet budúceho prijímateľa výhradne na základe plnomocenstva. Ak sa na realizácii investície alebo realizácii reformy spolupodieľa partner, uvedená požiadavka bezúhonnosti sa v rovnakom rozsahu vzťahuje aj na partnera, štatutárny orgán partnera, člena štatutárneho orgánu partnera a inú osobu konajúcu v mene partnera.

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu určí spôsob preukázania ich splnenia zo strany budúceho prijímateľa a spôsob overenia zo strany vykonávateľa.

Súčasťou priameho vyzvania je návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁴⁷, ktorá bude upravovaná v nadväznosti na súčinnosť poskytnutú budúcim prijímateľom a podľa záverov rokovania o vecnom obsahu – účel poskytnutia prostriedkov mechanizmu⁴⁸. Zároveň v rámci prípravy priameho vyzvania vykonávateľ vypracuje samostatný dokument k identifikácii synergických a komplementárnych účinkov priameho vyzvania s ostatnými programami podpory. Dokument bude obligatórnou prílohou sprievodného listu k vydaniu záväzného stanoviska, ktorý vykonávateľ zašle NIKA (príloha 3.1 – 6 Identifikácia synergických a komplementárnych účinkov).

3.1.3 Záväzné stanovisko k výzve a priamemu vyzvaniu

NIKA vydáva záväzné stanovisko k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15, výzve na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a a priamemu vyzvaniu podľa § 13 ods. 1 zákona o mechanizme.

NIKA nevydáva záväzné stanovisko k výzvam a priamym vyzvaniu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. NIKa je však oprávnená požadovať od vykonávateľa predloženie takýchto výziev a priamych vyzvaní a predložiť k týmto výzvam a priamym vyzvaniu pripomienky, pričom vykonávateľ je povinný sa pripomienkami NIKa zaoberať.

Vykonávateľ predkladá NIKa na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKa⁴⁹ pre účely vydania záväzného stanoviska k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzve na predkladanie projektových zámerov a priamemu vyzvaniu podľa zákona o mechanizme:

1. návrh výzvy alebo návrh priameho vyzvania spolu s návrhom zmluvy s prijímateľom,
2. vykonaný test štátnej pomoci,
3. schému štátnej pomoci / schému pomoci „de minimis“ odsúhlasenú s PMÚ⁵⁰, resp. schválenú zo strany EK, ak je to relevantné,
4. metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov, ak je to relevantné,
5. sprievodný list s/so:

⁴⁷ Návrh zmluvy predstavuje upravený vzor zmluvy podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o mechanizme, ktorý zasiela vykonávateľ pri postupe podľa ustanovenia § 13 ods. 1.

⁴⁸ Návrh zmluvy bude dopracovaný podľa záverov rokovania o vecnom obsahu – účel poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Zmluva bude následne uzatvorená, ak budúci prijímateľ poskytne vykonávateľovi súčinnosť pri overení splnenia zákonných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Návrh zmluvy predstavuje upravený vzor zmluvy podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o mechanizme, ktorý zasiela vykonávateľ pri postupe podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o mechanizme.

⁴⁹ spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

⁵⁰ Stanovisko PMÚ k poskytnutiu ad hoc pomoci, ak sa táto neposkytuje podľa schémy pomoci.

- a) stručným zdôvodnením podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu (ak povinnosť stanoviť podmienku vyplýva z právneho predpisu, vykonávateľ ju odôvodní odkazom na konkrétne ustanovenie relevantného právneho predpisu),
- b) stručným zdôvodnením podmienok oprávnenosti žiadateľa, pri priamom vyzvaní zdôvodnenie určenia budúceho prijímateľa,
- c) prehlásením vykonávateľa o:
 - dodržaní princípu „výrazne nenarušiť“,
 - súlade výzvy s horizontálnym princípom „podpora rovnosti mužov a žien a rovnosti príležitostí pre všetkých“,
- d) zdôvodnením nedodržania termínu na predloženie návrhu výzvy, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme NIKA v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (vrátane orientačného harmonogramu splnenia) a Plánom implementácie danej investície alebo reformy a harmonogramom výziev a priamych vyzvaní, ak je to relevantné,
- e) informáciou o uskutočnených konzultáciách s relevantnými aktérmi, s ktorými vykonávateľ konzultoval skutočnosti, ktoré následne zohľadnil pri príprave výzvy,
- f) informáciou o spôsobe posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu⁵¹ a o tom, ako má vykonávateľ zabezpečené odborné, personálne a materiálne predpoklady na posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu,
- g) dokumentom s popisom synergických a komplementárnych účinkov – v samostatnom dokumente, ktorý vykonávateľ predkladá k sprievodnému listu, vykonávateľ identifikuje synergické a komplementárne účinky výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme s ostatnými programami podpory EÚ⁵².

Návrh výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, ako aj výzvy na predkladanie projektových zámerov a požadované podklady potrebné na posúdenie výzvy a vydanie záväzného stanoviska predkladá vykonávateľ NIKA najneskôr však 2 mesiace pred jej vyhlásením, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak. Priame vyzvanie a požadované podklady potrebné na posúdenie priameho vyzvania, predkladá vykonávateľ NIKA najneskôr však 4 týždne pred jeho plánovaným zaslaním budúcemu prijímateľovi, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak. Vykonávateľ je povinný zohľadniť prípadný čas potrebný na úpravu a doplnenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme na základe pripomienok a podnetov NIKA. NIKA nenesie zodpovednosť za prípadné nedodržanie termínu zverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo predloženia priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi⁵³ z dôvodu ich potrebných úprav a doplnenia na základe pripomienok a podnetov NIKA a z dôvodu opätovného posudzovania výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme.

Ak sa plánuje v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme uplatniť zjednodušené vykazovanie výdavkov, vykonávateľ vypracuje metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov⁵⁴. Metodika zjednodušeného vykazovania výdavkov obsahuje:

- metodiku stanovenia výšky oprávnených výdavkov vrátane podporných dokumentov a údajov,
- podmienky uplatnenia zjednodušeného vykazovania výdavkov vrátane podmienok oprávnenosti výdavkov a

⁵¹ Napr. formalizované posúdenie, posúdenie automatizovaným spôsobom, odborné posúdenie alebo kombinácia uvedených spôsobov posúdenia.

⁵² Predloženie dokumentu s popisom synergických a komplementárnych účinkov je relevantné aj v prípade výziev a priamych vyzvaní, pri ktorých sa postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme a ktoré boli predložené na posúdenie NIKA.

⁵³ Podľa orientačného harmonogramu splnenia, ktorý je uvedený vo vykonávacom rozhodnutí Rady a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem.

⁵⁴ Pre bližšie informácie o zjednodušenom vykazovaní výdavkov pozri Oznámenie Komisie, Usmernenia týkajúce sa používania zjednodušeného vykazovania nákladov v rámci EŠIF, (Ú. v. EÚ C 200/01, 2021), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:200:FULL&from=EN>

— spôsob výkonu kontroly.

Metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov predkladá vykonávateľ na posúdenie NIKA spolu s pracovným návrhom výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme čo najskôr, najneskôr 3 mesiace pred plánovaným zverejnením výzvy alebo zaslaním priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak.

Ak sa využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov, ktoré bolo pre účely jeho použitia v rámci implementácie fondov EÚ zhodnotené orgánom auditu, vykonávateľ predloží NIKA spolu s metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov aj výsledok tohto zhodnotenia. Ak sa využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov, používané v inom obdobnom programe alebo schválené zo strany EK, vykonávateľ predloží NIKA spolu s metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov dokumenty preukazujúce túto skutočnosť. NIKA v rámci posúdenia zohľadní uvedenú skutočnosť a posúdi uplatniteľnosť danej metodiky v rámci implementácie Plánu obnovy.

Ak výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzva na predkladanie projektových zámerov alebo priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme alebo súvisiace dokumenty k výzve alebo priamemu vyzvaniu, ktoré boli predložené NIKA, nie sú vypracované v dostatočnej kvalite, je NIKA oprávnená pred vydaním záväzného stanoviska požadovať od vykonávateľa ich prepracovanie na základe pripomienok NIKA.

Vykonávateľ zodpovedá za súlad výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov a priameho vyzvania so zákonom o mechanizme ako aj so všetkými uplatniteľnými právnymi predpismi. Zodpovednosť vykonávateľa za výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov a priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme, rovnako ako aj za dodržanie všetkých uplatniteľných právnych predpisov pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu, nie je dotknutá vydaním záväzného stanoviska NIKA.

Vykonávateľ je oprávnený výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme zverejniť až po zohľadnení záväzného stanoviska a zapracovaní prípadných pripomienok NIKA⁵⁵. Vykonávateľ je povinný výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme vyhlásiť najneskôr do 10 pracovných dní od vydania záväzného stanoviska NIKA, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodne inak. Ak výzva nebola zverejnená v príslušnej lehote, vykonávateľ v tej istej lehote doručí NIKA odôvodnenie a informáciu o opatreniach na zabezpečenie zverejnenia výzvy. Na základe uvedeného NIKA určí novú lehotu na zverejnenie výzvy. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁵⁶.

Pokiaľ nastanú okolnosti, pre ktoré je potrebné zmeniť výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme po vydaní záväzného stanoviska NIKA⁵⁷, vykonávateľ návrh zmeny výzvy predloží NIKA spolu s odôvodnením navrhovaných zmien. NIKA navrhované zmeny posúdi a vydá nové záväzné stanovisko.

Po vydaní záväzného stanoviska k priamemu vyzvaniu podľa zákona o mechanizme zo strany NIKA, vykonávateľ zohľadní prípadné pripomienky NIKA predložené k priamemu vyzvaniu a najneskôr do 10 pracovných dní od vydania záväzného stanoviska písomne vyzve budúceho prijímateľa na uzavretie zmluvy, pričom mu zároveň zašle návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Ak priame vyzvanie nebolo zaslané budúcemu prijímateľovi v príslušnej lehote, vykonávateľ v tej istej lehote doručí NIKA odôvodnenie a informáciu o opatreniach na zabezpečenie zaslania priameho vyzvania. Na základe uvedeného NIKA určí novú lehotu zaslania priameho

⁵⁵ Vykonávateľ nie je oprávnený po vydaní záväzného stanoviska NIKA vykonať také zmeny výzvy, ktoré nevyplyvajú zo stanoviska NIKA bez opätovného predloženia výzvy NIKA.

⁵⁶ Viď kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁵⁷ S výnimkou formálnych úprav, alebo predĺženia termínu v prípade technických problémov v ISPO, resp. predĺženia termínu v prípade nízkeho záujmu zo strany žiadateľov.

vyzvania. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁵⁸.

Pokiaľ nastanú okolnosti, pre ktoré je potrebné zmeniť priame vyzvanie po vydaní záväzného stanoviska NIKA, vykonávateľ návrh zmeny priameho vyzvania predloží NIKA spolu s odôvodnením navrhovaných zmien. Ak je potrebné vykonať zmeny v prípade priameho vyzvania, v rámci ktorého ešte vykonávateľ s budúcim prijímateľom neuzatvoril zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, NIKA vydáva opätovne záväzné stanovisko ak ide o podstatné zmeny v priamom vyzvaní⁵⁹.

V prípade ak nastanú okolnosti, pre ktoré je nevyhnutné vykonať zmenu zmluvy, ktorá bola uzatvorená na základe priameho vyzvania s prijímateľom, vykonávateľ informuje NIKA o tejto skutočnosti.

Záväzné stanovisko NIKA⁶⁰ k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, k výzve na predkladanie projektových zámerov ako aj k priamemu vyzvaniu NIKA zverejní na webovom sídle Plánu obnovy, a to po vyhlásení výzvy a po priamom vyzvaní budúceho prijímateľa.

3.1.4 Zverejnenie výzvy

Vykonávateľ zverejňuje⁶¹ výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme a výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme na svojom webovom sídle a na portáli ISPO⁶².

Pri zverejnení výzvy je potrebné dodržať pravidlá publicity uvedené v kapitole č. 9.1.

O zverejnení výzvy, na svojom webovom sídle informuje vykonávateľ NIKA zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie výzvy na webovom sídle Plánu obnovy. Zverejnená výzva musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ aj po uzavretí výzvy zabezpečí, aby bolo znenie výzvy naďalej dostupné na webovom sídle vykonávateľa.

Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle aj výzvu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme a zároveň zabezpečí dodržanie ostatných povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly Systému implementácie Plánu obnovy.

3.1.5 Zmena výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ je oprávnený vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme zmeniť:

- formálne náležitosti výzvy,
- podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedené vo výzve, len ak táto zmena nevyvolá zmenu v posudzovaní už predložených žiadostí o prostriedky⁶³, alebo
- podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedené vo výzve, ak ich zmena vyplýva zo zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov.

⁵⁸ Vid' kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁵⁹ Napr. doplnenie/odstránenie aktivity projektu.

⁶⁰ NIKA je oprávnená zverejniť aj stanovisko NIKA k výzve a priamemu vyzvaniu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

⁶¹ Pred zverejnením výzvy je vykonávateľ povinný vykonať finančnú kontrolu podľa § 7 zákona o finančnej kontrole.

⁶² Výzvu vyhlasuje vykonávateľ zverejnením na webovom sídle vykonávateľa aj v prípade, ak vykonávateľ poverí samotnou prípravou výzvy sprostredkovateľa.

⁶³ Zmenu v posudzovaní už predložených žiadostí o prostriedky sa myslí zmena, v dôsledku ktorej by sa zmenil výsledok posúdenia podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, napr. žiadosť o prostriedky mechanizmu, ktorá by pred zmenou spĺňala podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu ich už po zmene nespĺňa.

Vykonávateľ bezodkladne informuje NIKA o potrebe vykonať zmenu výzvy.

Vykonávateľ zasiela NIKA na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKA⁶⁴ požiadavku na vydanie záväzného stanoviska k zmenenej výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, v ktorej riadne odôvodní zmeny, spolu so zmenenou výzvou a s dokumentom, ktorým bude zmena zverejnená. NIKA sa záväzným stanoviskom vyjadrí k navrhovanej zmene výzvy v primeranej lehote.

Vykonávateľ je povinný pri každej zmene výzvy postupovať v súlade s princípmi uvedenými v § 2 ods. 2 zákona o mechanizme a to najmä v súlade s princípom transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania, ako aj v súlade so zákonnými požiadavkami na zmenu výzvy; osobitne sa uvedeným musí vykonávateľ zaoberať v prípade, keď je výzva už uzatvorená.

Informáciu o zmene výzvy vykonávateľ zverejňuje na svojom webovom sídle po vydaní záväzného stanoviska NIKA k navrhovanej zmene. Zverejnená zmena výzvy musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ informuje NIKA o zverejnení zmeny výzvy zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia zmeny výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie zmeny výzvy na webovom sídle Plánu obnovy.

Zmena je účinná dňom zverejnenia na webovom sídle vykonávateľa alebo dňom stanoveným vo zverejnenej informácii o zmene výzvy, ak je tento dátum neskorší.

Informácia o zmene výzvy obsahuje usmernenie pre žiadateľov k postupu v prípade tých žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré boli predložené do momentu zmeny výzvy.

Pri zmene výzvy podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa postupuje podľa osobitného predpisu.

3.1.6 Zrušenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ je oprávnený výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme zrušiť, ak nie je ďalej možné poskytovať prostriedky mechanizmu na základe výzvy⁶⁵.

Vykonávateľ žiadosť o prostriedky mechanizmu predloženú do momentu zrušenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, žiadateľovi vráti alebo žiadosť o prostriedky mechanizmu posúdi.

Zrušením výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu nie je dotknuté, ak bol žiadateľovi zaslaný návrh na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu do zrušenia výzvy. Vo vzťahu k návrhu na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ktorý bol zaslaný pred zrušením výzvy, sa podporne uplatnia ustanovenia všeobecného predpisu upravujúceho zmluvné vzťahy.

Vykonávateľ informuje NIKA o plánovanom zrušení výzvy zaslaním e-mailu na adresu príslušného vecného odboru NIKA⁶⁶. Vykonávateľ bezodkladne zverejňuje informáciu o zrušení výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu spolu so zdôvodnením jej zrušenia na svojom webovom sídle. Zverejnená informácia musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ informuje NIKA o zverejnení informácie o zrušení výzvy zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia informácie o zrušení výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie informácie o zrušení výzvy na webovom sídle Plánu obnovy.

Zrušenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu nadobúda účinnosť dňom zverejnenia informácie o zrušení výzvy na webovom sídle vykonávateľa alebo dňom stanoveným v informácii o zrušení výzvy, ak je tento dátum neskorší.

⁶⁴ spo_evdsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

⁶⁵ Napr. ak došlo k zmene Plánu obnovy a investícia sa už viac nebude realizovať, alebo ak sa vyskytli dôvody, pre ktoré nemožno od vykonávateľa požadovať, aby vo vyhlásenej výzve pokračoval, najmä ak sa zistilo porušenie zákona o mechanizme alebo iných predpisov SR a EÚ

⁶⁶ spo_evdsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

Pri zrušení výzvy podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa postupuje podľa osobitného predpisu.

3.2 Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

Žiadosť o prostriedky mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme⁶⁷ možno podať na základe výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, spôsobom a za podmienok určených vo výzve. Spôsob evidencie žiadostí o prostriedky mechanizmu prostredníctvom ISPO je uvedený v Metodickom usmernení č. 01/2023 v súvislosti so zavedením Informačného a monitorovacieho systému plánu obnovy.

Žiadosť o prostriedky mechanizmu obsahuje:

- identifikačné údaje žiadateľa v rozsahu určenom vo výzve,
- účel, na ktorý sa žiada poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- suma žiadaných prostriedkov mechanizmu,
- doklady alebo informácie preukazujúce splnenie podmienok na poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- iné doklady, údaje alebo informácie preukazujúce splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, ak ich vykonávateľ určil vo výzve.

Žiadosť o prostriedky mechanizmu predkladá žiadateľ písomne spôsobom určeným vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

3.3 Posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a posudzovanie projektových zámerov

Vykonávateľ posudzuje žiadateľmi predložené žiadosti o prostriedky mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme v súlade s výzvou na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, zákonom o mechanizme⁶⁸ a ďalšími relevantnými právnymi predpismi, spôsobom a podľa kritérií určených vo výzve.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť dostatočnú auditnú stopu (tzv. audit trail) z celého procesu vykonaného posúdenia žiadostí o prostriedky mechanizmu, napr. vo forme záznamov⁶⁹ vypracovaných osobami, ktoré posúdenie vykonali alebo vo forme záznamu z automatizovaného posudzovania. Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu, je vykonávateľ povinný aj pri postupe podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme zabezpečiť dostatočnú auditnú stopu z procesu posudzovania / hodnotenia žiadostí predložených žiadateľmi.

Na základe posúdenia žiadostí o prostriedky mechanizmu vykonávateľ identifikuje tie žiadosti, ktoré splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu a žiadosti, ktoré nespĺnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Zo žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ vytvorí poradie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa kritérií na vytvorenie poradia určených vo výzve.

Pri posudzovaní projektových zámerov vykonávateľ primerane uplatní postup posudzovania žiadostí, tak ako je uvedený v tejto kapitole. Výsledkom posúdenia projektových zámerov je hodnotiacia správa, v ktorej vykonávateľ uvedie závery z posudzovania projektových zámerov. Hodnotiacia správa obsahuje aj informáciu o tom, či projektový zámer spĺňa alebo nespĺňa podmienky určené vo výzve na predkladanie projektových zámerov a môže obsahovať aj odporúčania pre žiadateľa vo vzťahu k žiadosti o prostriedky mechanizmu.

⁶⁷ Žiadosťou o prostriedky mechanizmu sa rozumie vyplnený formulár žiadosti o prostriedky mechanizmu a požadované prílohy.

⁶⁸ Najmä § 16 zákona o mechanizme.

⁶⁹ Napr. hodnotiace hárky, kontrolné zoznamy, zápisy zo zasadnutí komisie a pod. obsahujúce popis vykonaného posúdenia a jeho závery, vrátane zdôvodnení.

Vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu alebo projektový zámer bezodkladne⁷⁰, pričom

- Ak výzva predpokladá priebežné posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu a zašle žiadateľovi oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu najneskôr do 90 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o prostriedky mechanizmu;
- Ak výzva predpokladá priebežné posudzovanie projektových zámerov, vykonávateľ posúdi projektové zábery a zašle žiadateľovi a zašle žiadateľovi hodnotiacu správu najneskôr do 60 kalendárnych dní od predloženia projektového zámeru;
- Ak výzva predpokladá posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu po uzavretí výzvy alebo ukončení hodnotiaceho kola, vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu a zašle žiadateľovi oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu najneskôr do 90 kalendárnych dní od uzavretia výzvy alebo hodnotiaceho kola;
- Pokiaľ výzva predpokladá posudzovanie projektových zámerov po uzavretí výzvy alebo ukončení hodnotiaceho kola, vykonávateľ posúdi projektový zámer a zašle žiadateľovi hodnotiacu správu najneskôr do 60 kalendárnych dní od uzavretia výzvy alebo hodnotiaceho kola.

V prípade nedodržania vyššie uvedených lehôt je vykonávateľ povinný v rámci týchto lehôt ďalší postup v súvislosti s posúdením žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo projektových zámerov písomne odôvodniť NIKA a predložiť NIKA informáciu o opatreniach na zabezpečenie vyššie uvedených povinností vykonávateľa. Z objektívnych dôvodov, ak je posudzovanie náročné, vykonávateľ požiada NIKA o predĺženie lehoty. Na základe uvedeného NIKA určí novú dodatočnú lehotu na posúdenie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo projektových zámerov. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁷¹. Tieto povinnosti sa primerane vzťahujú aj na vykonávateľa, ktorý postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

3.3.1 Príjem a registrácia žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

Vykonávateľ zabezpečí príjem žiadostí o prostriedky mechanizmu odo dňa vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo neskoršieho dňa určeného vo výzve do dňa jej uzavretia.

Vykonávateľ zaregistruje prijatú žiadosť o prostriedky mechanizmu. V prípade zásielok doručených v listinnej podobe označí obálku pečiatkou s uvedením dátumu prijatia zásielky.

V prípade, ak žiadateľ doručil vykonávateľovi žiadosť o prostriedky mechanizmu, o posudzovanie ktorej žiadateľ už nemá záujem, môže žiadateľ so súhlasom vykonávateľa vziať svoju žiadosť späť kedykoľvek počas jej posudzovania, t. j. do zaslania návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Žiadateľ doručí žiadosť o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu buď v elektronickej forme prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy alebo v listinnej forme na adresu vykonávateľa alebo iným vhodným spôsobom. Zo žiadosti žiadateľa o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu musí byť zrejma vôľa žiadateľa nepokračovať v posudzovaní predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu. Po doručení žiadosti o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu vykonávateľ v prípade, ak nemá výhrady k späťvzatiu, vezme späťvzatie na vedomie a ďalej nepokračuje v posudzovaní danej žiadosti o prostriedky mechanizmu, o čom žiadateľa upovedomí⁷².

3.3.2 Posúdenie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ v rámci posudzovania žiadosti o prostriedky mechanizmu posudzuje splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov určených vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

⁷⁰ Táto povinnosť sa primerane vzťahuje aj na vykonávateľa, ktorý postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

⁷¹ Viď kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁷² Späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu nemá vplyv na povinnosť vykonávateľa vykonať oznámenia orgánom príslušným konať (napr. orgánom činným v trestnom konaní) v prípade, ak vykonávateľ identifikuje podozrenie z trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu.

Vykonávateľ posudzuje splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu spôsobom určeným vo výzve. Pri posudzovaní žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu je vykonávateľ povinný dodržať povinnosť prechádzať konfliktu záujmov v súlade s § 24 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ posudzuje:

- predloženie žiadosti o prostriedky mechanizmu včas a vo forme stanovenej vykonávateľom vo výzve

Ak sa žiadosť o prostriedky mechanizmu predkladá elektronicky (napr. prostredníctvom ÚPVS, alebo prostredníctvom ISPO), je vykonávateľ oprávnený umožniť žiadateľom predložiť vybrané prílohy žiadosti o prostriedky mechanizmu v listinnej podobe, a to tie, ktoré nie sú dostupné v elektronickej podobe, alebo ich konverzia do elektronickej podoby by neúmerne zaťažila žiadateľa. V tomto prípade vykonávateľ vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu určí moment, ktorý sa bude považovať za dátum podania žiadosti o prostriedky mechanizmu. O možnosti predložiť vybrané prílohy žiadosti o prostriedky mechanizmu v listinnej podobe vykonávateľ informuje žiadateľov vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu.

Forma predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu musí umožniť objektívne posúdenie obsahu žiadosti o prostriedky mechanizmu. Forma predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu môže byť vykonávateľom považovaná za nedodržanú najmä v prípadoch, ak:

- žiadosť o prostriedky mechanizmu nie je predložená na formulári určenom vo výzve a forma alebo obsah predloženej žiadosti neumožňuje vykonávateľovi posúdiť splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
- žiadosť o prostriedky mechanizmu, vrátane príloh, je vyplnená v inom ako slovenskom jazyku, českom jazyku alebo jazyku určenom vo výzve ako akceptovateľnom,
- žiadosť o prostriedky mechanizmu, vrátane príloh, je vyplnená písmom, ktoré neumožňuje rozpoznanie obsahu textu.

Vykonávateľ posúdi splnenie podmienky včasného podania žiadosti o prostriedky mechanizmu.

- oprávnenosť žiadateľa

V rámci danej podmienky vykonávateľ overuje splnenie podmienok oprávnenosti žiadateľa, príp. aj jeho partnera a v rámci toho aj splnenie podmienky podľa § 13 ods. 4. zákona o mechanizme. Vykonávateľ je za účelom overenia splnenia danej podmienky oprávnený vyžiadať údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov, a to v súlade s § 13 ods. 5 zákona o mechanizme.

V prípade, ak je to relevantné, splnenie podmienky oprávnenosti žiadateľa sa overuje aj za partnera.

- splnenie iných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu

Overenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu určených vo výzve je možné vykonať:

- automatizovaným spôsobom

Overenie sa vykonáva prostredníctvom vhodného IT systému, napr. IT systém pre realizáciu elektronickej aukcie. Vykonávateľ sa v prípade takéhoto posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu uistí o vhodnosti a transparentnosti takéhoto IT nástroja.

- formalizovane, bez potreby odborného posúdenia

Formalizovane sa overujú podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, na ktoré nemusia mať osoby vykonávajúce posúdenie osobitné odborné znalosti. Takéto formalizované overenie vykonávajú minimálne dve osoby.

- odborným posúdením

Odborné posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu zabezpečuje vykonávateľ prostredníctvom osôb (hodnotiteľov), ktoré majú dostatočnú odbornosť⁷³ (vzdelanie a profesionálne skúsenosti) v oblasti, ktorej sa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu týkajú. Takéto odborné posúdenie vykonávajú minimálne dve osoby.

- kombináciou vyššie uvedených spôsobov.

Bez ohľadu na spôsob posúdenia žiadosti o prostriedky mechanizmu, za posúdenie žiadosti o prostriedky mechanizmu zodpovedá vykonávateľ.

Vykonávateľ overí splnenie všetkých stanovených podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ overuje v relevantných prípadoch na základe kritérií pre posúdenie splnenia podmienok, ak tieto sú zadefinované vo výzve. V relevantných prípadoch vykonávateľ v rámci posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu využíva za účelom predchádzania a identifikácie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov vhodné IT nástroje, napríklad nástroj ARACHNE⁷⁴.

Ak žiadateľ predložil žiadosť o prostriedky mechanizmu na sumu, ktorú nebolo zo strany vykonávateľa možné akceptovať a vykonávateľ požadovanú sumu krátil, žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu v prípade, ak:

- požadovaná suma prostriedkov mechanizmu nebola podmienkou poskytnutia prostriedkov mechanizmu, alebo
- krátenie sumy je v súlade s podmienkami poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedenými vo výzve. Vykonávateľ môže stanoviť výšku, resp. percentuálny limit možného krátenia výdavkov pre splnenie relevantnej podmienky poskytnutia prostriedkom mechanizmu.

Ak žiadosť o prostriedky nie je úplná⁷⁵, vykonávateľ vyzve žiadateľa na doplnenie žiadosti o prostriedky mechanizmu. Vykonávateľ môže žiadať vo výzve na doplnenie aj o poskytnutie vysvetlení týkajúcich sa žiadosti o prostriedky mechanizmu⁷⁶.

Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určené vo výzve, vykonávateľ oznámi túto skutočnosť žiadateľovi. Oznámenie o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu nezakladá právny nárok na poskytnutie prostriedkov mechanizmu. Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu nespĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určených vo výzve, vykonávateľ oznámi túto skutočnosť žiadateľovi. V oznámení uvedie vykonávateľ aj odôvodnenie nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov. Vykonávateľovi sa dôrazne odporúča taktiež poučiť žiadateľa o možnosti podať námietky podľa § 17 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ vytvorí poradie žiadateľov, ktorých žiadosti o prostriedky mechanizmu splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Za účelom vytvorenia poradia žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré splnili podmienky poskytnutia, vykonávateľ posudzuje žiadosti na základe kritérií určených vo výzve, ktorými môžu byť kvalitatívne alebo kvantitatívne kritériá (napr. najvyšší počet pridelených bodov) alebo najskoršie doručená úplná žiadosť o prostriedky mechanizmu.

V prípade, ak žiadateľ splnil podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, avšak z dôvodu nedostatku alokácie prostriedkov mechanizmu na účel určený vo výzve, nie je možné so žiadateľom uzatvoriť zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ o tejto skutočnosti žiadateľa informuje. Takéto žiadosti o prostriedky môže vykonávateľ zaradiť do rezervného zoznamu podľa §16 ods. 7 zákona o mechanizme.

⁷³ Vykonávateľ zvolí vhodný spôsob pre posúdenie odbornosti hodnotiteľov. Odbornosť hodnotiteľov je vykonávateľ pre účely prípadnej kontroly a auditu povinný odôvodniť. V súvislosti s uvedeným vykonávateľ overuje a uchováva profesijné životopisy hodnotiteľov a iné dôkazy o ich odbornosti.

⁷⁴ Publikácia Európskej komisie, Arachne: be instinctive, pozri str. 16, dostupné na: <https://data.europa.eu/doi/10.2767/790939>

⁷⁵ Žiadosť nie je úplná, ak nie je možné posúdiť splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo ak nie je možné posúdiť žiadosť o prostriedky mechanizmu v zmysle kritérií na určenie poradia žiadostí alebo nie je možné žiadosť o prostriedky mechanizmu posúdiť spôsobom uvedeným vo výzve.

⁷⁶ § 16 ods. 3 zákona o mechanizme.

3.3.3 Námietky

Proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu je možné podať písomné námietky podľa ustanovenia § 17 zákona o mechanizme, a to do 6 pracovných dní od doručenia oznámenia o nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Na námietky, ktoré nie sú odôvodnené, vykonávateľ neprihliada.

V prípade, ak vykonávateľ zistí, že námietky proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu sú opodstatnené, môže im v plnom rozsahu vyhovieť.

Ak vykonávateľ námietkam v plnom rozsahu nevyhoví, predloží ich v lehote do 8 pracovných dní od ich doručenia na rozhodnutie štatutárnemu orgánu vykonávateľa. Štatutárny orgán vykonávateľa o námietkach rozhodne v lehote do 10 pracovných dní odkedy mu boli námietky predložené. V odôvodnených prípadoch môže štatutárny orgán vykonávateľa túto lehotu predĺžiť najviac o ďalších 15 pracovných dní.

Proti rozhodnutiu o námietkach nemožno podať opravný prostriedok.

Vykonávateľ môže na základe vlastného podnetu alebo iného podnetu, ktorý si vykonávateľ osvojí, opätovne preveriť oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. V prípade potreby vykonávateľ zabezpečí nápravu, napr. zaslaním nového, opraveného oznámenia.

Rozhodovaním o námietkach nie je možné poveriť sprostredkovateľa. O námietkach rozhoduje vždy vykonávateľ. Sprostredkovateľa je však možné poveriť napr. prípravou podkladov na rozhodnutie o námietkach, prípravou návrhu rozhodnutia a pod.

Konanie o námietkach je osobitným konaním podľa § 17 zákona o mechanizme. Pri postupe podľa § 17 zákona o mechanizme sa primerane uplatnia ustanovenia § 24, 25, 25a, 27, 47 a § 52 Správneho poriadku.

3.3.4 Komunikácia so žiadateľom

Spôsob komunikácie so žiadateľom do momentu uzatvorenia zmluvy o poskytnutie prostriedkov mechanizmu vykonávateľ upraví vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stanovil vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu aj pravidlá týkajúce sa možnosti doplnenia alebo vysvetlenia žiadosti o prostriedky mechanizmu. Možnosť doplniť alebo vysvetliť žiadosť o prostriedky mechanizmu musí byť poskytnutá všetkým žiadateľom rovnako.

V prípade, ak má žiadateľ aktivovanú elektronickú schránku⁷⁷, vykonávateľ môže doručovať korešpondenciu súvisiacu s posudzovaním žiadosti o prostriedky mechanizmu (najmä výzvu na vysvetlenie alebo doplnenie žiadosti o prostriedky mechanizmu a oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu) elektronicky prostredníctvom ÚPVS.

3.4 Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁷⁸

Žiadateľom, ktorým bolo zaslané oznámenie o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, zašle vykonávateľ bezodkladne návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁷⁹.

Návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zasiela vykonávateľ jednotlivým žiadateľom podľa poradia, ktoré na tento účel vykonávateľ vytvoril (podľa kvalitatívne alebo kvantitatívne najlepšie splnených kritérií alebo najskoršej podanej úplnej žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu).

⁷⁷ Postupom podľa zákona o e-Governmente.

⁷⁸ Podľa § 14 zákona o mechanizme.

⁷⁹ Podľa § 16 ods. 7 zákona o mechanizme. Povinnosť bezodkladne zaslať návrh zmluvy alebo rozhodnutie alebo inak pristúpiť k právnomu záväzku financovať opatrenie alebo jeho časť sa týka aj postupu podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme, a to bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu.

V súvislosti s uzavretím zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu poskytuje žiadateľ vykonávateľovi súčinnosť. Poskytnutie súčinnosti súvisí okrem iného aj s povinnosťou vykonávateľa overiť zápis budúceho prijímateľa do registra partnerov verejného sektora, ak je to relevantné. V rámci súčinnosti je prijímateľ povinný identifikovať vykonávateľovi svojho konečného užívateľa výhod.

Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určené vo výzve, avšak z dôvodu nedostatku alokácie prostriedkov mechanizmu na účel určený vo výzve nie je možné so žiadateľom uzatvoriť zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, môže vykonávateľ zaradiť predmetnú žiadosť o prostriedky mechanizmu do rezervného zoznamu žiadostí o prostriedky mechanizmu. V prípade, že sa vykonávateľovi v rámci tej istej výzvy dodatočne uvoľnia prostriedky mechanizmu (napr. v prípade, ak bol žiadateľovi zaslaný návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, avšak žiadateľ zmluvu s vykonávateľom neuzavrel, alebo z dôvodu odstúpenia od zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zo strany vykonávateľa počas implementácie), môže pre účely uzatvorenia zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zohľadniť žiadosti zaradené do rezervného zoznamu, a to podľa poradia vytvoreného na základe kritérií určených vo výzve. Vykonávateľ je pritom povinný zohľadniť aktuálnosť žiadostí o prostriedky mechanizmu zaradených do rezervného zoznamu.

V prípade, ak sa na realizácii opatrenia Plánu obnovy spolupodieľa partner podľa § 2 ods. 1 písm. m) zákona o mechanizme, zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa uzatvára výlučne s prijímateľom, avšak obsahuje údaje o partnerovi v rozsahu potrebnom na jednoznačnú identifikáciu partnera.

Vzhľadom k povinnostiam vyplývajúcim vykonávateľom s ohľadom na nariadenie o mechanizme z kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy sa vykonávateľovi odporúča zohľadniť v návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v prípadoch, kedy je to s ohľadom na právne postavenie prijímateľa a s tým spojené povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov relevantné, povinnosť prijímateľa

- preukázať vykonávateľovi konečného užívateľa výhod⁸⁰ prijímateľa, príp. aj partnera, a jeho zmenu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý má povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do registra partnerov verejného sektora podľa zákona o registri partnerov a/alebo má povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do Obchodného registra podľa zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o obchodnom registri"), vyhlásiť, že túto povinnosť splnil. Odporúča sa zároveň, aby vykonávateľ vyžadoval od prijímateľa poskytnutie elektronického odkazu na webové sídlo, na ktorom je verejne dostupná informácia o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa podľa zákona o registri partnerov alebo podľa zákona o obchodnom registri. Pre prípad, že informácia o konečnom užívateľovi výhod nie je verejne dostupná, je vhodné doplniť návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu o povinnosť prijímateľa preukázať vykonávateľovi, že bol podaný návrh na zápis konečného užívateľa výhod podľa zákona o registri partnerov a/alebo podľa zákona o obchodnom registri, a poskytnúť vykonávateľovi informáciu o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa, a to najneskôr pri podpise zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ je povinný zbierať údaje o konečných užívateľoch výhod aj v prípade, ak sa pri realizácii opatrenia aplikuje zjednodušené vykazovanie výdavkov (jednotkové náklady, jednorazové platby alebo paušálne financovanie) alebo financovanie nenaviazané na náklady.

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý nemá povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do registra partnerov verejného sektora a/alebo do obchodného registra, poskytnúť vykonávateľovi informáciu o konečnom užívateľovi výhod, a to najneskôr pri podpise zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ak je to relevantné.

⁸⁰ Podľa čl. 3 bodu 6 smernice (EÚ) 2015/849 a § 6a zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Údaje o konečnom užívateľovi výhod je potrebné zabezpečiť v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia.

Vykonávateľ zároveň v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa poskytnúť vykonávateľovi aktuálnu informáciu o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa a partnera v primeranej lehote odo dňa zmeny konečného užívateľa výhod.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov o partnerovi, ak relevantné.

- preukázať vykonávateľovi konečného užívateľa výhod dodávateľa⁸¹ a jeho zmenu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý je osobou povinnou postupovať pri zadávaní zákazky podľa pravidiel verejného obstarávania v súlade s právom Únie alebo zákonom o verejnom obstarávaní, poskytnúť vykonávateľovi názov dodávateľov a subdodávateľov, vrátane informácií o konečnom užívateľovi výhod dodávateľov.⁸² Uvedená povinnosť sa vzťahuje aj na partnera, ak relevantné⁸³.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov za dodávateľov a subdodávateľov partnera, ak relevantné.

- preukázať vykonávateľovi všetky verejné výdavky určené na realizáciu projektu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa poskytnúť vykonávateľovi informáciu o všetkých verejných prostriedkoch (nie len prostriedkoch mechanizmu) využitých na financovanie realizácie projektu v primeranej lehote odo dňa, kedy k poskytnutiu iných verejných prostriedkov ako prostriedkov mechanizmu došlo.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov za partnera, ak relevantné.

Vykonávateľom sa zároveň odporúča upraviť v návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu možnosť navýšenia sumy prostriedkov mechanizmu, ktoré môžu byť poskytnuté prijímateľovi, v prípade ak dôjde k významnej zmene podmienok, za ktorých bola zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu uzavretá. Ide najmä o prípady, kedy by nárast cien, najmä cien stavebných materiálov spôsobil nárast výdavkov prijímateľa vyplývajúcich z dodávateľským vzťahom v takej miere, že by mohla byť zásadným spôsobom ohrozená realizácia opatrenia Plánu obnovy. Možnosť zmeny zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a možnosť navýšenia prostriedkov poskytnutých prijímateľom je vhodné upraviť i v dokumentoch k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu z dôvodu, aby táto informácia bola dostupná všetkým (aj potenciálnym) žiadateľom a bol tak dodržaný princíp transparentnosti, nediskriminácie a rovného zaobchádzania. Vykonávateľom sa odporúča, aby v takomto prípade vzali do úvahy špecifiká konkrétnych opatrení Plánu obnovy a v návrhoch zmlúv stanovili presný mechanizmus možného navyšovania prostriedkov mechanizmu. Na navýšenie prostriedkov mechanizmu poskytnutých na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu nemôže mať prijímateľ právny nárok. Vykonávateľ je pritom povinný konať tak, aby neporušil povinnosti vyplývajúce vykonávateľom ako orgánom verejnej správy z iných predpisov, napr. zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o finančnej kontrole a pod⁸⁴.

Zároveň sa odporúča, aby vykonávatelia informovali žiadateľov, resp. prijímateľov, aby za účelom zabezpečenia dohodnutých plnení zväžili premietnutie primeraných mechanizmov zohľadňujúcich rast cien, najmä cien stavebných materiálov do svojich zmluvných vzťahov s dodávateľmi. Pritom je však potrebné rešpektovať v relevantných prípadoch zákon o verejnom obstarávaní.

⁸¹ Údaje o konečnom užívateľovi výhod je potrebné zabezpečiť v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia.

⁸² V rámci predkladania žiadostí o platbu prijímateľ predkladá údaje o dodávateľoch a subdodávateľoch za každý deklarovaný výdavok a VIR uvedené údaje zaeviduje v monitorovacích údajoch (Príloha 5.1-2)

⁸³ Platí aj v prípade ak sa pri realizácii opatrenia aplikuje zjednodušené vykazovanie výdavkov (jednotkové náklady, jednorazové platby alebo paušálne financovanie) alebo financovanie nenaviazané na náklady.

⁸⁴ Vykonávateľ je povinný okrem iného evidovať všetky zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v Centrálnom registri zmlúv (<https://www.crz.gov.sk>). Zároveň je vykonávateľ povinný poskytovanie prostriedkov mechanizmu na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, na základe iného aktu alebo v prípade, ak vykonávateľ realizuje investíciu alebo reformu sám použitím prostriedkov mechanizmu, zaevidovať v Centrálnom registri projektov (<https://www.crp.gov.sk>).

3.5 Zverejňovanie

Vykonávateľ zverejňuje a aktualizuje na svojom webovom sídle v ním určenom formáte:

- zoznam žiadateľov, ktorí splnili / nesplnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu

Zoznam žiadateľov zverejňuje vykonávateľ čo najskôr, najneskôr však do 10 pracovných dní od zaslania oznámenia o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, alebo do 10 pracovných dní od márneho uplynutia lehoty na predloženie námietok, alebo do 10 pracovných dní od zaslania rozhodnutia o námietkach.

- zoznam prijímateľov.

Zoznam prijímateľov zverejňuje vykonávateľ čo najskôr, najneskôr však do 10 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Zoznam prijímateľov a zoznam žiadateľov obsahuje v prípade právnickej osoby a fyzickej osoby - podnikateľa najmä názov žiadateľa / prijímateľa a identifikačné číslo (IČO) a v prípade fyzickej osoby meno a priezvisko žiadateľa / prijímateľa. V prípade zoznamu prijímateľov sa odporúča zväžiť aj zverejnenie sumy poskytnutých prostriedkov mechanizmu. Zároveň sa odporúča zverejňovať aj informáciu o výške žiadaných prostriedkov mechanizmu všetkých predložených žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu, a to aj vrátane tých, ktoré neboli ešte posúdené⁸⁵.

Vykonávateľ je povinný údaje podľa predchádzajúceho odseku zasielať NIKA na rrp.vyzvy@vlada.gov.sk. NIKA zabezpečí zverejnenie predmetných zoznamov na webovom sídle Plánu obnovy.

Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle aj zoznam žiadateľov, ktorí požiadali o prostriedky mechanizmu a zoznam prijímateľov, ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu podľa osobitných predpisov.

Za účelom poskytnúť potenciálnym žiadateľom informácie o disponibilnej alokácii prostriedkov mechanizmu určených na výzvu⁸⁶, vykonávateľ zverejní a aktualizuje v mesačných intervaloch⁸⁷ na svojom webovom sídle prehľadným spôsobom najmä nasledovné informácie o:

- celkovej alokácii určená na výzvu,
- žiadostiach, ktoré spĺňajú podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
- zazmluvnených žiadostiach a
- zostávajúcej alokácii určenej na výzvu.

Ak je relevantná alokácia na výzvu v Eur, potom sa vyššie uvedené informácie uvádzajú v Eur. Ak je pre výzvu relevantná iná miera (napr. počet žiadostí alebo počet jednotiek výsledkov), potom sa vyššie uvedené informácie uvedú v týchto merných jednotkách.

⁸⁵ Účelom zverejňovania zoznamu žiadateľov a zoznamu prijímateľov je zabezpečenie verejnej kontroly. Vykonávateľ pri rozhodovaní o rozsahu zverejňovaných údajov zohľadňuje pravidlá pre ochranu osobných údajov. Vykonávateľ v kontexte tohto zväží zásah do súkromia, výšku príspevku a verejný záujem.

⁸⁶ Uvedené sa týka výziev, v ktorých sa uplatňuje na vytvorenie poradia kritérium najskoršie doručenej úplnej žiadosti o prostriedky.

⁸⁷ Po naplnení výzvy žiadosťami o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na 80 % vykonávateľ aktualizuje požadované informácie v týždenných intervaloch.

4 FINANČNÉ RIADENIE MECHANIZMU NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

4.1 Platby z rozpočtu EÚ

EK poskytuje SR prostriedky EÚ na základe nariadenia o mechanizme a v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady a s dohodou o financovaní, a to na základe žiadostí o vyplatenie finančného príspevku. Platby z EK určené na financovanie implementácie Plánu obnovy⁸⁸ majú formu:

- predbežného financovania a
- priebežných platieb.

Žiadosť o vyplatenie predbežného financovania vo výške 13 % finančného príspevku podľa čl. 13 nariadenia o mechanizme bola súčasťou dokumentu Plánu obnovy, ktorý bol predložený EK 29. apríla 2021. Predbežné financovanie sa zúčtováva s priebežnými platbami. Zúčtovanie vykonáva EK.

Žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, na základe ktorých EK poskytuje SR priebežné platby, vypracováva a EK predkladá NIKA. Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku NIKA predloží EK po uspokojivom splnení míľnikov a cieľov naviazaných na danú platbu. NIKA predkladá žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK spravidla v termínoch podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady. Posledná žiadosť o vyplatenie finančného príspevku sa EK v zmysle čl. 6 ods. 3 dohody o financovaní predkladá do 30. septembra 2026.

V žiadosti o vyplatenie finančného príspevku NIKA vykazuje uspokojivé splnenie skupiny míľnikov a cieľov naviazaných na platbu prostriedkov EÚ v stanovenej výške⁸⁹ podľa oddielu 2 prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady. Je podložená dôkazmi o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov vykázaných v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, ktoré NIKA predkladá príslušný vykonávateľ. V súvislosti so žiadosťou o vyplatenie finančného príspevku NIKA poskytuje EK aj informáciu o kumulatívnej sume výdavkov, ktoré pozitívne prispievajú k cieľom v oblasti zmeny klímy, a potvrdenie o tom, že dosiahnuté míľniky a ciele vykázané v predchádzajúcich žiadostiach o vyplatenie finančného príspevku neboli zrušené. Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku sa vypracováva podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.1 – 1.

K žiadosti o vyplatenie finančného príspevku sa prikladajú sprievodné dokumenty, a to:

- vyhlásenie riadiaceho subjektu,

Vzor vyhlásenia riadiaceho subjektu je uvedený v prílohe č. 4.1 – 2a. Vyhlásenie riadiaceho subjektu vypracuje NIKA na základe jej dostupných informácií o vykonávaní Plánu obnovy, ale najmä na základe čiastkových vyhlásení riadiacich subjektov od všetkých vykonávateľov. Vyhlásenie riadiaceho subjektu podpisuje za NIKA generálny riaditeľ sekcie plánu obnovy ÚPPV SR pre PO a ZE.

Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu predkladá NIKA príslušný vykonávateľ na základe výzvy NIKA na predloženie podkladov k pripravovanej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku v určenom termíne⁹⁰.

Vzor čiastkového vyhlásenia riadiaceho subjektu je uvedený v prílohe č. 4.1 – 2b. Vzor obsahuje aj inštrukcie k jeho príprave. Vykonávateľ je povinný plniť svoje úlohy pri implementácii Plánu obnovy tak, aby so zohľadnením všetkých skutočností mohol poskytnúť vyhlásenia uvedené v čiastkovom vyhlásení riadiaceho subjektu za tú časť Plánu obnovy, za ktorú vykonávateľ zodpovedá. Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu podpisuje štatutárny orgán vykonávateľa⁹¹.

⁸⁸ Platby z EK nezahŕňajú výdavky na krytie DPH. Prostriedky na krytie výdavkov za DPH sú vykonávateľom poskytované zo štátneho rozpočtu.

⁸⁹ Maximálna výška platby je vopred určená vo vykonávacom rozhodnutí Rady a nie je naviazaná na sumu výdavkov potrebných na splnenie míľnikov a cieľov, ktorých splnenie je vykázané v príslušnej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Suma platby zohľadňuje zúčtovanie predbežného financovania podľa čl. 2 bod 3. vykonávacieho rozhodnutia Rady.

⁹⁰ O termíne odoslania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku vykonávateľa vopred informuje NIKA.

⁹¹ V jeho neprítomnosti podpisuje čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu osoba poverená zastupovaním štatutárneho orgánu vykonávateľa.

Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu obsahuje aj

- informáciu o celkových kumulatívnych výdavkoch, ktoré vykonávateľ poskytol a/alebo použil na vykonávanie reforiem a investícií, ktorým bol podľa metodiky uvedenej v nariadení o mechanizme pridelený pozitívny ukazovateľ v oblasti zmeny klímy prispievajúci k cieľom v oblasti zmeny klímy a
- potvrdenie o nezrušení už dosiahnutých míľnikov a cieľov.

Vykonávateľ je povinný NIKA bezodkladne oznámiť akékoľvek skutočnosti, ktoré nastanú po predložení čiastkového vyhlásenia riadiaceho subjektu a môžu alebo by mohli mať vplyv na informácie a údaje predložené EK zo strany NIKA.

- súhrn auditov,

Súhrn auditov vypracuje MF SR, ktorý zabezpečuje výkon vládneho auditu⁹² a predkladá ho NIKA v dohodnutom termíne pred dátumom odoslania príslušnej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK⁹³ alebo v inom termíne po dohode s NIKA.

- dôkazy o splnení míľnikov a cieľov

Dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov predkladá NIKA príslušný vykonávateľ spravidla ako súčasť monitorovacej správy investície a reformy podľa kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy. Vykonávateľ predkladá dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov v monitorovacej správe investície a reformy, ktorú predkladá NIKA v termíne bezprostredne nasledujúcom po splnení míľnika alebo cieľa danej investície a reformy, najneskôr však na základe výzvy NIKA na predloženie podkladov k pripravovanej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov sú predmetom overenia vládny auditom na účely vypracovania súhrnu auditov, preto je nevyhnutné ich predložiť včas a riadne na overenie splnenia míľnikov a cieľov v rámci vládneho auditu. Jedným z podkladov je vždy súhrnný dokument⁹⁴, ktorý pripraví vykonávateľ podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.1 – 2d. K súhrnnému dokumentu sa prikladajú ďalšie dôkazy v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady.

Na základe predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku vykoná EK predbežné posúdenie⁹⁵. EK môže požiadať o doplňujúce informácie alebo vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste s cieľom overiť plnenie míľnikov a cieľov vrátane zachovania predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov. Vykonávateľ poskytne súčinnosť NIKA pri zabezpečovaní potrebných doplňujúcich informácií ako aj pri vykonávaní prípadnej kontroly alebo inšpekcie zo strany EK.

Ak je posúdenie EK kladné, EK bez zbytočného odkladu prijme rozhodnutie, ktorým v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách povolí vyplatenie finančného príspevku a prevedie priebežnú platbu finančného príspevku na samostatný účet NIKA vedený v Štátnej pokladnici v určenej výške.

Ak EK dospeje k záveru, že niektoré z míľnikov a cieľov nie sú uspokojivo splnené, požiada SR, aby zabezpečila nápravu. V nadväznosti na takéto závery posúdenia je možné do jedného mesiaca od oznámenia záverov posúdenia EK predložiť pripomienky. NIKA po doručení tejto informácie bezodkladne vyzve konkrétného vykonávateľa alebo vykonávateľov na predloženie vyjadrenia alebo vyjadrení, na základe ktorých spracuje NIKA pripomienky a predloží ich po prediskutovaní s vykonávateľom EK v stanovenej lehote. Pokiaľ EK rozhodla o pozastavení platby alebo jej časti, vyzve NIKA vykonávateľa na prijatie opatrení. Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA v lehote určenej NIKA akčný plán, ktorého cieľom je zabezpečiť splnenie míľnikov a cieľov a predloženie

⁹² MF SR predkladá súhrn auditov za vládne audity vykonané podľa § 19 zákona o finančnej kontrole. Pre účely plánovania vládnych auditov budú zo strany NIKA na základe vyžiadania zo strany MF SR pravidelne zasielané potrebné podklady, a to v rozsahu dohodnutom medzi NIKA a MF SR.

⁹³ MF SR pri plánovaní výkonu auditov zohľadňuje termín predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. O konkrétnom plánovanom termíne odoslania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku NIKA operatívne informuje MF SR v rovnakom termíne, v akom informuje aj vykonávateľov, a to v dostatočnom časovom predstihu.

⁹⁴ Ak vykonávateľ dôkazy o splnení míľnikov a cieľov predkladá mimo monitorovacej správy investície alebo reformy, je súhrnný dokument alebo sprievodný list, ktorým sa súhrnný dokument predkladá NIKA, podpísaný štatutárnym orgánom vykonávateľa alebo iným zástupcom vykonávateľa povereným na poskytovanie údajov NIKA.

⁹⁵ Čl. 24 ods. 3 nariadenia o mechanizme.

dôkazov o ich splnení čo najskôr, najneskôr však v lehote určenej EK. V prípade, že vykonávateľ nevypracuje akčný plán, neprijme opatrenia alebo prijme opatrenia, ktoré NIKA vyhodnotí ako neúčinné, môže NIKA postupovať v zmysle kapitoly č. 5.4 a § 10 zákona o mechanizme. Ak sa v lehote šiestich mesiacov od pozastavenia platby alebo jej časti neprijmú potrebné opatrenia, EK môže proporčne znížiť sumu finančného príspevku pre SR.⁹⁶ Prípadné krátenie sumy pozastavenej platby vypočíta EK v súlade s metodikou krátenia platieb vyplývajúcej z prílohy 2 Oznámenia Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti: dva roky vykonávania Jedinečný nástroj a ústredný prvok zelenej a digitálnej transformácie EÚ z dňa 21.2.2023⁹⁷.

4.2 Zaradenie prostriedkov EÚ do štátneho rozpočtu

Prostriedky EÚ prijaté na samostatný účet NIKA prevádza NIKA v sume a v termíne dohodnutom s MF SR do príjmov štátneho rozpočtu⁹⁸.

Pre tento účel vykonávateľ predkladá NIKA v mesačných intervaloch, najneskôr do 5 pracovných dní od ukončenia kalendárneho mesiaca, prehľad o skutočnom čerpaní rozpočtu vykonávateľa v časti týkajúcej sa implementácie Plánu obnovy ako aj odhad čerpania ku koncu príslušného rozpočtového roka podľa prílohy č. 4.3 – 2. Pri vypracovávaní predmetnej prílohy vykonávateľ/sprostredkovateľ vychádza z údajov v Rozpočtovom informačnom systéme (RIS) ku koncu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa príloha č. 4.3 - 2 predkladá. V prípade, že vykonávateľ poveril vykonávaním časti úloh sprostredkovateľa, resp. viacerých sprostredkovateľov, príp. poskytuje prostriedky mechanizmu prijímateľovi, ktorým je štátna rozpočtová organizácia, je na dohode medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom/prijímateľom, kto z nich bude dané údaje NIKA vykazovať. Súčasťou prílohy č. 4.3 – 2 je mesačný plán výdavkov⁹⁹ na príslušný rozpočtový rok, ktorý vykonávateľ predloží v termíne do 5 pracovných dní od ukončenia mesiaca január v príslušnom roku. V mesačnom pláne výdavkov vykonávateľ zohľadní:

- Plán implementácie daných investícií a reforiem podľa kapitoly č. 5.1
- rozpočet na implementáciu Plánu obnovy na príslušný rozpočtový rok a rozpis výdavkov Plánu obnovy (vrátane prostriedkov nevyužitých v predchádzajúcich rokoch a presunutých do ďalšieho roka).

Výdavky plánované v jednotlivých mesiacoch rozpočtového roka musia byť odôvodnené implementačnými krokmi investícií a reforiem realizovanými vykonávateľom¹⁰⁰.

Pokiaľ by sa vykonávateľ dostal do omeškania s implementáciou niektorej investície alebo reformy, je povinný posúdiť vplyv omeškania na mesačný plán výdavkov a v prípade potreby mesačný plán výdavkov aktualizovať a predložiť NIKA.

Mesačný plán výdavkov a odhad očakávaných výdavkov do 31. decembra rozpočtového roka (očakávaná skutočnosť) musia byť v súlade.

NIKA spracováva komplexný mesačný monitoring príjmov a čerpania výdavkov za oblasť Plánu obnovy, pričom tieto údaje pravidelne predkladá MF SR.

Prostriedky EÚ sa zaraďujú do príjmov štátneho rozpočtu po ich prevode na príjmový účet kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

Prostriedky EÚ zabezpečujú zdrojové krytie výdavkov¹⁰¹ rozpočtovaných vykonávateľom pre účely implementácie Plánu obnovy.

⁹⁶ Čl. 24 ods. 8 nariadenia o mechanizme

⁹⁷ Dostupné na: https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/COM_2023_99_1_EN.pdf

⁹⁸ § 9 ods. 3 zákona o mechanizme.

⁹⁹ Ide o plán výdavkov v štruktúre podľa kalendárnych mesiacov daného rozpočtového roka.

¹⁰⁰ Zohľadňuje sa reálna potreba zabezpečenia finančných prostriedkov pre vykonávateľa na vyplatenie platby (napr. poskytnutie zálohy, poskytnutie predfinancovania, vyplatenie priebežnej platby, použitie prostriedkov na zaplatenie dodávateľa).

¹⁰¹ Výdavky s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti.

Vykazovanie transakcií prijatých na príjmovom účte vykonávateľa

Vykonávateľ priebežne monitoruje príjmy vznikajúce na príjmovom rozpočtovom účte POO a v súvislosti s implementáciou Plánu obnovy účtuje o nich ako o príjmoch s kódmi zdroja 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, zdroje z predchádzajúcich rokov 3P01 Plán obnovy a odolnosti alebo 3P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH v závislosti od toho,

- s akým kódom zdroja boli súvisiace výdavky prostriedkov mechanizmu poskytnuté alebo použité a
- či ide o príjmy zo súčasného alebo predchádzajúceho rozpočtového roka.

Vykonávateľ vykazuje NIKA transakcie na príjmovom rozpočtovom účte POO vykonávateľa podľa prílohy č. 4.2 - 1 Výkaz vratiek na príjmovom účte vykonávateľa (ďalej „výkaz“) spravidla v polročných intervaloch, a to so stavom k **30. júnu a 30. novembru každého roka** alebo podľa termínu určeného NIKA. Vo výkaze sa v riadkoch uvedú jednotlivé transakcie na príjmovom účte vykonávateľa spolu s relevantnými údajmi podľa vzoru výkazu. Celkový súčet príjmov na príjmovom účte vykonávateľa uvedených vo výkaze za relevantné obdobie sa musí rovnať príjmom evidovaným v CES alebo vlastnom ekonomickom systéme vykonávateľa, resp. v rozpočtovom informačnom systéme (RIS). NIKA a MF SR zohľadnia informácie o príjmoch prijatých na príjmovom účte vykonávateľa pri vyčíslení sumy, ktorá má byť prevedená z prostriedkov EÚ do príjmov štátneho rozpočtu. Vykonávateľ je povinný zabezpečiť správnosť údajov predložených NIKA.

Pre účely vyčíslenia sumy, ktorá má byť prevedená z prostriedkov EÚ do príjmov štátneho rozpočtu vykonávateľ predkladá NIKA v mesačných intervaloch prehľad o skutočnom čerpaní rozpočtu vykonávateľa v časti týkajúcej sa implementácie POO. NIKA na základe údajov prijatých od vykonávateľov a údajov z informačných systémov spracováva komplexný mesačný monitoring príjmov a čerpania výdavkov za oblasť Plánu obnovy¹⁰².

4.3 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľovi

Prostriedky mechanizmu sa v štátnom rozpočte rozpočtujú ako príslušné výdavky v rozpočte vykonávateľa:

- na použitie

Vykonávateľ prostriedky mechanizmu používa v prípade, ak sám realizuje investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy, alebo jej časť.

- na poskytnutie

Vykonávateľ nerealizuje investíciu alebo reformu sám, ale prostriedky mechanizmu poskytuje prijímateľom s cieľom implementovať investíciu alebo reformu a dosiahnuť stanovené míľniky alebo ciele.

Rozpočtový proces, t. j. proces prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy je upravený zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Vypracovanie návrhu rozpočtu verejnej správy za tri rozpočtové roky, riadi a usmerňuje MF SR¹⁰³. Pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy sa vykonávateľ riadi usmerneniami MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové roky.

Vykonávateľ pre účely zabezpečenia finančných prostriedkov na vykonávanie Plánu obnovy rozpočtuje pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy aj výdavky na implementáciu investícií a reforiem Plánu obnovy, za ktoré zodpovedá. V súvislosti s prípravou návrhu rozpočtu verejnej správy vykonávateľ predloží NIKA:

- návrh plánu výdavkov za Plán obnovy v štruktúre podľa prílohy č. 4.3 – 1a a prílohy č. 4.3 – 1b a
- podrobný komentár zdôvodňujúci návrh rozpočtu kapitoly za časť týkajúcu sa Plánu obnovy.

¹⁰² Metodické usmernenie k vyčísleniu sumy, ktorá má byť prevedená z prostriedkov EÚ do príjmov štátneho rozpočtu dostupné na úložisku NIKA.

¹⁰³ § 14 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V komentári vykonávateľ dostatočne slovne popíše vecnú náplň výdavkov na:

- implementačnú jednotku (t. j. suma vyčlenená na administratívne kapacity) a
- jednotlivé komponenty a v nich zahrnuté výdavky na investície a reformy.
- v súvislosti s výdavkami na investície a reformy sa v komentári uvedie aj prepojenie na konkrétne míľniky a ciele a lehoty na ich splnenie. V prípade zmien oproti predošlým rozpočtovým plánom vykonávateľ tieto zdôvodní.

V prípadoch, keď nákladové ohodnotenie jednotlivých investícií a reforiem uvedených v Pláne obnovy neobsahuje detailný rozpočet opatrenia alebo je tento rozpočet neaktuálny je povinnou súčasťou komentára aj detailný alebo aktualizovaný rozpočet plánovaných výdavkov jednotlivých opatrení.

Vykonávateľ predkladá NIKA aktualizované podklady podľa prílohy č. 4.3 – 1a a prílohy č. 4.3 – 1b a podrobný komentár spravidla trikrát v priebehu roka v súlade s termínmi MF SR pri zostavovaní rozpočtu, a to:

- do 1. februára, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. februára,
- do 2. mája, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. mája a
- do 1. augusta, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. augusta.

NIKA návrh výdavkov na implementáciu Plánu obnovy posúdi, v prípade nejasností si vyžiada dodatočné vysvetlenie, resp. doplnenie.

Návrh štátneho rozpočtu za svoju kapitolu, v ktorom je zahrnutý aj návrh na financovanie výdavkov Plánu obnovy, odsúhlasený NIKA, vykonávateľ predloží a následne prerokuje s MF SR.

Na účely zostavovania návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok zabezpečuje komplexné poskytovanie údajov pre MF SR k rozpočtovaniu príjmov a výdavkov za oblasť Plánu obnovy NIKA.

Vykonávateľ rozpočtuje výdavky na jednotlivé investície a reformy, za ktoré zodpovedá tak, aby:

- boli dodržané pravidlá rozpočtového hospodárenia¹⁰⁴,
- bola zohľadnená finančná alokácia uvedená v Pláne obnovy,
- boli v rozpočte zohľadnené len výdavky potrebné na implementáciu investícií a reforiem a splnenie stanovených míľnikov a cieľov a
- nevznikala potreba ďalších dodatočných finančných prostriedkov na implementáciu investícií a reforiem.

Rozpočtované prostriedky¹⁰⁵ možno použiť v súlade s podmienkami uvedenými v kapitole č. 2, najmä v súlade s podmienkami vecnej a časovej oprávnenosti aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch až do ich vyčerpania na účely vykonania Plánu obnovy. Vykonávateľ v súvislosti s viazaním prostriedkov postupuje v zmysle usmernení MF SR k záveru príslušného rozpočtového roka.

Po schválení štátneho rozpočtu vykonávateľ v príslušnej časti rozpisuje rozpočtované výdavky. Rozpis výdavkov so zohľadnením odsúhlaseného plánu výdavkov vykonávateľ predloží NIKA do 31. januára príslušného kalendárneho roka.

Vykonávateľ postupuje pri realizácii výdavkov podľa ustanovenia § 8 zákona o Štátnej pokladnici.

Prostriedky mechanizmu možno použiť na účely, ktoré sú ustanovené zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Prípadná úprava záväzných ukazovateľov kapitoly oproti schválenému rozpočtu sa realizuje v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy¹⁰⁶ po schválení NIKA.

Vykonávateľ okrem záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu dodržiava aj rozpis výdavkov v zmysle odsúhlaseného plánu výdavkov, najmä limity výdavkov na jednotlivé investície a reformy. V prípade zmeny

¹⁰⁴ Najmä § 19 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹⁰⁵ Prostriedky s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti a Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

¹⁰⁶ § 15 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

záväzných ukazovateľov a zmien v rozpočte vykonávateľa sa postupuje v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Pokiaľ je v priebehu rozpočtového roka potrebné vykonať úpravy celkových limitov výdavkov rozpočtovaných na jednotlivé investície alebo reformy v rámci rozpočtového roka oproti odsúhlasenému plánu výdavkov a rozpisu výdavkov na dané investície alebo reformy, návrh úpravy predkladá vykonávateľ na schválenie NIKA. Vykonávateľ predloží žiadosť o schválenie úpravy limitov výdavkov elektronicky na adresu rrp_rozpocet@vlada.gov.sk vyznačením požadovaných zmien v dokumentoch podľa prílohy 4.3 – 1a a 4.3 – 1b, spolu s dostatočným slovným zdôvodnením požiadavky tak, aby bola NIKA schopná takúto žiadosť posúdiť.

Vykonávateľ je oprávnený vykonávať zmeny v rozpočte, ktoré nemajú vplyv na limit výdavkov na investície a reformy¹⁰⁷. V pravidelnom mesačnom monitorovacom prehľade vykonávateľ vykonané zmeny oznamuje NIKA. V prípade, že NIKA usúdi, že rozsah a charakter zmien vykonaných vykonávateľom pri použití prostriedkov mechanizmu môže mať vplyv na úspešnú realizáciu investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá vykonávateľ, NIKA môže zaviesť vykonávateľovi povinnosť, aby určité zmeny výdavkov (napr. zmeny v rámci jednotlivých kategórií ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie) boli vopred odsúhlasené NIKA.

NIKA môže v priebehu rozpočtového roka po dohode s MF SR pristúpiť k zmene záväznosti výdavkov rozpočtovaných vykonávateľom v súvislosti s Plánom obnovy.

4.4 Presuny

Vládou SR schválený Plán obnovy upravuje finančné alokácie pre jednotlivé komponenty ako aj pre investície a prípadne aj reformy v nich zahrnuté.

Pokiaľ počas rozpočtového roka vznikne potreba financovania výdavkov Plánu obnovy navyše oproti rozpočtovaným plánom výdavkov vykonávateľov, MF SR na návrh NIKA môže v záujme zabránenia riziku nesplnenia míľnikov a cieľov pristúpiť okrem iného aj k:

- realokácii neminutých prostriedkov z minulých rokov,
- realokácii medzi komponentami aj medzi kapitolami¹⁰⁸,
- navýšeniu limitu výdavkov vybraného vykonávateľa z rezervy vytvorenej v štátnom rozpočte, ak bude rezerva vytvorená, prípadne
- iniciovaniu úpravy zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Ak vykonávateľ identifikuje potrebu financovania výdavkov, ktoré neboli pôvodne zahrnuté do nákladového ohodnotenia danej investície alebo reformy pri jej príprave, a ich uskutočnenie je nevyhnutné alebo by malo pozitívny vplyv na realizáciu investície alebo reformy (najmä na dosiahnutie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne), ich financovanie z prostriedkov mechanizmu nie je vylúčené. Ak tieto výdavky neboli zahrnuté do rozpočtu investície alebo reformy, odsúhlasenie NIKA sa vyžaduje v prípade, ak má uvedené vplyv na rozpis výdavkov na príslušný rozpočtový rok alebo plán výdavkov na ďalšie rozpočtové roky odsúhlasený NIKA. Financovanie takýchto výdavkov vykonávateľ riadne odôvodní NIKA pri odsúhlasení zmeny rozpisu výdavkov v danom rozpočtovom roku alebo príprave plánu výdavkov na ďalšie rozpočtové roky.

Uskutočnené presuny a zmeny nemôžu mať vplyv na schopnosť vykonávateľov zrealizovať plánované investície a reformy a vplyv na splnenie stanovených míľnikov alebo cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne.

¹⁰⁷ Ide napríklad o zmenu v plánovaných oprávnených výdavkoch v čase – vykonávateľ identifikuje potrebu presunu už schválených výdavkov z neskorších rokov, a pod. Uvedené nemá vplyv na povinnosť dodržiavať podmienky oprávnenosti aj ostatné podmienky podľa kapitoly 4.

¹⁰⁸ Realokácie medzi investíciami alebo reformami v rámci kapitoly jedného vykonávateľa odsúhlasuje NIKA.

4.5 Platby na národnej úrovni

4.5.1 Používanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľom

Vykonávateľ v prípade, ak prostriedky mechanizmu používa pri plnení úlohy podľa ustanovenia § 5 ods. 2 písm. a) zákona o mechanizme, realizuje platby z rozpočtu kapitoly s využitím systémov financovania upravených v kap. 4.6 formou interného rozpočtového opatrenia¹⁰⁹.

Podkladom pre tieto transakcie sú interné žiadosti o platbu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1a. Do jednej internej žiadosti o platbu je možné zahrnúť len výdavky naviazané na realizáciu jedného opatrenia.

4.5.2 Platby vo vzťahu vykonávateľ – prijímateľ

Prostriedky mechanizmu poskytuje vykonávateľ prijímateľovi až po nadobudnutí účinnosti zmluvy¹¹⁰ o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a to:

- a) priamo na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, alebo

Uvedené je možné v prípade, ak priamo zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predpokladá vyplatenie prostriedkov mechanizmu bez následného predloženia žiadosti o platbu¹¹¹. Tento model sa uplatňuje len v prípade retrospektívnych projektov, kedy je projekt kompletne ukončený ešte pred uzavretím zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v tomto prípade obsahuje všetky údaje ako v žiadosti o platbu. Odporúča sa, aby zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu obsahovala samostatnú prílohu s údajmi požadovanými v žiadosti o platbu. Vykonávateľ pritom overí skutočností, ktoré by inak overoval v rámci finančnej kontroly žiadosti o platbu podľa § 8 zákona o finančnej kontrole, v rámci finančnej kontroly pred podpisom zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu podľa § 7 zákona o finančnej kontrole.

Pri poskytovaní prostriedkov uvedeným spôsobom je povinnosťou vykonávateľa uvádzať všetky údaje o platbách v zozname žiadostí o platbu v rámci evidencie monitorovacích údajov, v ISPO.

- b) na základe žiadosti o platbu predloženej prijímateľom po uzavretí zmluvy.

Pri predkladaní žiadosti o platbu postupuje prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu uzavretou medzi vykonávateľom a prijímateľom. Vykonávateľ a prijímateľ si vzájomne dohodnú uplatňovaný systém financovania. V zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu je určený termín odoslania prostriedkov vykonávateľom na účet prijímateľa (alebo termín aktivácie rozpočtového opatrenia ak prijímateľom je štátna rozpočtová organizácia) na základe žiadosti o platbu predloženej prijímateľom.

Vykonávateľ určí prijímateľovi vzor žiadosti o platbu po obsahovej stránke v súlade so vzorom v prílohe č. 4.5 – 1b. Ak je prijímateľ osobou povinnou postupovať pri zadávaní zákazky podľa pravidiel verejného obstarávania v súlade s právom Únie alebo zákonom o verejnom obstarávaní, prijímateľ poskytne vykonávateľovi vo formulári žiadosti o platbu (najmä poskytnutie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby alebo priebežná platba) okrem názvu a identifikačného čísla (IČO) dodávateľov a subdodávateľov aj údaje o konečnom užívateľovi výhod dodávateľa. Údaje o konečnom užívateľovi výhod dodávateľa sa požadujú v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia konečného užívateľa výhod.

Vykonávateľ môže poskytnúť prijímateľovi prostriedky mechanizmu maximálne do sumy určenej na implementáciu projektu v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ môže do žiadosti o platbu zahrnúť aj výdavky partnera.

¹⁰⁹ Uvedené pravidlo sa vzťahuje aj na používanie finančných prostriedkov určených na implementačnú jednotku.

¹¹⁰ Okrem prípadov podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

¹¹¹ NIKA odporúča využiť pre prehľadnejšie a zrozumiteľnejšie zaznamenanie vzťahov a povinných polí viazucich sa k zdrojom POO v účtovníctve tzv. technickú ŽoP.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stanovil minimálnu sumu žiadosti o platbu, ktorú môže predložiť prijímateľ vykonávateľovi (napr. 40 EUR), s výnimkou žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania alebo zúčtovanie zálohovej platby a záverečnej žiadosti o platbu. Vykonávateľ je oprávnený v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu vopred stanoviť frekvenciu predkladania žiadostí o platbu. Vykonávateľ stanovuje tieto pravidlá tak, aby boli odôvodnené povahou realizovanej investície alebo reformy, a zároveň tak, aby uvedené významne neobmedzovalo schopnosť prijímateľa zrealizovať projekt.

Platby realizuje vykonávateľ z rozpočtu s využitím systémov financovania upravených v kapitole č. 4.6. Platby sa realizujú podľa typu prijímateľa formou:

- rozpočtového opatrenia – úpravou limitu výdavkov¹¹², v prípade, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia,
- transferom¹¹³ v prípade, ak je prijímateľom iný subjekt ako štátna rozpočtová organizácia (napr. štátna príspevková organizácia, VÚC, obec, rozpočtová alebo príspevková organizácia VÚC alebo obce, iná organizácia verejnej správy, subjekt súkromného sektora).

Vykonávateľ je povinný platbu, v závislosti od záverov finančnej kontroly, prijímateľovi vyplatiť bezodkladne. Platbu, na základe ktorej sa vyplácajú prostriedky mechanizmu prijímateľovi – poskytnutie zálohovej platby, poskytnutie predfinancovania a refundácia, je vykonávateľ povinný vyplatiť prijímateľovi v nasledovných lehotách¹¹⁴:

- Ak vykonávateľ v súvislosti so žiadosťou o platbu vykonáva finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole postupom podľa § 7 a § 8, platbu vypláti najneskôr do 45 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o platbu;
- Ak vykonávateľ v súvislosti so žiadosťou o platbu vykonáva finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole postupom podľa § 9 a § 7, platbu vypláti najneskôr do 60 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o platbu¹¹⁵

Ak pri zúčtovaní zálohovej platby alebo zúčtovaní predfinancovania vykonávateľ v rámci finančnej kontroly podľa § 7, § 8 a aj § 9 zákona o finančnej kontrole identifikuje:

- rozdiely medzi poskytnutou zálohou alebo predfinancovaním a zúčtovanou sumou vo výške maximálne 0,01 %¹¹⁶,
- pri implementácii jedného opatrenia / projektu rozdiel podľa vyššie uvedeného nepredstavuje celkovo viac ako 40 Eur, a zároveň
- tento rozdiel nemá vplyv na maximálnu sumu prostriedkov mechanizmu poskytnutých na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu,

je vykonávateľ oprávnený považovať takéto rozdiely v zúčtovaní zálohovej platby alebo v zúčtovaní predfinancovania za tolerovateľné. V tomto prípade nie je potrebné uvedený rozdiel identifikovaný v rámci finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole považovať za nedostatok a nie je potrebné žiadať od prijímateľa vrátenie tohto zanedbateľného rozdielu.

4.5.3 Platby vo vzťahu vykonávateľ – sprostredkovateľ

Pokiaľ vykonávateľ poverí sprostredkovateľa plnením časti svojich úloh súvisiacich s používaním alebo poskytovaním prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona o mechanizme, v relevantných prípadoch, na účely plnenia úloh, ktoré vykonáva sprostredkovateľ v mene a na účet vykonávateľa, poskytuje

¹¹² Viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa (rozpočet príslušnej vnútroorganizačnej jednotky) a navýšením limitov výdavkov prijímateľa.

¹¹³ Rozumie sa prevod z účtu na účet, ide o efektívny finančný tok.

¹¹⁴ V stanovenej lehote je vykonávateľ povinný vyplatiť platbu, ktorá sa realizuje transferom, alebo požiadať MF SR o rozpočtové opatrenie, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia.

¹¹⁵ Vykonávateľ je oprávnený vopred požiadať NIKA o predĺženie lehoty v prípadoch, ak sa platby týkajú výdavkov, ktorých overenie je osobitne náročné. Vykonávateľ je v tomto prípade povinný osobitnú náročnosť overenia výdavkov riadne odôvodniť. Predĺženie lehoty na strane vykonávateľa nesmie ohroziť realizáciu opatrenia alebo jeho časti (projekt) prijímateľom.

¹¹⁶ V odôvodnených prípadoch je vykonávateľ oprávnený tolerovateľný rozdiel navýšiť na 0,05 %, pričom platí, že ďalšie 2 podmienky musia byť dodržané.

vykonávateľ sprostredkovateľovi finančné prostriedky s využitím systémov financovania upravených v kap. 4.6.

Prostriedky mechanizmu poskytuje vykonávateľ sprostredkovateľovi vždy až po úprave vzájomných vzťahov alebo po uzavretí zmluvy podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona o mechanizme, ktorou sa upravujú vzťahy medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom, a to na základe predloženej žiadosti o platbu.

Vykonávateľ určí sprostredkovateľovi vzor žiadosti o platbu po obsahovej stránke v súlade so vzorom v prílohe č. 4.5 – 1b.

Sprostredkovateľ predkladá vykonávateľovi osobitne žiadosti o platbu pre účely financovania vlastných výdavkov sprostredkovateľa a osobitne žiadosti o platbu pre účely poskytovania prostriedkov mechanizmu prijímateľom. Do jednej žiadosti o platbu je možné zahrnúť len výdavky naviazané na realizáciu jedného opatrenia.

V prípade, ak vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu sprostredkovateľovi, aby ich sprostredkovateľ v mene vykonávateľa poskytoval prijímateľom, a sprostredkovateľovi sa prostriedky mechanizmu poskytujú formou zálohových platieb, je sprostredkovateľ povinný poskytnutú zálohovú platbu zúčtovať, avšak lehota 12 mesiacov na zúčtovanie poskytnutej zálohy podľa kapitoly č. 4.6.2 sa v tomto prípade neuplatní. Vykonávateľ je však povinný dohodnúť si so sprostredkovateľom takú frekvenciu predkladania žiadostí o platbu a taký spôsob zdieľania údajov o prostriedkoch mechanizmu poskytnutých prijímateľom, aby bol vykonávateľ schopný predkladať NIKA potrebné údaje najmä pre účely:

- predkladania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku (napr. informácia o celkových kumulatívnych výdavkoch, ktoré vynaložil vykonávateľ na vykonávanie reforiem a investícií, ktorým bol podľa metodiky uvedenej v nariadení o mechanizme pridelený pozitívny ukazovateľ v oblasti zmeny klímy prispievajúci k cieľom v oblasti zmeny klímy),
- monitorovania, pričom pre tento účel vykonávateľ v stanovených termínoch predkladá NIKA monitorovacie správy investícií a reforiem, vrátane monitorovacích údajov (predkladané najmä prostredníctvom ISPO), ktorých súčasťou sú aj údaje podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme (napr. údaje o dodávateľoch prijímateľov, ktoré sa evidujú na základe žiadosti o platbu od prijímateľa, alebo údaje o celkových verejných výdavkoch na financovanie jednotlivých opatrení).

Platby sprostredkovateľovi realizuje vykonávateľ z rozpočtu kapitoly s využitím systémov financovania upravených v kapitole č. 4.6. Platby sa realizujú podľa typu sprostredkovateľa formou:

- rozpočtového opatrenia – úpravou limitu výdavkov¹¹⁷, v prípade, ak je sprostredkovateľom štátna rozpočtová organizácia,
- transferom¹¹⁸ v prípade, ak je sprostredkovateľom iný subjekt ako štátna rozpočtová organizácia (napr. štátna príspevková organizácia).

Sprostredkovateľ v relevantných prípadoch zodpovedá za prevod finančných prostriedkov prijímateľovi na základe žiadosti o platbu, pričom pre ten účel koná v mene a na účet vykonávateľa a postupuje primerane podľa kapitoly 4.5.2.

Osobitný postup pri používaní prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľom, ktorý je rozpočtovou alebo príspevkovou organizáciou v riadiacej pôsobnosti vykonávateľa

V prípade, ak platí, že:

- vykonávateľ podľa § 5 ods. 2 písm. a) zákona o mechanizme sám realizuje danú investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy alebo jej časť, a teda prostriedky mechanizmu neposkytuje prijímateľom, a zároveň

¹¹⁷ Viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov sprostredkovateľa.

¹¹⁸ Rozumie sa prevod z účtu na účet.

- vykonávateľ v súlade s § 5 ods. 3 a 4 zákona o mechanizme poveril vykonávaním časti svojich úloh na realizácii tejto investície alebo reforme sprostredkovateľa, pričom sprostredkovateľom je ním priamo riadená rozpočtová alebo príspevková organizácia,

môže vykonávateľ postupovať pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu na zabezpečenie bežnej prevádzky svojej priamo riadenej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácii spôsobom obvyklým. Na výdavky sprostredkovateľa sa v takomto prípade nahliada, akoby boli vlastnými výdavkami vykonávateľa. Pri financovaní zodpovedajúcich výdavkov uhradených z rozpočtu úradu daného vykonávateľa sprostredkovateľovi, môže v takomto prípade vykonávateľ postupovať podľa kapitoly č. 4.5.1. Podkladom pre tieto transakcie sú interné žiadosti o platbu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1a, do ktorých vykonávateľ zahŕnie výdavky sprostredkovateľa ako priamo riadenej rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že nepoužité prostriedky mechanizmu poskytnuté sprostredkovateľovi alebo prostriedky mechanizmu použité sprostredkovateľom v rozpore s určenými podmienkami ich používania alebo poskytnuté sprostredkovateľovi zo strany vykonávateľa v rozpore s podmienkami ich poskytovania budú vrátené do rozpočtu.

Uvedený postup nemôže mať v žiadnom prípade vplyv na reportovanie údajov NIKA v stanovených termínoch, najmä pokiaľ ide o reportovanie plnenia míľnikov a cieľov a predloženie a evidovanie monitorovacích údajov, ktoré sú súčasťou monitorovacích správ. Pokiaľ ide o zber a zabezpečenie prístupu k údajom podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme vykonávateľ eviduje v zozname prijímateľov aj tú časť opatrení, ktoré realizuje sprostredkovateľ a pre tento účel v zozname prijímateľov eviduje aj sprostredkovateľov, ktorým boli poskytnuté prostriedky mechanizmu. Zároveň v zozname žiadostí o platbu vykonávateľ reportuje v relevantných prípadoch aj za sprostredkovateľov okrem iných údajov najmä údaje o dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod. Pre tento účel si vykonávateľ nastaví so sprostredkovateľom vhodný postup na predkladanie potrebných údajov. Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že údaje za sprostredkovateľov mu budú k dispozícii pre účely reportovania NIKA v čase, kedy je vykonávateľovi poskytnutá/zúčtovaná príslušná zálohová platba (podľa typu reportovaných údajov), poskytnuté predfinancovanie alebo poskytnutá priebežná platba.

Vykonávateľ je aj v prípade realizácie časti opatrení sprostredkovateľom povinný zabezpečiť dostatočný audit trail a uchovanie dôkazov o vykonávaní opatrenia Plánu obnovy a o všetkých súvisiacich finančných operáciách podľa kapitoly č. 4.9.3.

4.6 Systémy financovania

Financovanie opatrení z prostriedkov mechanizmu sa realizuje systémom:

- predfinancovania,
- zálohových platieb,
- refundácie,
- kombináciou vyššie uvedených systémov.

Pri používaní prostriedkov mechanizmu vykonávateľom a sprostredkovateľom a využití systému zálohovej platby vykonávateľ a sprostredkovateľ zúčtuje čo najviac výdavkov financovaných poskytnutej zo zálohovej platby v lehote do 30. mája a 30. novembra.

Pri využití systému refundácie je vykonávateľ a sprostredkovateľ povinný refundovať výdavky uhradené z rozpočtu úradu vykonávateľa / sprostredkovateľa, ktoré majú byť financované z prostriedkov mechanizmu, najneskôr do 3 mesiacov od vykonania úhrady výdavku¹¹⁹.

¹¹⁹ Nedodržanie tejto povinnosti nemá za následok vznik neoprávnených výdavkov.

4.6.1 Systém predfinancovania

Pri využití systému predfinancovania sa poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹²⁰ uskutočňuje v dvoch etapách:

- poskytnutia predfinancovania,
- zúčtovania predfinancovania.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu systémom predfinancovania sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi¹²¹ žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania. Žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania predkladá prijímateľ vykonávateľovi v lehote splatnosti záväzku voči dodávateľovi / zhotoviteľovi. Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – poskytnutie predfinancovania predkladá vykonávateľovi účtovné doklady, ku ktorým nebola vykonaná úhrada, ktorých rozsah stanovuje vykonávateľ (faktúra v lehote splatnosti, prípadne doklad rovnocennej dôkaznej hodnoty) prijaté od dodávateľa / zhotoviteľa a relevantnú podpornú dokumentáciu. Vykonávateľ určí prijímateľovi v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu spôsob predkladania žiadosti o platbu a sprievodnej dokumentácie.
2. Vykonávateľ žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania zaeviduje.
3. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada od prijímateľa¹²². Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov, alebo
 - c) neschváli.
4. V prípade schválenia žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania alebo jej časti vykonávateľ:
 - v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej oprávneným výdavkom samostatne za jednotlivé zdroje financovania rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
 - v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania.

Vykonávateľ poskytuje predfinancovanie samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹²³, z ktorých majú byť príslušné výdavky financované.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Prijímateľ je povinný v lehote určenej vykonávateľom, vykonať príslušnú úhradu dodávateľovi.

Vykonávateľ určí prijímateľovi aj lehotu na zúčtovanie 100 % každého poskytnutého predfinancovania po aktivácii rozpočtového opatrenia / pripísaní prostriedkov na jeho účet.

¹²⁰ Pre účely kapitoly 4.6.1 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postupy uvedené v kapitole 4.6.1 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahujú primerane.

¹²¹ V prípade, ak za vykonávateľa koná sprostredkovateľ, vykonávateľ zabezpečí, že sprostredkovateľ bude postupovať tak, ako by mal postupovať v zmysle tohto Systému implementácie Plánu obnovy vykonávateľ.

¹²² Nie je vylúčené, že prijímateľ môže v priebehu kontroly upraviť žiadosť o platbu.

¹²³ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

Nezúčtovaný rozdiel predfinancovania je prijímateľ povinný vrátiť vykonávateľovi do času predloženia žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania, najneskôr však do ukončenia overovania v rámci kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania. Vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutého predfinancovania sa v priebehu rozpočtového roka vykoná na výdavkový účet¹²⁴ vykonávateľa, nezúčtovaná časť poskytnutého predfinancovania z predchádzajúceho roku sa vracia na príjmový účet POO¹²⁵ vykonávateľa. Pri realizovaní vrátenia prijímateľ postupuje v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu - vrátenie.

Zúčtovanie predfinancovania sa realizuje v nasledovných krokoch:

5. Prijímateľ predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania. Prijímateľ v rámci zúčtovania poskytnutého predfinancovania predkladá spolu so žiadosťou o platbu – zúčtovanie predfinancovania doklady preukazujúce skutočnú úhradu výdavkov vykázaných v žiadosti o platbu, ktorých rozsah stanovuje vykonávateľ (napr. výpis z bankového účtu alebo vyhlásenie banky o úhrade výdavkov – originál alebo kópiu). Prípadné vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutého predfinancovania na účet vykonávateľa prijímateľ predloží v samostatnej žiadosti o platbu - vrátenie.
6. Vykonávateľ žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania zaeviduje.
7. Vykonávateľ vo vzťahu k žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania vykoná kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada od prijímateľa. Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli v zníženej sume, alebo
 - c) neschváli.
8. V prípade, ak bola žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania neschválená alebo schválená v zníženej sume, vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov na sumu nezúčtovaného predfinancovania.
9. Predfinancovanie sa považuje za zúčtované, ak
 - je žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania schválená v plnej výške, alebo
 - prijímateľ vrátil celú sumu poskytnutého predfinancovania, resp. vrátil nezúčtovaný rozdiel poskytnutého predfinancovania vykonávateľovi.

V prípade, ak prijímateľ nepredloží žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania v lehote určenej vykonávateľom, môže vykonávateľ umožniť prijímateľovi zúčtovať poskytnuté predfinancovanie v dodatočnej lehote alebo požiadať prijímateľa o vrátenie predfinancovania. Pokiaľ vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť poskytnuté predfinancovanie a prijímateľ predfinancovanie nevráti z vlastnej iniciatívy, vykonávateľ vyzve prijímateľa na vrátenie a postupuje podľa kap. 4.8.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k zúčtovaniu predfinancovania v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

4.6.2 Systém zálohových platieb

Vykonávateľ posúdi opodstatnenosť potreby využitia systému zálohových platieb, najmä v prípade ak poskytnutie zálohovej platby uvažuje využiť vo vzťahu k prijímateľovi, ktorý nie je štátnou rozpočtovou organizáciou.

¹²⁴ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹²⁵ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

Systém zálohových platieb sa odporúča uplatniť pre financovanie výdavkov, ktoré sú financované z jedného zdroja¹²⁶.

Pri využití systému zálohových platieb sa poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹²⁷ uskutočňuje v dvoch etapách:

- poskytnutie zálohovej platby,
- zúčtovanie zálohovej platby.

Zálohové platby sú prijímateľovi poskytované maximálne do výšky určenej vykonávateľom v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu¹²⁸. Zálohové platby sú poskytované samostatne za jednotlivé zdroje financovania, a to najskôr po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu systémom zálohových platieb sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – poskytnutie zálohovej platby. V žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby prijímateľ uvedie nárokové finančné prostriedky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.
2. Vykonávateľ žiadosť o platbu – poskytnutie zálohovej platby zaeviduje.
3. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č.6). Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby vykonávateľ žiadosť o platbu, alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli v zníženej sume, alebo
 - c) neschváli.
4. V prípade schválenia žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby alebo jej časti vykonávateľ:
 - v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia – zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej poskytnutej zálohovej platby samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹²⁹ rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
 - v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹³⁰.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Prijímateľ z poskytnutej zálohovej platby vykonáva potrebné úhrady súvisiace s realizáciou projektu.

Po poskytnutí každej jednej zálohovej platby je prijímateľ povinný priebežne predkladať žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby, pričom najneskôr do 12 mesiacov¹³¹ odo dňa aktivácie rozpočtového opatrenia / pripísania finančných prostriedkov na účet prijímateľa je prijímateľ povinný predložiť žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby vo výške 100 % sumy poskytnutej zálohovej platby. Jednu zálohovú platbu možno zúčtovať

¹²⁶ Vzhľadom na to, že nie je možné vopred predvídať, aké výdavky a v akom zložení (bez DPH a s DPH), budú financované z poskytnutej zálohy a vzhľadom na potrebu samostatne zúčtovať rôzne zdroje financovania.

¹²⁷ Pre účely kapitoly 4.6.2 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postup uvedený v kapitole 4.6.2 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahujú primerane.

¹²⁸ Odporúča sa maximálne 40 % alokácie určenej na projekt.

¹²⁹ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹³⁰ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹³¹ Vykonávateľ môže v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu určiť kratšiu lehotu na zúčtovanie zálohovej platby, pričom sa odporúča stanoviť lehotu 3 mesiace.

predložením viacerých žiadostí o platbu – zúčtovanie zálohovej platby. Viaceré zálohové platby možno zúčtovať predložením jednej žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby¹³².

Prijímateľ vráti nezúčtovanú časť každej jednej poskytnutej zálohovej platby vykonávateľovi, najneskôr do ukončenia lehoty na zúčtovanie danej zálohovej platby. Vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutej zálohovej platby sa v priebehu rozpočtového roka vykoná na výdavkový rozpočtový účet¹³³ vykonávateľa, nezúčtovaná časť poskytnutej zálohovej platby z predchádzajúceho roku sa vracia na príjmový účet POO¹³⁴ vykonávateľa. Pri realizovaní vrátenia prijímateľ postupuje v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu - vrátenie.

Pri zúčtovaní zálohovej platby postupuje prijímateľ nasledovne:

5. Prijímateľ v rámci zúčtovania poskytnutej zálohovej platby predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby. V žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby prijímateľ vykazuje výdavky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ktoré prijímateľ uhradil z poskytnutej zálohy.¹³⁵ Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – zúčtovanie zálohovej platby predkladá aj účtovné doklady preukazujúce úhradu výdavku¹³⁶ vykázaného v žiadosti o platbu a relevantnú podpornú dokumentáciu, ktorej rozsah stanoví vykonávateľ. Prípadné vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutej zálohy na účet vykonávateľa prijímateľ predloží v samostatnej žiadosti o platbu - vrátenie.
- 6.
7. Vykonávateľ žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby zaeviduje.
8. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada od prijímateľa. Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov alebo
 - c) neschváli.
9. V prípade, ak bola žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby neschválená alebo bola schválená v zníženej sume, vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov na sumu nezúčtovanej zálohovej platby. Vykonávateľ v tomto prípade môže umožniť dodatočne zúčtovať nezúčtovanú zálohovú platbu v prípade, ak by k zúčtovaniu došlo v lehote najneskôr do ukončenia stanoveného obdobia 12 mesiacov od poskytnutia zálohovej platby.
10. Zálohová platba sa považuje za zúčtovanú, ak
 - je žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby (alebo viaceré žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby) schválené v sume poskytnutej zálohovej platby,
 - prijímateľ vrátil celú sumu poskytnutej zálohovej platby, resp. vrátil nezúčtovaný rozdiel poskytnutej zálohy vykonávateľovi.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k zúčtovaniu zálohovej platby v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

V prípade, ak prijímateľ najneskôr do skončenia lehoty na zúčtovanie poskytnutej zálohovej platby nepredloží žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby alebo nepredloží žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby

¹³² Vykonávateľovi sa odporúča zaviesť interný mechanizmus na sledovanie zúčtovania zálohových platieb zo strany prijímateľov v lehote 12 mesiacov.

¹³³ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹³⁴ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹³⁵ Do žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby nemožno zahrnúť výdavky uhradené z vlastných zdrojov prijímateľa. Takéto výdavky je možné financovať výlučne systémom refundácie.

¹³⁶ Uvedené sa neaplikuje v prípade využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov, kedy prijímateľ pre účely žiadosti o platbu predkladá dokumentáciu preukazujúcu nárok na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle metodiky zapracovanej do zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

v objeme dostatočnom na zúčtovanie každej jednej poskytnutej zálohovej platby, môže vykonávateľ umožniť prijímateľovi zúčtovať poskytnutú zálohovú platbu v dodatočnej lehote alebo požiadať prijímateľa o vrátenie nezúčtovanej zálohovej platby alebo nezúčtovaného rozdielu zálohovej platby. Pokiaľ vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť poskytnutú zálohovú platbu a prijímateľ nevráti poskytnutú zálohovú platbu z vlastnej iniciatívy, vykonávateľ vyzve prijímateľa na vrátenie a postupuje podľa kap. 4.8.

Odporúča sa, aby vykonávateľ aktívne komunikoval s prijímateľom, a zároveň ho s cieľom maximalizovania návratnosti finančných prostriedkov poskytnutých systémom zálohových platieb a minimalizovania rizika nezúčtovávania poskytnutej zálohovej platby v primeranom predstihu upozorňoval na hraničné termíny pre splnenie povinností stanovených v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

4.6.3 Systém refundácie

Pri systéme refundácie sa prostriedky preplácajú na základe skutočne vynaložených výdavkov prijímateľom, tzn. že prijímateľ je povinný realizovať výdavky najskôr z vlastných zdrojov a tie mu budú v jednotlivých priebežných platbách refundované.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹³⁷ systémom refundácie sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ uhradí výdavky z vlastných zdrojov.
2. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – priebežná platba. V žiadosti o platbu – priebežná platba prijímateľ uvedie vykázané výdavky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – priebežná platba predkladá aj účtovné doklady preukazujúce úhradu výdavku vykázaného v žiadosti o platbu a relevantnú podpornú dokumentáciu, ktorej rozsah stanovuje vykonávateľ (napr. výpis z bankového účtu, resp. vyhlásenie banky o úhrade výdavkov – originál alebo kópiu, faktúra)¹³⁸.
3. Vykonávateľ žiadosť o platbu – priebežná platba zaeviduje.
4. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – priebežná platba v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6) a po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – priebežná platba, žiadosť o platbu, alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov, alebo
 - c) neschváli.
5. V prípade schválenia žiadosti o platbu – priebežná platba alebo jej časti vykonávateľ bezodkladne:
 - v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia – zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej oprávneným výdavkom samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹³⁹ spravidla rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
 - v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹⁴⁰ (z výdavkového rozpočtového účtu).

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

¹³⁷ Pre účely kapitoly 4.6.3 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postup uvedený v kapitole 4.6.3 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahuje primerane.

¹³⁸ Uvedené sa neaplikuje v prípade využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov, kedy prijímateľ pre účely žiadosti o platbu predkladá dokumentáciu preukazujúcu nárok na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle metodiky zapracovanej do zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

¹³⁹ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹⁴⁰ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

4.6.4 Kombinácia viacerých systémov financovania

Pri financovaní opatrení z prostriedkov mechanizmu sa môže kombinovať systém predfinancovania, zálohových platieb a systém refundácie. Vykonávateľ zväži vhodnosť využívania kombinácie jednotlivých systémov financovania predovšetkým vo vzťahu k typu výdavkov a charakteru realizovaných aktivít.

Kombinovanie jednotlivých systémov financovania je možné iba za podmienky, že konkrétny výdavok môže byť vykázaný len v rámci jedného systému financovania.

V prípade kombinácie systémov financovania platí, že žiadosť o platbu sa predkladá samostatne za každý jeden z uplatňovaných systémov financovania.

4.6.5 Platby poukázané na príjmový účet vykonávateľa

Na príjmovom rozpočtovom účte vykonávateľa¹⁴¹ môžu vzniknúť príjmy z titulu:

- vrátenia nepoužitej zálohy alebo nepoužitého predfinancovania z prechádzajúceho rozpočtového roka a
- vysporiadanej finančnej opravy zo strany prijímateľa.

Vykonávateľ je oprávnený z dôvodu dosiahnutia vyšších ako rozpočtovaných príjmov požiadať MF SR o povolené prekročenie limitu výdavkov za prostriedky mechanizmu. Na základe súhlasného stanoviska NIKA je MF SR oprávnené schváliť rozpočtové opatrenie na povolené prekročenie limitu výdavkov za prostriedky mechanizmu.

4.7 Systém bankových účtov

Pri finančnom riadení mechanizmu sa používa nasledovný systém bankových účtov:

- účet NIKA

Účet NIKA¹⁴² je samostatný účet pre prostriedky z rozpočtu EÚ vedený v Štátnej pokladnici v súlade so zákonom o Štátnej pokladnici. Oprávnenie disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte majú poverení zamestnanci NIKA. Služi na prijatie prostriedkov EÚ a na ich prevod do príjmov štátneho rozpočtu alebo prevod finančných prostriedkov EK v prípade potreby vysporiadať finančné vzťahy s EK vrátením. Je vedený v EUR a je neúročený. Bankové poplatky sú uhrádzané z kapitoly ÚPPV pre PO a ZE.

- účty vykonávateľa

Vykonávateľ realizuje platby prostredníctvom výdavkového rozpočtového účtu vedeného v Štátnej pokladnici, na ktorom sa operácie vykonávajú v súlade so zákonom o Štátnej pokladnici. Služi na krytie výdavkov vykonávateľa na realizáciu investícií a reforiem ako aj na úhradu prostriedkov prijímateľom¹⁴³.

Vykonávateľ má v relevantných prípadoch zriadený príslušný príjmový¹⁴⁴ rozpočtový účet POO v Štátnej pokladnici, ktorý sa využíva na príjem finančných prostriedkov od prijímateľov napr. z titulu finančnej opravy (napr. nezrovnalosti a odvody za porušenie finančnej disciplíny z rozhodnutia MF SR) alebo zmluvnej pokuty.

Oprávnenie disponovať s prostriedkami na týchto účtoch majú poverení zamestnanci vykonávateľa. Rozpočtové účty vykonávateľov sú vedené v mene EUR, nie sú úročené a úhrada nákladov (napr. bankové poplatky) je zabezpečovaná príslušnou rozpočtovou kapitolou. Všetky platby sú označené v zmysle platnej

¹⁴¹ Príjmový účet zriadený k vnútornej organizačnej jednotke.

¹⁴² Účet 027 – Účet mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti NIKA.

¹⁴³ Aj sprostredkovateľom, ak je to relevantné.

¹⁴⁴ Príjmový rozpočtový účet nie je potrebné zriadiť v prípade, ak vykonávateľ výlučne sám používa prostriedky mechanizmu a neposkytuje ich sprostredkovateľovi alebo prijímateľom.

schémy kódovania zdrojov v štátnom rozpočte¹⁴⁵.

– účet sprostredkovateľa

Sprostredkovateľ má zriadený účet na prijatie prostriedkov mechanizmu od vykonávateľa a v relevantných prípadoch na prevod prostriedkov mechanizmu na príslušné účty prijímateľov. Typ účtu ako aj to, v ktorej finančnej inštitúcii je účet zriadený závisí od toho, aký subjekt plní úlohu sprostredkovateľa (napr. štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, iná právnická osoba). V prípade sprostredkovateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou a má založený výdavkový účet pre prostriedky EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu, môže tento využívať aj pre potreby implementácie Plánu obnovy. Účet je vedený v EUR. V prípade, ak je účet úročený, úrok vzniknutý na účte sa použije na financovanie príslušnej investície alebo reformy alebo ich časti, alebo sa vráti vykonávateľovi. Použitie prostriedkov zodpovedajúcich prípadným vzniknutým úrokom vykáže sprostredkovateľ vykonávateľovi v záverečnej žiadosti o platbu.

– účet prijímateľa

Prijímateľovi sú poskytované prostriedky na bankový účet od vykonávateľa alebo z účtu sprostredkovateľa. V prípade, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia prostriedky budú poskytované na výdavkový účet rozpočtovej organizácie. V prípade prijímateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou a má založený výdavkový účet pre prostriedky EÚ a spolufinancovania zo ŠR, môže tento využívať aj pre potreby implementácie Plánu obnovy. Typ účtu ako aj to, v ktorej finančnej inštitúcii je účet zriadený závisí od toho, aký subjekt je prijímateľom prostriedkov mechanizmu (napr. štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, VÚC, obec, rozpočtová alebo príspevková organizácia VÚC alebo obce, subjekt súkromného sektora). Pokiaľ má prijímateľ otvorený účet v komerčnej banke v zahraničí, prijímateľ zodpovedá za úhradu všetkých nákladov spojených s realizáciou platieb na a z tohto účtu na svoju ťarchu. Účet je vedený v EUR. V prípade, ak je účet úročený, úrok vzniknutý na účte prijímateľa z poskytnutej zálohovej platby a/alebo poskytnutého predfinancovania sa použije na financovanie príslušnej investície alebo reformy alebo ich časti, alebo sa vráti vykonávateľovi / sprostredkovateľovi. Použitie prostriedkov zodpovedajúcich prípadným vzniknutým úrokom vykáže prijímateľ vykonávateľovi / sprostredkovateľovi v záverečnej žiadosti o platbu.

4.8 Vysporiadanie finančných vzťahov

4.8.1 Vysporiadanie finančných vzťahov a finančné opravy na národnej úrovni

Povinnosť vysporiadať finančné vzťahy vzniká z titulu

– finančnej opravy,

Finančná oprava sa vykonáva v prípade podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania alebo v prípade iného porušenia pri poskytovaní alebo používaní prostriedkov mechanizmu s vplyvom na financovanie investície, reformy alebo ich časti – projektu (napr. porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

– z iných dôvodov.

K vysporiadaniu finančných vzťahov s vykonávateľom z titulu finančnej opravy sa pristupuje najmä v prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania na úrovni vykonávateľa alebo iných osôb na strane vykonávateľa,
- ak vykonávateľ použil alebo poskytol poskytnuté finančné prostriedky v rozpore s uplatniteľnými predpismi SR alebo EÚ (napr. porušenie finančnej disciplíny),

¹⁴⁵ Pri implementácii Plánu obnovy sa používa najmä kód zdroja Plán obnovy a odolnosti, Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH a štátny rozpočet.

a z iných dôvodov najmä v prípade, ak:

- vykonávateľovi bola z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky do rozpočtu úradu poskytnutá zálohová platba alebo predfinancovanie, ktoré nepoužil a vykonávateľ poskytnutú a nepoužitú zálohovú platbu alebo poskytnuté a nepoužité predfinancovanie vracia do rozpočtu vnútornej organizačnej jednotky alebo
- vykonávateľovi boli poskytnuté prostriedky z titulu mylnej platby.

Finančná oprava voči vykonávateľovi sa vykoná viazaním prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ je povinný za účelom vysporiadania finančných vzťahov v relevantných prípadoch vykonať viazanie prostriedkov mechanizmu. Ak vykonávateľ nevykoná viazanie prostriedkov mechanizmu, vykonáva viazanie prostriedkov mechanizmu MF SR na návrh NIKA. Vykonávateľ, MF SR a NIKA postupujú pri vykonaní finančnej opravy podľa metodického usmernenia NIKA k postupu vykonania finančnej opravy voči vykonávateľovi.

K vysporiadaniu finančných vzťahov s prijímateľom pristupuje vykonávateľ z titulu finančnej opravy najmä v nasledovných prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovanie na úrovni prijímateľa alebo iných osôb na strane prijímateľa,
- ak prijímateľ použil poskytnuté finančné prostriedky v rozpore s uplatniteľnými predpismi SR alebo EÚ a toto porušenie má vplyv na financovanie alebo
- ak prijímateľ porušil alebo nesplnil povinnosti stanovené v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, najmä použil poskytnuté finančné prostriedky v rozpore so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a porušenie týchto povinností, resp. nesplnenie týchto povinností je spojené s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov,

a z iných dôvodov najmä v prípade, ak:

- prijímateľovi bola poskytnutá zálohová platba alebo predfinancovanie, ktoré nepoužil a v stanovenej lehote na zúčtovanie prijímateľ poskytnutú a nepoužitú zálohovú platbu alebo poskytnuté a nepoužité predfinancovanie vykonávateľovi vracia alebo
- prijímateľovi boli poskytnuté prostriedky z titulu mylnej platby.

Finančná oprava voči prijímateľovi sa vykoná vrátením prostriedkov mechanizmu alebo ich časti. Sumu zodpovedajúcu finančnej oprave vracia prijímateľ na príslušný príjmový účet vykonávateľa¹⁴⁶. Ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia, finančná oprava sa vykoná viazaním prostriedkov mechanizmu.

V súlade s § 21 ods. 4 zákona o mechanizme je prijímateľ povinný vrátiť prostriedky mechanizmu alebo ich časť postupom podľa ustanovenia § 21 ods. 5 a 6 tohto zákona a za podmienok a uvedených v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. V prípade vysporiadania finančných vzťahov na základe vlastnej iniciatívy prijímateľa, prijímateľ oznámi túto skutočnosť vykonávateľovi predložením žiadosti o platbu – vrátenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1b a vykonávateľ zabezpečí zodpovedajúcu evidenciu v CES alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Ak má prijímateľ povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu alebo ich časť a nevysporiadal ich z vlastnej iniciatívy, vyzve vykonávateľ prijímateľa na vrátenie prostriedkov mechanizmu alebo ich časti. V jednotlivých prípadoch vrátenia finančných prostriedkov vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov. Vzor žiadosti o vrátenie je uvedený v prílohe č. 4.8 – 1. Ak sa finančná oprava vykonáva z titulu porušenia finančnej disciplíny a prijímateľ vráti prostriedky mechanizmu v lehote určenej vo výzve, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny sa neuplatňuje.

Ak suma, ktorá sa má vrátiť, nepresiahne 40 EUR, tieto finančné prostriedky vykonávateľ od prijímateľa nevy máha. Pokiaľ kumulatívna suma finančných prostriedkov, ktoré má prijímateľ vrátiť, presiahne 40 EUR, vykonávateľ

¹⁴⁶ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

uplatní a vymáha túto úhrnnú sumu od prijímateľa.

Ak prijímateľ nevráti prostriedky mechanizmu alebo ich časť ani z vlastnej iniciatívy a ani na základe výzvy vykonávateľa a povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu vznikla v dôsledku porušenia finančnej disciplíny, postupuje vykonávateľ vec Ministerstvu financií ako správnomu orgánu na konanie vo veci porušenia finančnej disciplíny. Správcom pohľadávky štátu z prostriedkov mechanizmu je vykonávateľ do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o porušení finančnej disciplíny. Dňom nadobudnutia právoplatnosti takéhoto rozhodnutia sa správcom pohľadávky štátu stáva orgán, ktorý vydal rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny¹⁴⁷. O pohľadávke štátu z prostriedkov mechanizmu účtuje jej správca. Odvod za porušenie finančnej disciplíny pri hospodárení s prostriedkami mechanizmu sa odvádza na príjmový rozpočtový účet¹⁴⁸ príslušného vykonávateľa.

Ak povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu vznikla v dôsledku iného porušenia, uplatňuje sa vrátenie prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 131 až 138 Civilného sporového poriadku.

V prípade, ak vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu, môže vykonávateľ s prijímateľom uzavrieť dohodu o splátkach a dohodu o odklade plnenia.

Pri vysporiadaní finančných vzťahov so sprostredkovateľom sa postupuje rovnako ako v prípade prijímateľa. V prípade vysporiadania finančných vzťahov v súvislosti s financovaním výdavkov realizovaných vykonávateľom sa postupuje primerane v zmysle tejto kapitoly.

Spôsoby a postupy vykonávania finančnej opravy z titulu porušenia na strane vykonávateľa podľa § 21 zákona o mechanizme bližšie upravuje metodické usmernenie¹⁴⁹.

Za vysporiadanie finančnej opravy je zodpovedný vykonávateľ, ktorý je povinný vykonať všetky úkony v zmysle zákona o mechanizme v zmysle platného metodického usmernenia. Nesplnenie tejto povinnosti môže mať za následok primerané zníženie žiadosti o platbu Európskou komisiou v súlade s článkom 22 ods. 5 Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Vykonávateľ a NIKA poskytnú MF SR všetku potrebnú súčinnosť pre vykonanie finančnej opravy. Ak vykonávateľ z vlastnej iniciatívy finančnú opravu nevykoná, vysporiadanie iniciuje NIKA a vykoná ho MF SR na návrh NIKA.

4.8.2 Finančné opravy voči Slovenskej republike

V súlade s čl. 22 ods. 5 nariadenia o mechanizme má EK právo primerane znížiť podporu v rámci mechanizmu v prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie a ktoré členský štát nenapravil alebo
- závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z uzatvorených dohôd.

EK má právo primerane znížiť podporu v rámci mechanizmu aj v prípade, ak informácie a odôvodnenie uvedené v žiadosti o platbu finančného príspevku alebo podporných dokumentoch odôvodňujúce platbu sú nesprávne.

Suma finančnej opravy je stanovená v súlade s čl. 19 dohody o financovaní. Suma podliehajúca finančnej oprave sa vyčíslila na základe jednotlivých prípadov v zodpovedajúcej sume. Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy EK dodržiava zásadu proporcionality a zohľadňuje závažnosť podvodu, korupcie a konfliktu záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy EÚ, alebo závažnosť porušenia povinnosti. V osobitných prípadoch, keď je zistený nedostatok v kontrolnom systéme členského štátu, ktorý vedie k závažným porušeniam povinnosti môže byť finančná oprava stanovaná percentuálnou sadzbou 5 %, 10 %, 25 % alebo 100 % finančného príspevku.

Pred tým, ako dôjde k zníženiu finančného príspevku, dostane členský štát príležitosť predložiť svoje pripomienky

¹⁴⁷ MF SR.

¹⁴⁸ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹⁴⁹ Metodické usmernenie k postupu vykonávania finančnej opravy voči vykonávateľovi

v lehote do 2 mesiacov¹⁵⁰. NIKA po doručení tejto informácie bezodkladne vyzve konkrétného vykonávateľa na predloženie vyjadrenia, na základe ktorého spracuje NIKA stanovisko a predloží ho po prediskutovaní s vykonávateľom v stanovenej lehote EK.

Ak EK rozhodne o vrátení finančného príspevku alebo jeho časti, členský štát je povinný zodpovedajúcu sumu vrátiť spôsobom uvedeným v čl. 20 dohody o financovaní. Vrátenie finančných prostriedkov zabezpečí NIKA zo samostatného účtu. Ďalej sa postupuje v zmysle kapitoly č. 4.8.1.

4.9 Vedenie a uchovávanie záznamov

4.9.1 Účtovníctvo

Prostriedky EÚ sa zaznamenávajú v účtovníctve NIKA.

O zaradení do príjmov štátneho rozpočtu po prevode prostriedkov zo samostatného účtu NIKA účtuje kapitola Všeobecná pokladničná správa.

Vykonávateľ účtuje v súlade so:

- zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- opatrením MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov a
- ostatnými uplatniteľnými predpismi.

Realizácia výdavkov prostredníctvom štátneho rozpočtu je predmetom účtovníctva príslušného vykonávateľa, ktorý má v rozpočte rozpočtované výdavky. Vykonávateľ zabezpečuje sledovanie transakcií súvisiacich s prostriedkami mechanizmu, za ktoré zodpovedajú, a to v rámci účtovníctva vykonávateľa. Popis účtovných procesov v nadväznosti na špecifické implementačné vzťahy POO bližšie upravuje Používateľský manuál k vedeniu účtovníctva pri implementácii prostriedkov mechanizmu POO v CES.¹⁵¹ Pre vykonávateľov, ktorí nie sú používateľmi systému CES, NIKA odporúča účtovať finančné a nefinančné vzťahy, v čo najväčšej možnej miere v súlade s postupmi uvedenými v uvedenom Používateľskom manuáli.

Spracovanie účtovných záznamov a výstupov podľa osobitných predpisov (najmä zákona o Štátnej pokladnici) súvisiacich s poskytovaním a používaním prostriedkov mechanizmu zabezpečuje vykonávateľ v CES alebo vo vlastnom ekonomickom / účtovnom systéme.

Vykonávateľ vedie účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov v súlade so zákonom o účtovníctve v rámci účtovníctva, v ktorom sa osobitne zaznamenávajú a vykazujú všetky transakcie týkajúce sa prostriedkov mechanizmu.

Sprostredkovateľ a prijímateľ sú povinní viesť účtovníctvo v zmysle platných predpisov v tejto oblasti. Prostriedky mechanizmu určené na implementáciu konkrétnych opatrení v relevantných prípadoch vedú v účtovníctve v analytickej evidencii alebo v prípade jednoduchého účtovníctva alebo inej evidencie majetku a záväzkov a príjmov a výdavkov využívajú slovné a číselné označovanie projektu pri zápisoch.

4.9.2 Finančné výkazníctvo

Na účely zostavovania finančných výkazov v súlade s legislatívou SR (najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy) sa uplatní členenie podľa rozpočtovej klasifikácie, členenie podľa programového rozpočtovania

¹⁵⁰ Podľa čl. 15 Dohody o financovaní.

¹⁵¹ https://ces.mfsr.sk/files/archiv/34/Manual-CES_verzia-1.0.pdf

a členenie podľa kódov zdrojov v štátnom rozpočte¹⁵².

Vykonávateľ v rámci systému finančného výkazníctva zabezpečuje pravidelné a štandardizované výstupy pre každé opatrenie financované z prostriedkov mechanizmu. Systém finančného výkazníctva vykonávateľa pokrýva všetky výdavky bez ohľadu na zdroj ich financovania. Vykonávateľ zabezpečí súlad údajov vo finančných výkazoch s údajmi v účtovných záznamoch a v účtovnej dokumentácii, ktoré vedú.

4.9.3 Uchovávanie dokumentov

Vykonávateľ je povinný zachovať dostatočnú auditnú stopu o vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy, a to najmä pre účely kontroly a auditu a pre účely poskytovania informácií EK a NIKA.

Vykonávateľ zabezpečí, aby všetky podporné dokumenty týkajúce sa implementácie Plánu obnovy a realizácie investícií, reforiem alebo projektov (napr. dokumentácia z verejného obstarávania, účtovná dokumentácia atď.) boli uchovávané pre potreby auditov a kontroly do 31. decembra 2031 alebo počas obdobia 5 rokov od uskutočnenia poslednej platby finančného príspevku zo strany EK¹⁵³, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane neskôr. Uvedená doba sa môže prerušiť z dôvodu správnych alebo súdnych konaní a na základe riadne odôvodnenej žiadosti EK.

Evidencia a uchovávanie dokumentov musí byť zabezpečené aj v súlade s uplatniteľnými predpismi v tejto oblasti (napr. zákonom o archívoch, zákon o účtovníctve).

4.9.4 Uchovávané dokumenty musia poskytovať dostatočnú záruku spoľahlivosti na účely auditu a kontroly. Evidencia a spracovanie údajov

V procese implementácie Plánu obnovy je každý subjekt (najmä NIKA, vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje, finančný sprostredkovateľ) povinný na svojej úrovni zabezpečiť evidenciu a spracovanie údajov súvisiacich s hospodárením s prostriedkami mechanizmu.

V procese finančného riadenia relevantné subjekty používajú nasledovné informačné systémy:

- ekonomický / účtovný systém vykonávateľa¹⁵⁴ alebo CES,
- RIS,
- ManEx – modul IS ŠP pre riadenie výdavkov, ktorý poskytuje používateľom služby elektronického bankovníctva.

Elektronická výmena údajov, správ a informácií s EK prebieha prostredníctvom systému FENIX, ktorého vývoj a prevádzku zabezpečuje EK.

Na výmenu informácií medzi NIKA a vykonávateľom a uchovávanie a evidenciu údajov a dokumentov do času plného zavedenia ISPO, slúži úložisko NIKA.

Na úložisko majú prístup vybraní zamestnanci NIKA a vybraní zamestnanci vykonávateľov. Štruktúra adresárov a riadenie prístupov sú navrhnuté tak, aby bola zabezpečená ochrana údajov uchovaných na úložisku. Vytváranie prístupov a prevádzku úložiska zabezpečuje NIKA, ktorá je správcou tohto dočasného systému. NIKA zabezpečuje pravidelné zálohovanie údajov uchovaných na úložisku.

Na úložisko ukladá NIKA:

- v priečinku, ktorý je prístupný všetkým vykonávateľom a NIKA
- dokumenty, ktoré by mohli byť potrebné pre vykonávateľov a nie sú zverejnené na webovom sídle Plánu

¹⁵² Legislatívny rámec k finančnému výkazníctvu od 1.1.2018 tvorí Opatrenie MF SR č. MF/017353/2017-352 zo dňa 19. decembra 2017, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy, Metodické usmernenie č. MF/008361/2018-352 k postupu pri aplikácii § 2 až 7 opatrenia MF SR, Manuál k obsahu FIN. výkazov (nelegislatívny dokument). Opatrenie je vydávané na základe § 2b ods. 2 zákona o Štátnej pokladnici.

¹⁵³ Podľa čl. 12 dohody o financovaní.

¹⁵⁴ Zmenu IT systému z ISUF na ekonomický / účtovný systém vykonávateľa odsúhlasuje NIKA.

obnovy;

- v priečinku, ktorý je prístupný len konkrétnemu vykonávateľovi a NIKA

dokumenty, určené konkrétnemu vykonávateľovi napr. schvaľovacie dokumenty, vyjadrenia EK;

a vykonávateľ

- v priečinku, ktorý je prístupný len konkrétnemu vykonávateľovi a NIKA

dokumenty¹⁵⁵ predkladané NIKA v zmysle zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších metodických dokumentov najmä. monitorovacie správy investície a reformy, výzvy a priame vyzvania, podklady k príprave rozpočtu, podklady k žiadosti o vyplatenie finančného príspevku a pod. a elektronickú verziu dokumentov, ktoré vznikajú v procese implementácie, napr. žiadosti o prostriedky mechanizmu, oznámenia o splnení alebo nesplnení podmienok poskytnutia, zmluvy, žiadosti o platbu, monitorovacie správy projektu, ktoré bližšie určí NIKA.

Pokiaľ zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších metodických dokumentov vyplýva NIKA alebo vykonávateľovi povinnosť vzájomne si predkladať dokumenty, ktoré sú uložené na úložisku, je možné predložiť dokument odvolaním sa na dokument už uložený na úložisku uvedením jeho názvu, dátumu a miesta uloženia na úložisku.

4.10 Osobitný postup pri posudzovaní investícií Plánu obnovy

V nadväznosti na bod C.5 uznesenia vlády č. 649 z 14. októbra 2020¹⁵⁶ k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 (ďalej len „uznesenie vlády č. 649/2020“) mali ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a správcovia ďalších kapitol štátneho rozpočtu povinnosť predložiť pre navrhované investície, projekty investičného charakteru a koncesie kapitoly, rozpočtových a príspevkových organizácií kapitoly a ostatných subjektov verejnej správy v riadiacej pôsobnosti kapitoly s predpokladanými celkovými výdavkami vyššími ako 1 mil. eur s DPH MF SR podklady na ekonomické hodnotenie obsahujúce minimálne detailný rozpočet projektu a dokumenty preukazujúce súlad projektu so sektorovou stratégiou, resp. súlad s prioritovaným investičným plánom a harmonogramom.

Uvedené sa vzťahuje aj na investície, koncesie a projekty investičného charakteru zahrnuté do Plánu obnovy. Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a správcovia ďalších kapitol štátneho rozpočtu mali zároveň v spolupráci s MF SR do 31. marca 2021 povinnosť pripraviť a zverejniť prioritované investičné plány a harmonogram investícií, projektov investičného charakteru a koncesií kapitoly, rozpočtových a príspevkových organizácií kapitoly a ostatných subjektov verejnej správy v riadiacej pôsobnosti kapitoly nad 1 mil. eur zahrnutých do Plánu obnovy v zmysle bodu C.3 uznesenia vlády č. 649/2020¹⁵⁷.

Vykonávateľ postupuje v súlade s aktuálnou metodikou prípravy a hodnotenia investičných projektov MF SR¹⁵⁸.

¹⁵⁵ Podrobné informácie o dokumentoch, ich názvosloví, ako aj mieste uloženia upravuje príručka k úložisku NIKA, ktorá je dostupná na úložisku NIKA v priečinku Všeobecné dokumenty.

¹⁵⁶ [V súlade s bodom A.1 uznesenia vlády SR č. 352 z 12. júna 2024 bola zrušená úloha C.5 uznesenia vlády SR č. 649 zo 14. októbra 2020.](#)

¹⁵⁷ V súlade s bodom A.2. uznesenia vlády SR č. 732 zo 4. decembra 2024 bola zrušená úloha C.3 uznesenia vlády SR č. 649 zo 14. októbra 2020 pre ministra dopravy a výstavby, podpredsedu vlády, ministra hospodárstva, ministra vnútra a predsedu Správy štátnych hmotných rezerv SR.

¹⁵⁸ <https://www.mfsr.sk/files/archiv/88/Metodika-pripravy-a-hodnotenia-investicnych-projektov.pdf>

5 MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

Monitorovanie implementácie Plánu obnovy je súbor činností zameraných na zber a vyhodnocovanie údajov a informácií o:

- pokroku v implementácii a o aktuálnom stave implementácie investícií a reforiem a ich častí (projektov),
- stave dosahovania plánovaných míľnikov a cieľov,
- predpokladanom vývoji implementácie investícií a reforiem a ich častí (projektov) v nasledujúcom monitorovacom období.

Účelom opatrení na zabezpečenie účinného monitorovania na rôznych úrovniach implementácie Plánu obnovy nie je len sledovania dosiahnutého pokroku pri plnení míľnikov a cieľov, ale aj skoré identifikovanie potenciálnych problémov a rizík tak, aby bolo možné dostatočne včas zabezpečiť nápravu. Zavedením systému účinného monitorovania sa rovnako zabezpečí získavanie potrebných informácií a údajov pre vykonávateľa a NIKA pre plnenie ich úloh a pre výkon kontroly a auditu a poskytovanie potrebných informácií a údajov EK¹⁵⁹.

Monitorovanie implementácie Plánu obnovy sa vykonáva na troch úrovniach:

- vykonávateľ monitoruje implementáciu projektov realizovaných prijímateľom,
- NIKA monitoruje implementáciu investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá vykonávateľ,
- EK monitoruje implementáciu všetkých investícií a reforiem Plánu obnovy, za ktoré zodpovedá Slovenská republika ako prijímateľ prostriedkov mechanizmu.

5.1 Monitorovanie implementácie investície a reformy

Vykonávateľ poskytuje potrebné informácie a údaje o implementácii jemu zverenej časti Plánu obnovy NIKA v monitorovacej správe investície a reformy. Monitorovacia správa investície alebo reformy je základným nástrojom NIKA na monitorovanie implementácie všetkých investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá príslušný vykonávateľ.

Monitorovacia správa investície alebo reformy má byť spracovaná tak, aby poskytla včas kompletné, presné a spoľahlivé informácie a údaje o konkrétnych investíciách a o reformách v kompetencii daného vykonávateľa, najmä informácie o stave fyzickej a finančnej implementácie investície a reformy a dodržaní Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem, smerujúcich k splneniu stanovených míľnikov a cieľov uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

V monitorovacej správe investície a reformy podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5.1 – 1 vykonávateľ pravidelne poskytuje NIKA všetky relevantné informácie o implementácii konkrétnych investícií a reforiem v nasledovnej štruktúre:

1. titulný list,

Titulný list obsahuje:

a) číslo monitorovacej správy vo formáte mesiac / rok (MM/RRRR),

Ak vykonávateľ predkladá monitorovaciu správu samostatne za každý komponent v zodpovednosti vykonávateľa, číslo monitorovacej správy investície a reformy sa uvedie vo formáte mesiac / rok / číslo komponentu (MM/RRRR/KX).

b) obdobie, za ktoré sa monitorovacia správa predkladá,

¹⁵⁹ Napr. čl. 22 ods. 2, čl. 27 až 32 nariadenia o mechanizme.

- c) základné údaje o vykonávateľovi,
- d) zoznam investícií a reforiem za jednotlivé komponenty Plánu obnovy, ktorých sa monitorovacia správa týka,

Vykonávateľ je povinný predložiť správu každej investície a reformy v zodpovednosti vykonávateľa, s výnimkou tých investícií a reforiem, ktoré boli plne zrealizované a ich výsledky, t. j. míľniky a ciele, boli splnené a vykázané v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK.

- e) zoznam dokumentov obsiahnutých v monitorovacej správe investície a reformy a všetkých príloh (napr. správy o zistených nezrovnalostiach a ich aktualizácie),
- f) vyhlásenie o úplnosti, presnosti a spoľahlivosti údajov uvedených v monitorovacej správe investície a reformy ako aj údajov predložených prostredníctvom ISPO,
- g) vyhlásenie, že žiadny z míľnikov a cieľov ktoré boli deklarované EK ako splnené, neboli zrušené a zvrátené.
- h) miesto a dátum podpisu, meno, priezvisko, funkcia a podpis štatutárneho orgánu vykonávateľa, alebo ním poverenej osoby (vedúci zamestnanec)¹⁶⁰.

Titulný list predkladá vykonávateľ aj v prípade, ak v stanovenom termíne nepredkladá vykonávateľ NIKA samotné správy ku konkrétnym investíciám alebo reformám, ale len prehľad monitorovacích údajov alebo dôkazy o splnení míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

2. správa ku konkrétnej investícii alebo reforme¹⁶¹, ktorej sa monitorovacia správa týka,

Správa investície alebo reformy sa uvádza v nasledovnej štruktúre:

- a) číslo a názov investície alebo reformy,
- b) vykonávateľ,
- c) monitorovacie obdobie, ktorého sa monitorovacia správa týka,

Ide spravidla o obdobie dvoch kalendárnych mesiacov, pokiaľ NIKA neurčí vykonávateľovi inak.

- d) míľniky alebo ciele danej investície alebo reformy podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady a stav ich plnenia

Ku kvantitatívnym cieľom sa uvedie očakávaný stav, údaj o jeho plnení vyjadrený počtom zrealizovaných jednotiek stanoveného cieľa v monitorovacom období a kumulatívne od začiatku realizácie opatrenia, percentuálne naplnenie cieľa so zohľadnením očakávaného stavu podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady.

K jednotlivým míľnikom alebo nekvantifikovateľným cieľom sa uvedie očakávaný stav a údaj o jeho plnení, pričom hodnota percentuálneho plnenia sa nestanovuje odhadom, ale uvádza sa exaktne (v relevantných prípadoch 0 alebo 100 %).

¹⁶⁰ Poverenie osoby môže vyplývať napr. z organizačného poriadku, podpisového poriadku alebo iného interného riadiaceho aktu vydaného štatutárnym orgánom vykonávateľa. Ak monitorovaciu správu investície a reformy nepodpisuje sám štatutárny orgán vykonávateľa, vykonávateľ oznámi NIKA poverenú osobu na poskytovanie údajov NIKA a jej prípadnú zmenu.

¹⁶¹ Vykonávateľ je povinný predkladať v monitorovacej správe správy za všetky investície a reformy, za ktoré vykonávateľ zodpovedá. Monitorovacia správa investície a reformy bude obsahovať toľko správ, za koľko investícií a reforiem vykonávateľ zodpovedá. Vykonávateľ nepredkladá správy investícií a reforiem, ktoré už boli uspokojivo splnené a zodpovedajúce míľniky a ciele boli deklarované v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Pokiaľ splnenie relevantných míľnikov a cieľov nebolo ešte deklarované v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, je vykonávateľ oprávnený nepredkladať správu konkrétnej investície alebo reformy len na základe predchádzajúceho odsúhlasenia NIKA. Za odsúhlasenie je možné považovať formálne potvrdenie NIKA, že vykonávateľom predložené dôkazy o splnení míľnika alebo cieľa zahŕňajú NIKA do žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Vykonávateľ predkladá NIKA informácie v prípade ak boli pri uspokojivo splnených míľnikov a cieľov vykonané zmeny.

Vykonávateľ zohľadní v uvedených ukazovateľoch len tie míľniky a ciele, o ktorých splnení získal riadne uistenie¹⁶².

- e) plnenie orientačného harmonogramu plnenia, ktorý je uvedený vo vykonávacom rozhodnutí Rady a plnenie Plánu implementácie danej investície a reformy¹⁶³ (ďalej aj „implementačný plán“),
Vykonávateľ uvedie, či implementácia investície alebo reformy prebieha podľa plánu alebo je v omeškaní.
V prípade omeškania sa v monitorovacej správe vždy uvádza aj zdôvodnenie omeškania.

Osobitne sa vykonávateľ vyjadrí k plneniu harmonogramu výziev a priamych vyzvaní (podľa plánu / v omeškaní), pričom v prípade omeškania sa pri vyhlasovaní výziev a priamych vyzvaní vykonávateľ informuje o príčinách nedodržania termínov stanovených v harmonograme, a to aj v prípade, ak v zmysle kapitoly č. 3.1.1 nie je potrebné v súvislosti s omeškaním aktualizovať harmonogram výziev a priamych vyzvaní. Vykonávateľ indikuje očakávané omeškanie pri vyhlasovaní výzvy alebo priameho vyzvania.

- f) popis činností súvisiacich s implementáciou investície alebo reformy, vykonaných počas monitorovaného obdobia a dosiahnutý pokrok¹⁶⁴,
g) popis plánovaných činností v nasledujúcom monitorovacom období¹⁶⁵, pričom v prípade indikovaného omeškania sa osobitne uvedú plánované činnosti, ktorými sa zabezpečí splnenie míľnika alebo cieľa v požadovanom termíne¹⁶⁶.

Vykonávateľ v prípade omeškania predkladá NIKA aktualizovaný Plán implementácie danej investície / reformy. V prípade omeškania implementácie opatrenia oproti implementačnému plánu bude vykonávateľ povinný aktualizovať implementačný plán tak, aby omeškanie nemalo vplyv na plnenie záväzkov SR, t. j. splnenie míľnika alebo cieľa v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite¹⁶⁷.

- h) kumulatívnu sumu finančných prostriedkov použitých na realizáciu investície alebo reformy rozdelenú podľa zdrojov financovania (Plán obnovy a odolnosti, Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, iné zdroje financovania – napr. štátny rozpočet¹⁶⁸, iné zdroje EÚ¹⁶⁹ a pod.),

V tejto časti vykonávateľ uvedie informáciu, a tým bezodkladne informuje NIKA, o zmenách vo financovaní investície alebo reformy Plánu obnovy alebo ich častí z iných zdrojov EÚ, ktoré nastali v porovnaní s očakávaným stavom popísaným v Pláne obnovy¹⁷⁰.

- i) identifikované problémy, riziká, plánované a / alebo prijaté opatrenia na ich odstránenie,
j) zoznam príloh vzťahujúcich sa k správe príslušnej investície alebo reformy.

Vždy v prvej monitorovacej správe predkladanej NIKA v kalendárnom roku je vykonávateľ povinný ako prílohu správy ku konkrétnej investícii alebo reforme uviesť Plán implementácie danej investície / reformy.

Implementačný plán obsahuje detailný harmonogram všetkých krokov, ktoré je potrebné vykonať, aby vykonávateľ zrealizoval investíciu alebo reformu a splnil stanovené míľniky alebo ciele v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.

Očakáva sa, že implementačný plán bude obsahovať všetky informácie v zmysle tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy, ako aj to, že vykonávateľ pri vypracovaní implementačného plánu zohľadní

¹⁶² Pozri kapitolu 6.4.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

¹⁶³ Ide o detailný plán krokov, ktoré je potrebné uskutočniť, aby sa investícia alebo reforma zrealizovala v dohodnutom rozsahu, kvalite a termíne.

¹⁶⁴ Vráťane zrealizovaných komunikačných aktivít.

¹⁶⁵ Vykonávateľ plánuje činnosti tak, aby boli stanovené míľniky a ciele splnené v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.

¹⁶⁶ Vráťane plánovaných komunikačných aktivít.

¹⁶⁷ V prípade ohrozenia, ktoré môže mať vplyv na plnenie záväzkov SR môže NIKA zaviesť zvýšený dohľad alebo navrhnúť uplatnenie krízových opatrení podľa § 10 zákona o mechanizme.

¹⁶⁸ V prípade, ak sa časť výdavkov opatrení financuje výlučne zo štátneho rozpočtu, t. j. výdavky nebudú kryté príjmami z rozpočtu EÚ.

¹⁶⁹ V prípade, ak sa časť výdavkov opatrení financuje z iných prostriedkov EÚ, ako z prostriedkov mechanizmu.

¹⁷⁰ Bližšie informácie o povinnosti vykonávateľa informovať NIKA o zmenách vo financovaní opatrenia Plánu obnovy sú uvedené v kapitole č. 2.4 Systému implementácie Plánu obnovy.

špecifiká jednotlivých opatrení. Zároveň sa očakáva, že vykonávateľ v implementačnom pláne uvedie všetky činnosti potrebné pre implementáciu investície alebo reformy a že tieto činnosti bude vykonávateľ vykonávať bezodkladne a v čo najkratších lehotách. Vykonávateľovi sa odporúča, aby v implementačnom pláne v súvislosti s tými implementačnými krokmi, s ktorými sa spájajú významné riziká, tieto riziká indikoval a upozornil na tieto aj NIKA.

V prípade opatrení, ktoré sa realizujú tak, že vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu prijímateľom na realizáciu projektov, prostredníctvom ktorých sa plnia míľniky a ciele Plánu obnovy, vykonávateľ v implementačnom pláne uvedie očakávaný harmonogram projektov a lehoty na vykonávanie jednotlivých činností na strane vykonávateľa (najmä lehota na posúdenie žiadostí, lehota na uzavretie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu so žiadateľmi, ktorí splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, lehota na vykonanie finančných kontrol, lehota na vyplatenie prostriedkov v nadväznosti na predloženie žiadosti o platby alebo lehoty na ďalšie úkony vykonávateľa, ak sú tieto úkony zo strany vykonávateľa potrebné vykonať)¹⁷¹.

Implementačný plán nie je potrebné vypracovať v súvislosti s tými opatreniami Plánu obnovy, ktoré už boli zrealizované a ktorých míľniky a ciele už boli vykázané EK v žiadosti o poskytnutie finančného príspevku, ak sa zo strany vykonávateľa už ďalšia implementácia nepredpokladá. Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa v čase predkladania implementačného plánu nachádzajú v určitom štádiu implementácie, vykonávateľ môže zohľadniť v implementačnom pláne len tie kroky, ktoré bude potrebné vykonať v čase predkladania implementačného plánu NIKA a neskôr.

Pri príprave implementačného plánu vychádza vykonávateľ najmä z vykonávacieho rozhodnutia Rady.

Ak nie je možné pri príprave implementačného plánu plne zohľadniť niektoré záväzné dokumenty¹⁷², vykonávateľ pri predložení implementačného plánu NIKA uvedené skutočnosti riadne písomne odôvodní.

NIKA implementačný plán po jeho predložení vykonávateľom posúdi. V prípade potreby budú s vykonávateľom komunikované výhrady NIKA k predloženému implementačnému plánu.

V monitorovacej správe vykonávateľ predkladá správy ku konkrétnym investíciám alebo reformám každé 2 mesiace¹⁷³, vždy do 10 pracovných dní od skončenia monitorovacieho obdobia, za ktoré sa monitorovacia správa investície a reformy predkladá, ak sa NIKA nedohodne s vykonávateľom na inej periodicite predkladania monitorovacích správ, alebo ich častí inak. NIKA je oprávnená v prípade, ak je implementácia investície alebo reformy v omeškaní oproti harmonogramu plnenia, ktorý je uvedený vo vykonávacom rozhodnutí Rady alebo oproti plánu implementácie danej investície a reformy alebo v prípade identifikácie takých problémov a rizík, ktoré by mohli významným spôsobom ovplyvniť realizáciu investície alebo reformy, požadovať predloženie správy konkrétnej investície alebo reformy v inej frekvencii, napr. každý mesiac alebo každý týždeň. NIKA je zároveň oprávnená požadovať predkladanie správy konkrétnej investície alebo reformy na mesačnej báze alebo aj častejšie v prípade zvýšeného dohľadu nad činnosťou vykonávateľa, ak to NIKA uzná za potrebné s ohľadom na priebeh realizácie investície alebo reformy. Predloženie správy konkrétnej investície alebo reformy môže NIKA požadovať aj v prípade, ak to uzná za potrebné pre účely predloženia žiadostí o vyplatenie finančného príspevku alebo plnenia vykazovacích povinností voči EK.

3. monitorovacie údaje

Monitorovacie údaje vykonávateľ predkladá prostredníctvom ISPO s využitím funkcionality *Vkladanie údajov* a prostredníctvom prílohy č. 5.1 – 2. Monitorovacie údaje v ISPO vykonávateľ aktualizuje čo najskôr, najneskôr však v mesačných intervaloch, ak sa NIKA nedohodne s vykonávateľom na inej periodicite predkladania monitorovacích údajov. Pri predložení monitorovacích údajov cez ISPO vykonávateľ v titulnom

¹⁷¹ Lehoty vykonávateľ stanovuje v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy.

¹⁷² Pri príprave implementačného plánu sa nie je možné odchýliť od vykonávacieho rozhodnutia Rady.

¹⁷³ NIKA a vykonávateľ sa môžu dohodnúť, že správy všetkých investícií a reforiem v zodpovednosti vykonávateľa budú predkladané spolu, alebo sa môžu dohodnúť na predkladaní správ za časť investícií a reforiem v párnych mesiacoch a za ďalšiu časť investícií a reforiem v nepárnych mesiacoch.

liste monitorovacej správy potvrdí správnosť a úplnosť predložených údajov za dané monitorovacie obdobie (spravidla jeden mesiac), tzn. za prírastok v reportovanom období.

Monitorovacie údaje obsahujú nasledovné informácie:

- a) zoznam výziev (predkladané prostredníctvom ISPO),
- b) zoznam priamych vyzvaní (predkladané prostredníctvom ISPO),
- c) zoznam žiadateľov (predkladané prostredníctvom ISPO),
- d) zoznam prijímateľov (predkladané prostredníctvom ISPO),
- e) zoznam žiadostí o platbu (predkladané prostredníctvom ISPO),
- f) zoznam nezrovnalostí (predkladané prostredníctvom prílohy č. 5.1 – 2),
- g) zoznam kontrol, auditov a overovaní (predkladané prostredníctvom prílohy č. 5.1 – 2),,
- h) zoznam podnetov, sťažností a medializovaných káuz (predkladané prostredníctvom prílohy č. 5.1 – 2),.

Vykonávateľ predkladá dôkazy o uspokojivom splnení mílnikov a cieľov v monitorovacej správe investície a reformy, ktorú predkladá NIKA v termíne bezprostredne nasledujúcom po splnení mílnika alebo cieľa danej investície a reformy v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady, a to vo forme dohodnutej s NIKA na základe predbežnej komunikácie s EK.

Prehľad monitorovacích údajov podľa prílohy č. 8.1 – 1 obsahuje prehľad monitorovacích údajov pre finančné nástroje.

4. prehľad plnenia spoločných ukazovateľov

Na základe údajov o implementácii reforiem a investícií Plánu obnovy je potrebné zhromažďovať všetky relevantné údaje o spoločných ukazovateľoch. Tieto údaje je potrebné zhromažďovať v rámci všetkých reforiem a investícií zahrnutých do Plánu obnovy, a to bez ohľadu na to, či sú tieto reformy investície z Mechanizmu financované úplne, alebo len čiastočne.

Vykonávateľ v rámci monitorovacej správy predkladá aj odpočet plnenia spoločných ukazovateľov, ktoré sú relevantné pre danú investíciu alebo reformu v súlade s prílohou 5.1 – 3. Vykonávateľ zasiela odpočet plnenia vybraných spoločných ukazovateľov raz za 6 mesiacov, v monitorovacej správe za jún, ktorú vykonávateľ predkladá NIKA v júli, pričom uvedie stav plnenia spoločných ukazovateľov k 30. júnu a v monitorovacej správe za december, ktorú vykonávateľ predkladá NIKA v januári, pričom uvedie stav plnenia spoločných ukazovateľov k 31. decembru. Odpočet vykonávateľ predkladá v štruktúre podľa prílohy 5.1 – 3a Report spoločných ukazovateľov.

Požiadavka na vypracovávanie príloh s monitorovacími údajmi a spoločnými ukazovateľmi a ich predkladanie NIKA je reakciou na:

- povinnosť SR vyplývajúcu z predpisov EÚ¹⁷⁴,
- potrebu zabezpečiť pre NIKA aktuálne údaje o stave implementácie každej investície a každej reformy pre potreby výkonu dohľadu pri vykonávaní Plánu obnovy,
- potrebu zabezpečiť, že vykonávateľ bude disponovať potrebnými údajmi pre účely výkonu kontroly, auditu, alebo hodnotenia Plánu obnovy.

Pri predložení monitorovacej správy investície a reformy NIKA postačí, ak vykonávateľ predloží NIKA podpísaný titulný list monitorovacej správy investície a reformy. Na ostatných dokumentoch nie je potrebné pre účely predkladania monitorovacej správy NIKA uvádzať podpisy osôb, ktoré dokument vypracovali, aktualizovali alebo schválili.

Za účelom zníženia rizika nesprávneho vykazovania údajov NIKA si vykonávateľ zavedie kontrolný mechanizmus a v relevantných prípadoch na vzorke preveruje tieto skutočnosti. Uvedeným reaguje vykonávateľ na skutočnosť,

¹⁷⁴ Napr. čl. 22 ods. 2 písm. d) alebo čl. 27 až 32 nariadenia o mechanizme.

že štatutárny orgán vykonávateľa alebo iný zástupca vykonávateľa poverený na poskytovanie údajov NIKA svojim podpisom potvrdzujú úplnosť, presnosť a spoľahlivosť všetkých relevantných údajov predložených NIKA. Tieto skutočnosti na nižších úrovniach zabezpečujú aj ďalšie osoby na strane vykonávateľa zodpovedné za prípravu, aktualizáciu a schvaľovanie monitorovacích správ alebo ich častí. Na požiadanie NIKA vykonávateľ poskytne NIKA informáciu o zavedenom kontrolnom mechanizme.

Pokiaľ NIKA zistí, že údaje predkladané vykonávateľom nie sú úplné, presné a spoľahlivé, alebo identifikuje nejasnosti, vyzve vykonávateľa na poskytnutie vysvetlenia alebo doplnenie monitorovacej správy alebo opravu údajov v nej uvedených. Vykonávateľ v relevantných prípadoch upraví aj zavedený mechanizmus pre vypracovanie a kontrolu monitorovacej správy.

NIKA je oprávnená požadovať aj predloženie dodatočných informácií, údajov a dokumentácie k monitorovacej správe, ktoré sú z hľadiska monitorovania investície reformy potrebné, a to v rozsahu a v termínoch určených NIKA aj mimo poskytovania monitorovacích údajov, resp. požadovať predloženie niektorej časti monitorovacej správy investície a reformy aj osobitne a nie ako súčasť pravidelne predkladanej monitorovacej správy investície a reformy.

NIKA je oprávnená poskytnúť údaje z monitorovacích správ investície a reformy ďalším subjektom (napr. orgán vykonávajúci audit¹⁷⁵, orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov EÚ, EK).

5.2 Monitorovanie implementácie projektu

Základom pre monitorovanie implementácie projektu vykonávateľom sú informácie a údaje predložené prijímateľom, najmä údaje v:

- žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- žiadosti o platbu,
- iných dokumentoch predložených prijímateľom na základe povinnosti vyplývajúcej mu zo zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu (napr. správa z auditu alebo kontroly vykonanej na úrovni prijímateľa, informácia o inom projekte financovanom z fondov EÚ, ktorý prijímateľ realizuje v čase implementácie projektu financovaného z prostriedkov mechanizmu¹⁷⁶),
- monitorovacej správe projektu.

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu stanoví prijímateľovi povinnosť predložiť vykonávateľovi monitorovacie správy projektu¹⁷⁷:

- vo vopred určených termínoch za účelom pravidelného získavania informácií o implementácii projektu a zabezpečenia plnenia svojich úloh alebo
- na základe vyžiadania, ktoré vykonávateľ zašle prijímateľovi – vykonávateľ si v zmysle tejto zmluvnej podmienky vyžiada predloženie monitorovacej správy projektu od prijímateľa v prípade potreby¹⁷⁸.

Monitorovanie vykonávané vykonávateľom počas realizácie projektu je zamerané napr. na:

- to, ako je prijímateľom zabezpečená realizácia projektu a ako prijímateľ všeobecne napreduje v implementácii projektu a ako sú prijímateľom napĺňané ciele projektu uvedené v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu,
- riziká, ktoré môžu ohroziť implementáciu projektu a dosiahnutie jeho cieľov,
- finančnú realizáciu projektu,

¹⁷⁵ Napr. podľa § 19 zákona o finančnej kontrole.

¹⁷⁶ Účelom takejto informácie je kontrola možného dvojitého financovania.

¹⁷⁷ Nie je vylúčené, aby vykonávateľ stanovil požiadavku na predloženie len jednej monitorovacej správy za obdobie realizácie projektu.

¹⁷⁸ Ak je to odôvodnené povahou projektu, vykonávateľ nie je povinný požadovať od prijímateľa predloženie monitorovacích správ, t. j. vykonávateľ nie je povinný využiť svoje oprávnenie požadovať predloženie monitorovacej správy projektu, napr. v prípadoch, kedy informácie a údaje uvedené v žiadosti o platbu a/alebo v iných dokumentoch sú pre vykonávateľa dostatočné na to, aby riadne monitoroval priebeh a pokrok projektu, na financovanie ktorého poskytuje prostriedky mechanizmu a poskytol potrebné údaje NIKA.

- plnenie iných povinností stanovených prijímateľovi v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

V súvislosti s termínmi predkladania monitorovacích správ možno monitorovacie správy projektu deliť na:

- priebežnú,

Prijímateľ predkladá priebežnú monitorovaciu správu v priebehu realizácie projektu, pričom lehota na predloženie priebežnej monitorovacej správy môže byť naviazaná aj na termín predkladania žiadosti o platbu.

- záverečnú,

Prijímateľ predkladá záverečnú monitorovaciu správu spravidla spolu so záverečnou žiadosťou o platbu.

- následnú,

Prijímateľ predkladá následnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie projektu, t. j. po fyzickom a finančnom ukončení projektu, v období udržateľnosti projektu.

V monitorovacej správe projektu sa odporúča požadovať najmä nasledujúce údaje:

- základné údaje o prijímateľovi,
- číslo a názov projektu,
- obdobie, za ktoré sa monitorovacia správa predkladá,
- merateľný výsledok projektu ako príspevok k plneniu míľnikov a cieľov a % jeho plnenia, ak je to relevantné,
- popis vykonaných činností súvisiacich s realizáciou projektu počas monitorovaného obdobia,
- identifikované problémy, riziká, prípadne prijaté opatrenia na ich odstránenie a ďalšie informácie,
- priebeh implementácie (podľa plánu / v omeškaní), pričom v prípade omeškania sa v monitorovacej správe projektu uvádza aj zdôvodnenie omeškania,
- popis plánovaných činností v nasledujúcom monitorovacom období, pričom v prípade indikovaného omeškania sa osobitne uvedú plánované činnosti, ktorými sa zabezpečí realizácia projektu v požadovanom termíne,
- suma finančných prostriedkov podľa zdrojov financovania alokovaná na realizáciu projektu celkom,
- finančné prostriedky použité na realizáciu projektu podľa zdrojov financovania v predchádzajúcich obdobiach, v monitorovacom období a celkom kumulatívne v EUR a % z celkovej alokácie,
- zoznam príloh,
- vyhlásenie o úplnosti, presnosti a správnosti údajov uvedených v monitorovacej správe,
- miesto a dátum podpisu, meno, priezvisko, funkcia a podpis štatutárneho orgánu prijímateľa.

Rozsah údajov poskytovaných prijímateľom je zadefinovaný v odporúčanom vzore monitorovacej správy projektu (pozri príloha č. 5.2 – 2). Vykonávateľ je oprávnený požadovať aj predloženie dodatočných údajov, informácií a príloh k monitorovacej správe, ktoré sú z hľadiska monitorovania projektu potrebné (napr. doklady preukazujúce plnenie spoločných ukazovateľov, odpočet plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku identifikovaných finančnou kontrolou, doklady preukazujúce úhradu pokút za identifikované porušenia predpisov pri implementácii projektu, získané certifikáty a pod.), a to v rozsahu a v termínoch určených vykonávateľom.

V prípade, ak na základe údajov získaných z monitorovacej správy projektu vykonávateľ identifikuje nejasnosti, vyzve prijímateľa na poskytnutie vysvetlenia alebo doplnenia monitorovacej správy.

Závery vykonaného monitorovania vykonávateľ zohľadňuje pri plnení svojich úloh, najmä však pri výkone dohľadu nad realizáciou projektu formou monitorovania a kontroly.

5.3 Poskytovanie údajov o implementácii Plánu obnovy Európskej komisii

SR poskytuje EK nasledovné údaje a vykonávaní Plánu obnovy:

- údaje k financovaniu opatrení z iných zdrojov EÚ,

- údaje o dosiahnutom pokroku pri plnení Plánu obnovy,
- údaje o plnení spoločných ukazovateľov.

Správu o pokroku dosiahnutom pri plnení Plánu obnovy v súlade s čl. 27 nariadenia o mechanizme v kontexte Európskeho semestra podáva SR EK dvakrát ročne správu o pokroku dosiahnutom pri plnení svojho Plánu obnovy.

SR rovnako ako ostatné členské štáty podáva EK správy o spoločných ukazovateľoch, ktoré EK zadefinovala prostredníctvom delegovaného aktu Komisie (EÚ) č. 2021/2106. Správy o spoločných ukazovateľoch poskytuje NIKA EK na základe údajov zozbieraných od jednotlivých vykonávateľov v súlade s bodom 4. časti 5.1. tohto dokumentu vždy dvakrát ročne, a to do 28. februára a do 31. augusta daného roka za predchádzajúce polročné sledovacie obdobie, ktoré plynie od 1. januára do 30. júna a od 1. júla do 31. decembra v danom roku.

NIKA predkladá EK správy o pokroku dosiahnutom pri plnení Plánu obnovy a správy o spoločných ukazovateľoch najneskôr vo vyššie uvedených termínoch prostredníctvom informačného systému FENIX.

Na základe správ členských štátov EK, v súlade s čl. 30 nariadenia o mechanizme, EK vypracuje hodnotiacu tabuľku, v ktorej sa uvádza pokrok v realizácii Plánov obnovy jednotlivých členských štátov. Hodnotiacia tabuľka predstavuje systém podávania správ o výkonnosti mechanizmu a EK ju aktualizuje dvakrát za rok.

5.4 Osobitné opatrenia na zabezpečenie plnenia míľnikov a cieľov

Vykonávateľ je v zmysle zákona o mechanizme zodpovedný za realizáciu investície a reformy a splnenie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Pokiaľ nie sú míľniky a ciele k reformám a investíciám zahrnuté do Plánu obnovy stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady, vykonávateľ plní míľniky a ciele v rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené v Pláne obnovy.

Splnenie míľnikov a cieľov stanovených vo vykonávacom rozhodnutí Rady v požadovanom rozsahu, účele a termíne je základným predpokladom získania finančných prostriedkov na implementáciu Plánu obnovy z rozpočtu EÚ. Za účelom zabezpečenia, že stanovené míľniky a ciele budú splnené, je vykonávateľ povinný vykonávať činnosti pri realizácii daných investícií a reforiem v logickom slede a najneskôr v termínoch uvedených v orientačnom harmonograme plnenia, ktorý je uvedený vo vykonávacom rozhodnutí Rady a v Plánoch implementácie daných investícií alebo reforiem.

Dodržiavanie vykonávacieho rozhodnutia Rady (vrátane orientačného harmonogramu plnenia) a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem zo strany vykonávateľa pri implementácii investícií a reforiem overuje NIKA pri výkone dohľadu nad implementáciou Plánu obnovy. Dohľad vykonáva NIKA najmä v podobe monitorovania, kontroly a hodnotenia implementácie investícií a reforiem zverených jednotlivým vykonávateľom. Dohľad sa vykonáva primárne s cieľom zabezpečiť identifikovanie prípadných problémov a ohrození riadnej implementácie investícií a reforiem vo fáze, kedy je možné prijatím vhodných opatrení problémy a ohrozenia riadnej implementácie odstrániť alebo ich eliminovať.

Dohľad sa vykonáva vo viacerých stupňoch v závislosti od priebehu implementácie vykonávateľovi zverenej časti Plánu obnovy, a to ako:

- bežný dohľad,

Bežný dohľad sa vykonáva v štandardnom rozsahu a v štandardných termínoch na výkon monitorovania, kontroly a hodnotenia tak, ako je uvedené v tomto dokumente.

- zvýšený dohľad,

Ak počas bežného dohľadu NIKA zistí problémy a ohrozenia týkajúce sa splnenia míľnika alebo cieľa alebo zavedeného vnútorného kontrolného systému, môže vykonávať zvýšený dohľad nad implementáciou konkrétnej investície alebo reformy. Zvýšený dohľad na úrovni vykonávateľa sa spravidla vykonáva v kontexte bežného dohľadu, avšak vo väčšom rozsahu a v častejších intervaloch. Cieľom je zabezpečiť, aby vykonávateľ prijal a splnil

opatrenia, ktorými sa zabezpečí náprava, t. j. riešenie vzniknutých problémov pri implementácii investície alebo reformy.

— dohľad nad realizáciou krízových opatrení¹⁷⁹,

Ak sa ani počas zvýšeného dohľadu NIKA problémy týkajúce sa splnenia míľnika a cieľa odstrániť nepodariť a realizácia investície alebo reformy v lehote, účele a rozsahu určenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady a Pláne obnovy je ohrozená, môže NIKA po predchádzajúcom prerokovaní s vykonávateľom predložiť vláde návrh na zavedenie krízových opatrení¹⁸⁰.

Pokiaľ vláda schváli zavedenie krízových opatrení, vykonávateľ je povinný realizovať krízové opatrenia schválené vládou a strpieť ich výkon. Krízové riadenie zabezpečuje NIKA, ktorá vykonáva dohľad nad realizáciou krízových opatrení.

Ak NIKA na základe vyhodnotenia realizácie krízových opatrení zistí, že dôvody uplatňovania krízových opatrení už pominuli, predloží vláde návrh na ukončenie uplatňovania krízových opatrení. Naopak, ak NIKA na základe vyhodnotenia realizácie krízových opatrení zistí, že tieto opatrenia nevedli k náprave a nepodarilo sa odstrániť problémy týkajúce sa splnenia míľnika a cieľa, predloží vláde návrh nových krízových opatrení alebo návrh na zmenu už zavedených krízových opatrení.

Obdobne sa pri výkone dohľadu postupuje aj v prípadoch, kedy EK vyzve SR na prijatie opatrení v určenej lehote (v závislosti od požiadavky EK).

Pokiaľ vykonávateľ nezabezpečí realizáciu investície alebo reformy a splnenie míľnika alebo cieľa v požadovanom rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady a v dôsledku tejto skutočnosti nie je možné predložiť EK žiadosť o vyplatenie finančného príspevku a omeškanie v predložení predmetnej žiadosti bude dlhšie ako 60 dní, môže NIKA predložiť vláde návrh na viazanie rozpočtovaných výdavkov v kapitole príslušného vykonávateľa, určených na realizáciu investície alebo reformy, ktorú nie je v zmysle vykonávacieho rozhodnutia Rady nevyhnutné zrealizovať v určenom termíne, alebo ktorej nezrealizovanie v určenom termíne nebude mať vplyv na financovanie Plánu obnovy zo strany EK.

Uvedeným sa má zabezpečiť uvoľnenie personálnych kapacít ministerstva alebo iného ústredného orgánu štátnej správy, ktoré plní úlohu vykonávateľa, na realizáciu nezrealizovanej investície alebo reformy a nesplneného míľnika alebo cieľa. Inú úlohu, ktorej implementácia v danom rozpočtovom roku bude uvedeným dotknutá, určí NIKA. V prípade, ak je vykonávateľ v omeškaní so splnením viacerých míľnikov alebo cieľov, viazanie výdavkov v rozpočte príslušnej kapitoly sa môže týkať aj viacerých investícií a reforiem financovaných z prostriedkov mechanizmu¹⁸¹.

Pokiaľ by aj napriek prijatým opatreniam vykonávateľ nebol schopný riadne implementovať jemu zverenú investíciu alebo reformu, je NIKA oprávnená navrhnúť zmenu vykonávateľa pre danú investíciu alebo reformu.

¹⁷⁹ § 10 zákona o mechanizme.

¹⁸⁰ § 2 ods. 1 písm. k) zákona o mechanizme.

¹⁸¹ Uvedené nesmie mať vplyv na schopnosť SR plniť záväzky, ktoré SR vyplývajú z právnych predpisov a dohôd upravujúcich vykonávanie Plánu obnovy a implementáciu mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

6 KONTROLA

Kontrolou sa vo všeobecnosti rozumie hodnotenie súčasného stavu skutočností s ohľadom na stanovený cieľ/plán a určenie, či bola dosiahnutá zhoda alebo nezhoda. Je to proces poznávania a ovplyvňovania plánovaných činností smerujúcich k tomu, aby skutočný výkon splnil očakávané ciele. Môže sa vykonávať v rôznych formách, od bežného dozerania na podriadených, cez jednoduchšiu, či zložitejšiu overovaciu činnosť, až po formalizované súbory činností (napr. audity regulované štandardami alebo kontroly a audity, ktorých výkon je regulovaný zákonmi).

Účelom kontroly, ktorá sa vykonáva pri implementácii Plánu obnovy, je najmä zabezpečiť potrebné uistenie, že sa všetky opatrenia v rámci Plánu obnovy riadne vykonávajú a prostriedky mechanizmu sú spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými predpismi, najmä pokiaľ ide o predchádzanie konfliktu záujmov, podvodu a korupcii a predchádzanie dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a iných prostriedkov EÚ, iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia, ako aj iných verejných prostriedkov, v súlade so zásadou správneho finančného riadenia. Vykonávaním kontrol sa zabezpečí najmä overenie, či investície a reformy boli zrealizované, či míľniky a ciele boli splnené a ich dosahovanie správne vykázané a reportované, či všetky uplatniteľné pravidlá boli dodržané a prostriedky mechanizmu boli použité na stanovený účel.

V tejto súvislosti sa aktívne overuje aj možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú najmä podvod, korupcia, konflikt záujmov alebo dvojité financovanie.

Funkčný systém kontroly je kľúčovou požiadavkou EK. Nedostatky v systéme kontroly, t. j. v identifikovaní, odhaľovaní a náprave nedostatkov a nezrovnalostí môžu viesť ku kráteniu finančného príspevku, ktorý sa má poskytnúť SR zo strany EÚ¹⁸².

6.1 Všeobecné ustanovenia o výkone finančnej kontroly

Pri implementácii Plánu obnovy sa uplatní okrem iného systém kontrol upravený zákonom o finančnej kontrole. Finančnú kontrolu sú priamo v zmysle tohto zákona povinné vykonávať všetky subjekty, ktoré zabezpečujú implementáciu Plánu obnovy, a to:

- NIKA,
- vykonávateľ¹⁸³ a
- osoba vykonávajúca finančné nástroje¹⁸⁴

v prípadoch, ak realizujú finančnú operáciu alebo jej časť (príjem verejných financií, vynaloženie verejných financií alebo iný úkon majetkovej povahy)¹⁸⁵ alebo za túto finančnú operáciu, alebo jej časť zodpovedajú. Tieto subjekty vykonávajú finančnú kontrolu v rozsahu im zverených úloh¹⁸⁶.

Finančná kontrola je podľa zákona o finančnej kontrole súčasťou vnútorného kontrolného systému. Dobre fungujúci vnútorný kontrolný systém je systém, v ktorom dochádza k správne vykonávaniu kontrolných činností, riadeniu rizík, monitorovaniu a iných činností v rámci vnútorného kontrolného systému a prispieva okrem iného aj k predchádzaniu nezrovnalostí.

Súčasťou vnútorného kontrolného systému je finančné riadenie. Vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie a takisto funkčný vnútorný kontrolný systém je v zmysle zákona o finančnej kontrole povinnosť každého orgánu verejnej správy. Finančné riadenie predstavuje súhrn postupov, ktorými sa zabezpečuje hospodárne, efektívne, účinné a účelné nakladanie s verejnými financiami. V rámci finančného riadenia má orgán verejnej správy najmä tieto povinnosti:

¹⁸² Čl. 19 dohody o financovaní.

¹⁸³ Pre účely tejto kapitoly sa vykonávateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ, ak to vyplýva z rozsahu delegovaných úloh.

¹⁸⁴ Ako osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné prostriedky.

¹⁸⁵ § 2 ods. 1 písm. c) zákona o finančnej kontrole.

¹⁸⁶ Najmä v zmysle zákona o mechanizme a Systému implementácie Plánu obnovy.

- a) zodpovedne plánovať a rozpočtovať,
- b) riadiť riziká,
- c) vykonávať finančnú kontrolu,
- d) realizovať finančnú operáciu alebo jej časť len vtedy, ak je v súlade s § 6 ods. 4,
- e) účtovať v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- f) viesť spoľahlivé výkazníctvo,
- g) vytvárať a uchovávať overiteľný záznam o každej finančnej operácii alebo jej časti,
- h) ochraňovať majetok, ktorý má v správe alebo vo vlastníctve.

Tieto povinnosti vyplývajúce zo zákona o finančnej kontrole, a teda aj povinnosti súvisiace s prevenciou, detekciou a zabezpečovaním nápravy v prípade nezrovnalostí, sa vzťahujú aj na NIKa a vykonávateľa, prípadne aj sprostredkovateľa, prijímateľa a partnera, ktorí sú orgánmi verejnej správy.

Pri vykonávaní finančnej kontroly NIKa, vykonávateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje postupujú najmä podľa:

- zákona o finančnej kontrole,
- záväzných usmernení MF SR¹⁸⁷,
- tohto Systému implementácie Plánu obnovy.

Cieľom finančnej kontroly je zabezpečiť riadne vykonávanie finančných operácií alebo ich častí, za ktoré tento orgán verejnej správy zodpovedá. Finančná kontrola sa podľa zákona o finančnej kontrole vykonáva ako:

- finančná kontrola podľa § 7 zákona o finančnej kontrole (ďalej aj ako „finančná kontrola podľa § 7“),

Finančná kontrola podľa § 7 sa vykonáva povinne v súvislosti s každou finančnou operáciou alebo jej časťou. Jej cieľom je overenie súladu finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole a vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu s finančnou operáciou alebo jej časťou. Súhlas s finančnou operáciou alebo jej časťou možno udeliť len na základe uistenia sa o jej súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

- finančná kontrola podľa § 8 zákona o finančnej kontrole (ďalej aj ako „finančná kontrola podľa § 8“),

Finančná kontrola podľa § 8 sa rovnako vykonáva povinne, avšak len v súvislosti s finančnou operáciou alebo jej časťou, ktorá predstavuje poskytnutie verejných financií. Ak orgán verejnej správy po vzniku právneho nároku prijímateľa na poskytnutie verejných financií overuje splnenie podmienok poskytnutia verejných financií, postupuje pri výkone finančnej kontroly podľa § 20 až 27 zákona o finančnej kontrole. Takúto kontrolu môže orgán verejnej správy vykonať aj na základe písomnej analýzy rizík. Písomnú analýzu rizík vrátane určenia rizík je potrebné vypracovať tak, aby poskytovanie verejných financií bolo hospodárne, efektívne, účinné a účelné¹⁸⁸.

- finančná kontrola podľa § 9 zákona o finančnej kontrole (ďalej aj ako „finančná kontrola podľa § 9“).
Vykonanie finančnej kontroly podľa § 9 je možné v prípade, ak nie je možné kontrolou tzv. „od stola“ preveriť a zistiť skutočnosti, ktoré sa považujú za potrebné na účely overenia finančnej operácie alebo jej časti. Finančná kontrola podľa § 9 začína prvým úkonom oprávnenej osoby voči povinnej osobe¹⁸⁹ a je skončená dňom zaslania

¹⁸⁷ § 3 písm. b) zákona o finančnej kontrole. Pre usmernenia pozri <https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/financne-riadenie-financna-kontrola/financna-kontrola/>.

¹⁸⁸ § 8 ods. 2 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸⁹ Dňom zaslania alebo vykonania oznámenia o začatí finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole.

správy z finančnej kontroly povinnej osobe. Zasláním čiastkovej správy je skončená tá časť finančnej kontroly, ktorej sa čiastková správa týka¹⁹⁰.

Finančná kontrola podľa § 8 a finančná kontrola podľa § 9 sa vykonáva voči povinnej osobe¹⁹¹. Overenie v rámci predmetných finančných kontrol sa vykonáva bez zbytočného odkladu. Vykonávateľ finančnú kontrolu skončí čo najskôr, a to v primeranej lehote potrebnej na vykonanie overenia a ďalších úkonov v zmysle zákona o finančnej kontrole.

S účinnosťou od 01.01.2026 sa v súlade so zákonom o finančnej kontrole v tom istom čase k tej istej finančnej operácii vykonáva len jedna finančná kontrola. Finančnou kontrolou sa overuje súlad finančnej operácie s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole. Pri výkone finančnej kontroly sa postupuje podľa toho, či ide o poskytovanie verejných financií, alebo je potrebné vykonať finančnú kontrolu priamo na mieste u povinnej osoby, prípadne sa vykoná len finančná kontrola postupom podľa § 7.

Ak je finančnou operáciou poskytnutie verejných financií a súlad s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole je možné overiť „od stola“ bez výkonu finančnej kontroly podľa § 9 na mieste, vykoná sa jedna finančná kontrola postupom podľa § 8 zákona o finančnej kontrole. Výstupom z tejto finančnej kontroly sú príslušné výstupné dokumenty v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a zároveň sa potvrdí súlad tejto finančnej operácie postupom podľa § 7 ods. 3 tohto zákona.

V prípade, ak oprávnená osoba nedokáže overiť súlad finančnej operácie, ktorou je poskytnutie verejných financií, s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole „od stola“ prostredníctvom finančnej kontroly podľa § 8 a bude potrebné ísť na miesto k povinnej osobe, bude sa vykonávať jedna finančná kontrola postupom podľa § 9 zákona o finančnej kontrole a výstupom budú tomu zodpovedajúce výstupné dokumenty v zmysle § 9 ods. 2 zákona o finančnej kontrole. Zároveň sa potvrdí súlad finančnej operácie s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole postupom podľa § 7 ods. 3 tohto zákona.

Finančnou kontrolou sa zabezpečuje najmä¹⁹²:

- dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- dodržiavanie rozpočtu orgánu verejnej správy,
- dodržiavanie zákona o finančnej kontrole, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná, a na základe ktorých sa SR poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,
- dodržiavanie uzatvorených zmlúv orgánom verejnej správy,
- dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií,
- správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva,
- ochrana majetku v správe alebo vo vlastníctve orgánu verejnej správy,
- predchádzanie podvodom, korupcií a iným nezrovnalostiam,
- včasné a spoľahlivé informovanie štatutárneho orgánu verejnej správy o úrovni hospodárenia s verejnými financiami a o vykonávaných finančných operáciách alebo ich častiach,
- overovanie splnenia prijatých opatrení k nedostatkom zisteným finančnou kontrolou podľa § 8 alebo finančnou kontrolou podľa § 9,
- overovanie ďalších skutočností súvisiacich s finančnou operáciou alebo jej časťou a finančným riadením.

Vykonávateľ môže finančnou kontrolou podľa § 8 vykonať finančnú kontrolu na základe písomnej analýzy rizík a overiť len tie skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, ktoré so zohľadnením písomnej analýzy

¹⁹⁰ § 22 ods. 6 zákona o finančnej kontrole. Finančná kontrola podľa § 9 zákona o finančnej kontrole je skončená vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov zastavenia, ak sa kontrola zastavila z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

¹⁹¹ § 2 písm. g) zákona o finančnej kontrole.

¹⁹² § 6 ods. 3 zákona o finančnej kontrole.

rizík určí tak, aby boli naplnené ciele tejto kontroly¹⁹³.

Vykonávateľ je povinný prehodnotiť písomnú analýzu rizík k výkonu finančnej kontrole podľa § 8 v prípade identifikovania nedostatkov vysokej závažnosti v súvislosti so skutočnosťami, ktoré neboli overované.

Osoby vykonávajúce finančnú kontrolu podľa § 8 a finančnú kontrolu podľa § 9 zaznamenávajú vykonané overenie do pracovnej dokumentácie. V pracovnej dokumentácii sa zaznamenávajú informácie o rozsahu vykonaného overenia, o úvahách a úsudkoch osôb vykonávajúcich kontrolu, výsledkoch a záveroch overenia. Pracovná dokumentácia slúži na preukázanie vykonaného overenia a je uchovávaná interne u vykonávateľa. Pracovnou dokumentáciou sú odpovede na kontrolné otázky a v prípade potreby aj napr.:

- pracovné listy s popisom vykonanej práce,
- zápis z overenia na mieste alebo
- zápis z vykonaného rozhovoru.

Postup výkonu finančnej kontroly v zmysle zákona o finančnej kontrole a vzorové dokumenty sú upravené v metodickom usmernení MF SR k finančnej kontrole¹⁹⁴. Pri nastavení procesov v súvislosti s výkonom finančnej kontroly sa odporúča postupovať podľa Metodického usmernenia MF SR k vypracovaniu smernice k výkonu finančnej kontroly¹⁹⁵.

6.2 Kontrola vykonávaná NIKA

Kontroly vykonávané NIKA sú prispôsobené postaveniu NIKA v systéme implementácie Plánu obnovy a jej úlohám.

NIKA pri plnení svojich úloh vykonáva finančnú kontrolu, a to finančnú kontrolu podľa § 7 a finančnú kontrolu podľa § 9.

NIKA pri vykonávaní Plánu obnovy a vykonávaní mechanizmu realizuje aj iné kontrolné činnosti, ktorých postup nie je regulovaný právnymi predpismi, napr. overovanie monitorovacích správ, priebežné overovanie, že vykonávateľ má zabezpečené odborné, personálne a materiálne predpoklady, posudzovania výziev a priamych vyzvaní za účelom vydávania záväzného stanoviska, priebežné overovanie podkladov preukazujúcich plnenie míľnikov a cieľov, tzv. „kontrolu 4 očí“ pri plnení úloh NIKA a pod.

6.2.1 Finančná kontrola podľa § 7 vykonávaná NIKA

NIKA vykonáva finančnú kontrolu podľa § 7 vo vzťahu k realizovaným finančným operáciám, a to najmä v súvislosti s:

- prípravou a predložením žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK,
- príjmom finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ na samostatný účet NIKA vedený v Štátnej pokladnici,
- vykonaním prevodu prostriedkov zo samostatného účtu NIKA do štátneho rozpočtu,
- vykonaním prevodu prostriedkov z samostatného účtu NIKA EK z dôvodu vysporiadania finančných vzťahov.

6.2.2 Finančná kontrola podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vykonávaná NIKA (tzv. finančná kontrola na mieste)

Finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vykonáva NIKA spravidla na úrovni vykonávateľa¹⁹⁶. NIKA ju vykonáva v súvislosti s potrebou priebežne dohliadať na riadnu implementáciu investícií a reforiem Plánu obnovy a plnenie s tým súvisiacich míľnikov a cieľov v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami a zabezpečiť nápravu

¹⁹³ § 8 ods. 2 zákona o finančnej kontrole.

¹⁹⁴ Metodické usmernenie sekcie auditu a kontroly MF SR https://www.mfsr.sk/files/archiv/5/MU_financna_kontrola_2026_20260201_na_zverejnenie_MF.pdf

¹⁹⁵ zákonom o finančnej kontrole bola explicitne ustanovená povinnosť upraviť si výkon finančnej kontroly vnútorným predpisom do 30.6.2026.

¹⁹⁶ NIKA je oprávnená vykonať finančnú kontrolu podľa § 9 aj u sprostredkovateľa, osoby vykonávajúcej finančné nástroje, finančného sprostredkovateľa alebo prijímateľa a partnera.

prípadných pochybení pri implementácii tak, aby NIKA bola schopná za SR ako prijímateľa z podkladov predložených vykonávateľmi a orgánom zabezpečujúcim audit pripraviť a potvrdiť údaje uvedené v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku a súvisiacom vyhlásení riadiaceho subjektu.

Zameranie, frekvenciu a rozsah finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole prispôsobuje NIKA najmä očakávanému stavu napĺňania stanovených míľnikov a cieľov, ako aj identifikovaným rizikám v implementácii Plánu obnovy. NIKA v rámci tejto finančnej kontroly overuje napr.:

- skutočný stav fyzickej a finančnej implementácie investícií a reforiem v zodpovednosti vykonávateľa a dosiahnutý pokrok ako aj skutočný stav napĺňania míľnikov a cieľov,
- dodržiavanie schváleného rozpočtu na implementáciu opatrenia a dodržanie pravidiel rozpočtového hospodárenia,
- dodržiavanie uplatniteľných predpisov pri implementácii investícií a reforiem samotným vykonávateľom (napr. dodržanie pravidiel verejného obstarávania a pravidiel štátnej pomoci),
- dodržiavanie uplatniteľných predpisov a postup v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu pri implementácii jednotlivých projektov prijímateľmi a plnenie úloh vykonávateľa v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľom,
- spoľahlivosť a správnosť reportovaných údajov, napr. údajov o spoločných ukazovateľoch,
- udržateľnosť už reportovaných míľnikov a cieľov,
- riešenie podnetov, sťažností a medializovaných káuz¹⁹⁷,
- výkon dohľadu nad sprostredkovateľom.

NIKA pri rizikovej analýze a rozhodovaní o potrebe vykonania finančnej kontroly na mieste na úrovni vykonávateľa berie do úvahy rôzne faktory, napr. aj:

- pokrok v implementácii investícií a reforiem zahrnutých do Plánu obnovy, najmä z pohľadu dodržiavania harmonogramu ich fyzickej a finančnej implementácie a plnenia stanovených míľnikov a cieľov;
- zložitosť implementovaných investícií vo vzťahu ku skúsenostiam vykonávateľa a jeho sprostredkovateľov, vrátane ich administratívnych kapacít;
- sumu finančných prostriedkov potrebných na splnenie míľnikov a cieľov, za ktoré vykonávateľ zodpovedá;
- frekvenciu rôznych ďalších kontrol a auditov na úrovni daného vykonávateľa;
- výskyt a závažnosť nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami a auditmi a stav ich nápravy;
- výskyt podnetov a medializovaných káuz súvisiacich s implementáciou časti Plánu obnovy a spôsob ich riešenia zo strany vykonávateľa;
- disponibilitu personálnych kapacít pre výkon kontroly.

Vzorku na overenie pri výkone finančnej kontroly na mieste vyberá NIKA na základe posúdenia rizík.

6.3 Kontrola vykonávaná vykonávateľom

Vykonávateľ ako orgán verejnej správy pri realizovaní investície a reformy zahrnutej do Plánu obnovy používa a poskytuje prostriedky mechanizmu, ktoré sú verejnými prostriedkami. V týchto prípadoch je vykonávateľ povinný pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy zabezpečiť finančnú kontrolu¹⁹⁸.

Pri vynakladaní prostriedkov mechanizmu vykonáva vykonávateľ finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole a popri prípade aj vnútorný audit. Ak vykonávateľ poverí plnením časti svojich úloh sprostredkovateľa, v relevantných prípadoch, t. j. ak:

- je sprostredkovateľ subjekt verejnej správy alebo

¹⁹⁷ Informácie o implementácii investícií, reforiem alebo projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu, ktoré poukazujú na nevhodné alebo protiprávne praktiky vykonávateľa, sprostredkovateľa, prijímateľa alebo iných subjektov zapojených do implementácie Plánu obnovy.

¹⁹⁸ Vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

- nie je sprostredkovateľ subjekt verejnej správy, ale prostredníctvom sprostredkovateľa sa poskytujú prijímateľom prostriedky mechanizmu (verejné prostriedky),

táto povinnosť vykonávať finančnú kontrolu sa vzťahuje na sprostredkovateľa rovnako.

Povinnosť vykonávať finančné kontroly podľa zákona o finančnej kontrole má vykonávateľ aj pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. Vykonávateľ je povinný identifikovať finančné operácie a ich časti, ktoré vznikajú v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu podľa osobitného predpisu¹⁹⁹ a vykonávať zodpovedajúce finančné kontroly. Vykonávateľ prístup k výkonu finančnej kontroly pri postupe podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme vo vzťahu ku každému takto realizovanému opatreniu popíše a na požiadanie predloží NIKA.

Vykonávateľ pri vykonávaní Plánu obnovy a vykonávaní mechanizmu realizuje aj iné kontrolné činnosti, ktorých postup nie je regulovaný právnymi predpismi, napr. posúdenie monitorovacích správ predložených prijímateľmi, overovanie dokumentov a údajov predkladaných NIKA pred ich schválením a predložení NIKA, tzv. „kontrolu 4 očí“ pri plnení úloh vykonávateľa a pod.

Vykonávateľ pristupuje k výkonu kontrol tak, aby riadne implementoval investície a reformy Plánu obnovy a plnil stanovené míľniky a ciele v súlade s uplatniteľnými predpismi. Vykonávateľ na základe:

- vykonanej vlastnej kontrolnej činnosti, vrátane vnútorných kontrol a auditov, a
- kontrol / auditov / overovaní iných kontrolných / auditných orgánov vykonaných v súvislosti s časťou Plánu obnovy zverenou vykonávateľovi,

poskytne NIKA v čiastkovom vyhlásení riadiaceho subjektu všetky potrebné vyhlásenia pre účely predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku.

6.3.1 Finančná kontrola pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu

Primárnu zodpovednosť za výkon finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole v súvislosti poskytovaním prostriedkov mechanizmu má vykonávateľ.

Ak vykonávateľ poveril vykonávaním kontroly pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľa, sprostredkovateľ pri plnení tejto úlohy postupuje rovnako ako vykonávateľ.

Finančná kontrola vykonávaná do nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu

Do času nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu s prijímateľom vykonávateľ vykonáva len finančnú kontrolu podľa § 7. Kontrola je vykonávaná najmä v súvislosti s nasledovnými finančnými operáciami / časťami finančných operácií:

- vyhlásenie výzvy na predloženie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo zaslanie priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi, vrátane zmien výziev alebo priamych vyzvaní. a
- uzavretie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu s prijímateľmi,

popríklad aj v súvislosti so

- zaslaním oznámenia o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu²⁰⁰.

¹⁹⁹ Vykonávateľ oznámi NIKA spôsob vykonávania finančnej kontroly podľa § 8 a finančnej kontroly podľa § 9 za každé opatrenie, ktoré plánuje vykonávateľ realizovať alebo ktoré realizuje podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

²⁰⁰ Uvedené závisí najmä od rozdelenia finančnej operácie na časti – napr. poskytnutie prostriedkov mechanizmu na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, na časti z pohľadu časového (napr. fáza do vydania oznámenia, fáza po rozhodnutí o námietkach, ak relevantné, a fáza po vydaní oznámenia / rozhodnutia o námietkach) alebo z pohľadu rozdelenia úloh medzi zamestnancov, ktorí finančnú kontrolu podľa § 7 vykonávajú (napr. osoby zodpovedné za posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, za posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu so zohľadnením rozhodnutia o námietkach, za prípravu zmluvy so žiadateľmi).

Kontrola sa v týchto prípadoch vykonáva ex-ante, t. j. pred realizovaním finančnej operácie alebo jej časti. Cieľom je overiť splnenie podmienok²⁰¹ viažucich sa k danej finančnej operácii alebo jej časti a na základe toho overenia vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s finančnou operáciou alebo jej časťou.

Finančná kontrola po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu

Od momentu vzniku právneho nároku prijímateľa na poskytnutie prostriedkov mechanizmu (účinnosť zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu) vykonáva vykonávateľ finančnú kontrolu podľa § 7 (v relevantných prípadoch aj finančnú kontrolu podľa § 8 a podľa § 9 zákona o finančnej kontrole).

Finančná kontrola podľa § 8 zákona o finančnej kontrole

Finančnú kontrolu podľa § 8 zákona o finančnej kontrole vykonáva vykonávateľ v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľovi, sprostredkovateľovi alebo osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Vykonávateľ vykonáva túto finančnú kontrolu v súvislosti s každou platbou, ktorá sa realizuje spravidla na základe žiadosti o platbu prostriedkov mechanizmu, ktorú predloží prijímateľ / osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonávateľovi.

Overenie v rámci finančnej kontroly spočíva v overení nároku na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle uzatvorenej zmluvy, iných záväzných dokumentov, dodržania uplatniteľných pravidiel vyplývajúcich z právnych predpisov SR a EÚ.

Ak vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu prijímateľovi priamo na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu bez potreby preukázať zo strany prijímateľa v danej fáze splnenie podmienok pre poskytnutie prostriedkov (napr. v tranžiach), vykonávateľ nevykoná finančnú kontrolu podľa § 8 a vykoná finančnú kontrolu podľa § 7. Tým nie je dotknutá povinnosť vykonávateľa overiť splnenie podmienok pre poskytnutie prostriedkov mechanizmu pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Finančná kontrola podľa § 8 zákona o finančnej kontrole sa v tomto prípade vykoná vo fáze zúčtovania, ak je prijímateľ povinný zúčtovanie vykonať.

Opätovná finančná kontrola

Ak je z podnetu vykonávateľa potrebné opätovne overiť skutočnosti, ktoré už boli overené finančnou kontrolou podľa § 8 alebo § 9 zákona o finančnej kontrole, môže vykonávateľ vykonať opätovnú finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole.

V rámci opätovnej finančnej kontroly podľa § 8 alebo § 9 zákona o finančnej kontrole overí vykonávateľ len tie skutočnosti, ktoré odôvodňujú začatie opätovnej finančnej kontroly.

Overenie dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania

Overenie pravidiel a postupov verejného obstarávania realizovaného prijímateľom / partnerom vykonáva vykonávateľ na úrovni prijímateľa vo fáze, kedy je verejné obstarávanie ukončené a zmluva medzi prijímateľom a víťazným uchádzačom je platná a účinná.

Overenie dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania prijímateľom / partnerom sa v relevantných prípadoch vykonáva spravidla v rámci finančnej kontroly podľa § 8 žiadosti o platbu. Prijímateľ predkladá dokumentáciu k zrealizovanému postupu verejného obstarávania najneskôr ako podklad k žiadosti o platbu, v ktorej sú prvýkrát vykázané výdavky naviazané na toto verejné obstarávanie.

Vykonávateľ je oprávnený overiť dodržanie pravidiel a postupov verejného obstarávania prijímateľom / partnerom aj v osobitnej kontrole mimo finančnej kontroly podľa § 8 žiadosti o platbu. Ak vykonávateľ uplatní tento prístup a verejné obstarávanie prijímateľa / partnera overuje po uzatvorení zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa predložiť dokumentáciu

²⁰¹ § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

k zrealizovanému postupu verejného obstarávania na účely overenia dodržania postupov a pravidiel verejného obstarávania v rámci osobitnej kontroly ešte pred predložením žiadosti o platbu. Prijímateľ pre tento účel predkladá dokumentáciu k zrealizovanému postupu verejného obstarávania v termíne stanovenom v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Aj v tomto prípade platí, že zmluva medzi prijímateľom a víťazným uchádzačom je v čase overenia platná a účinná.

Overenie verejného obstarávania sa vykonáva tak, aby sa vykonávateľ uistil o súlade postupu prijímateľa / partnera so zákonom o verejnom obstarávaní a dodržaní pravidiel postupov z neho vyplývajúcich. Kontrola zo strany vykonávateľa sa vzťahuje aj na overenie prípadných dodatkov po ich uzatvorení²⁰², ak relevantné. Rozsah vykonaného overenia musí byť dostatočný na identifikovanie prípadných nezrovnalostí, t. j. porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania. Overenie je zamerané aj na možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú podvod, korupcia alebo konflikt záujmov. Vykonávateľ pre tento účel využíva všetky dostupné nástroje, údaje a informácie, vrátane informačného systému ARACHNE²⁰³.

Ak vykoná ÚVO kontrolu zadávania zákazky prijímateľom / partnerom v určitej fáze procesu verejného obstarávania, vykonávateľ plne zohľadní závery kontroly ÚVO. Vykonávateľ je však povinný uistiť sa o rozsahu overenia. Vykonávateľ je povinný overiť tie skutočnosti pri zadávaní zákazky (fázu verejného obstarávania) a plnení zmluvy medzi prijímateľom / partnerom a dodávateľom, ktoré neboli zo strany ÚVO overené.

Nedostatky a nezrovnalosti sú riešené uplatnením rovnakého sankčného mechanizmu, ktorý je zavedený pre prostriedky štátneho rozpočtu. V prípade identifikovania možného porušenia zákona o verejnom obstarávaní sa za účelom zabezpečenia nápravy zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí (vrátane riadneho prešetrovania a v prípade potreby aj ďalšieho konania) v relevantných prípadoch oznámia zistené nedostatky / nezrovnalosti ÚVO a v relevantných prípadoch aj ďalším orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. orgánom činným v trestnom konaní alebo PMÚ.

Podnet na preverenie možného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania zasiela ÚVO vykonávateľ. Podnet sa ÚVO zasiela spravidla v nadväznosti na skončenie finančnej kontroly²⁰⁴, ktorou sa verejné obstarávanie overovalo. Vykonávateľ je pre tento účel povinný podnet riadne odôvodniť. Podnet sa netýka tých nedostatkov, ktoré pred vykonaním overenia zo strany vykonávateľa identifikoval ÚVO a sú uvedené v konečných záveroch kontroly ÚVO.

Vykonávateľ je povinný sledovať a evidovať riešenie podnetu zaslaného ÚVO alebo inému orgánu oprávnenému konať v danej veci. V prípade, ak ÚVO zistí porušenia zákona o verejnom obstarávaní, môže uplatniť sankciu v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Pokiaľ ÚVO porušenie zákona o verejnom obstarávaní v nadväznosti na podnet zaslaný vykonávateľom nepotvrdí, uvedené vykonávateľ zoberie na vedomie a zaeviduje.

Pri spolupráci s ÚVO postupuje vykonávateľ v relevantných prípadoch v súlade s dohodou o spolupráci medzi ÚVO a NIKA v platnom znení²⁰⁵. Vykonávateľ je v prípadoch podľa § 5 ods. 8 zákona o mechanizme oprávnený vyžadovať od ÚVO informácie pre účely riešenia nezrovnalostí.

Pre účely identifikácie tých verejných obstarávaní, ktoré sa realizujú s súvislosťou s implementáciou Plánu obnovy, ÚVO usmernil verejných obstarávateľov, obstarávateľov a osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní, aby v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení o koncesii, oznámení o vyhlásení súťaže návrhov, oznámení použitom ako výzva na súťaž a výzve na predkladanie ponúk uvádzali informácie týkajúce sa financovania zákazky z prostriedkov mechanizmu²⁰⁶. O uvedenej požiadavke ÚVO vykonávateľ v relevantných

²⁰² Prijímateľovi sa stanoví povinnosť informovať vykonávateľa o uzatvorení dodatku k zmluve, ktorá bola výsledkom verejného obstarávania. Predmetný dodatok k zmluve je overovaný finančnou kontrolou.

²⁰³ Uvedené je relevantné po sprístupnení ARACHNE a vytvorení prístupov.

²⁰⁴ Uvedené neplatí napr. v prípade identifikovania podozrenia z trestného činu, kedy sa oznámenia orgánom činným v trestnom konaní vykoná bezodkladne.

²⁰⁵ Pozri <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6639905/> a <https://crz.gov.sk/10131515-sk/12024/>

²⁰⁶ Pozri <https://www.uvo.gov.sk/aktualne-temy/aktualita/usmernenie-uradu-k-zakazkam-financovanim-z-mechanizmu-na-podporu-obnovy-a-odolnosti>

prípadoch vhodným spôsobom informuje potenciálnych žiadateľov / žiadateľov / budúcich prijímateľov / prijímateľov a ich partnerov a sprostredkovateľov.

Pokiaľ sa za nedostatok zistený pri overení verejného obstarávania neuplatňuje sankcia podľa zákona o verejnom obstarávaní a nedostatok predstavuje aj porušenie iného záväzného predpisu (napr. zákon o rozpočtových pravidlách), vykonávateľ posúdi možnosť postupovať pri riešení takéhoto nedostatku v zmysle osobitného predpisu alebo v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Finančná kontrola podľa § 9 zákona o finančnej kontrole

Finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vykonáva vykonávateľ v prípade, ak je potrebné overiť u prijímateľa / partnera ďalšie skutočnosti pre účely poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo kedykoľvek v priebehu realizácie projektu s cieľom uistiť sa o postupe prijímateľa v súlade so zmluvou alebo aplikovateľnými právnymi predpismi SR a EÚ. Táto finančná kontrola sa vykonáva s cieľom overiť skutočnosti, ktoré nie je možné overiť „od stola“. Vykonávateľ ju vykonáva napr. priamo v priestoroch prijímateľa / partnera alebo na mieste realizácie investície.

Finančnou kontrolou podľa § 9 zákona o finančnej kontrole sa overuje napr. správnosť informácií o fyzickej a finančnej realizácii projektu, plnenie cieľov projektu, správnosť vykazovania údajov o napĺňaní spoločných ukazovateľov, skutočné dodanie tovarov, prác a služieb, dodržiavanie pravidiel publicity a pod.

Frekvencia a rozsah overovania takejto finančnej kontroly závisia napr. od zložitosti operácie, výšky verejnej finančnej podpory, úrovne rizika a ďalších faktorov. Vykonávateľ zodpovedá za riadnu implementáciu jemu zverených investícií a reforiem a za splnenie míľnikov a cieľov a v tej súvislosti je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole tak, aby získal potrebné uistenie o realizovaných projektoch financovaných z prostriedkov mechanizmu.

Finančná kontrola po ukončení realizácie projektu financovaného z prostriedkov mechanizmu

Ak sa s projektom spája povinnosť zabezpečiť jeho udržateľnosť aj po ukončení jeho realizácie, vykonávateľ v prípade potreby vykonáva finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole aj počas obdobia udržateľnosti.

Vykonávateľ je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole po období realizácie projektu tak, aby získal potrebné uistenie o zabezpečení udržateľnosti projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu.

6.3.2 Finančná kontrola pri používaní prostriedkov mechanizmu

Pri používaní²⁰⁷ prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu podľa § 7.

Vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu podľa § 7 každej finančnej operácie alebo jej časti, ktorú realizuje v súvislosti s implementáciou investícií a reforiem (ak je to relevantné), napr. v oblasti:

- personálnej a mzdovej (vyhlasovanie výberového konania, uzatváranie štátnozamestnaneckej zmluvy, uzatváranie dohody o vykonaní práce, vyplatenie mzdy alebo platu a pod.),
- obstaranie tovarov, prác alebo služieb (vyhlásenie verejného obstarávania, podpis zmluvy s úspešným uchádzačom, vystavenie objednávky, podpis preberacieho protokolu, úhrada faktúry, zaradenie do majetku a pod.),
- financovania výdavkov ministerstva alebo ústredného orgánu štátnej správy, ktorý plní úlohy vykonávateľa, z prostriedkov mechanizmu z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky.

²⁰⁷ Vykonávateľ sám realizuje investíciu alebo reformu.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť dôsledné vykonávanie finančnej kontroly podľa § 7 pri implementácii investícií a reforiem a v tej súvislosti je povinný identifikovať finančné operácie a ich časti, ktoré pri tom u vykonávateľa vznikajú.

6.3.3 Finančná kontrola riadneho plnenia úloh vykonávateľa

Pre účely uistenia sa o riadnom vykonávaní Plánu obnovy v časti zverenej vykonávateľovi vykonávateľ na primeranej vzorke vykonáva aj finančnú kontrolu postupom podľa § 9 zákona o finančnej kontrole.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že všetky úlohy súvisiace s vykonávanými finančnými operáciami pri implementácii jednotlivých investícií a reforiem budú riadne plnené. Za týmto účelom vykonávateľ v relevantných prípadoch pravidelne overuje riadne plnenie úloh vykonávateľa finančnú kontrolu postupom podľa § 9 zákona o finančnej kontrole prostredníctvom spätného preverovania vybraných finančných operácií pri používaní a poskytovaní prostriedkov mechanizmu. V súvislosti s uvedeným sa vychádza zo skutočnosti, že finančnú kontrolu postupom podľa § 9 zákona o finančnej kontrole je orgán verejnej správy oprávnený vykonávať v zmysle § 9 ods. 1 zákona o finančnej kontrole aj v jeho organizačných útvaroch.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy (pri používaní a pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu) vyhodnotí potrebu vykonania finančnú kontrolu postupom podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vo vlastných organizačných útvaroch vykonávateľa. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých realizovaných opatrení. V prípade potreby vykonávateľ vykoná finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole zameranú na riadne plnenie úloh vykonávateľa.

6.3.4 Finančná kontrola v súvislosti s určením sprostredkovateľa a činnosťou sprostredkovateľa

Pokiaľ vykonávateľ poveril vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľom, je vykonávateľ povinný vykonávať zodpovedajúce finančné kontroly.

Vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu podľa § 7 v súvislosti s uzavretím zmluvy so sprostredkovateľom²⁰⁸.

Ak vykonávateľ poveril sprostredkovateľa plnením úloh pri implementácii investície alebo reformy alebo pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu prijímateľom a za týmto účelom vykonávateľ poskytuje sprostredkovateľovi prostriedky mechanizmu, vykonáva v relevantných prípadoch okrem finančnej kontroly podľa § 7 aj finančnú kontrolu podľa § 8 alebo aj finančnú kontrolu podľa § 9.

Finančnú kontrolu podľa § 8, vrátane overenia dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania vykonaného sprostredkovateľom, a finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vykonáva vykonávateľ v relevantných prípadoch rovnako ako na úrovni prijímateľa s výnimkami uvedenými v nasledovných dvoch odsekoch.

Pri výkone finančnej kontroly podľa § 8 v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi za účelom ich poskytovania prijímateľom je prípustné, ak vykonávateľ v rámci tejto kontroly poskytnutia prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi zohľadní výsledky z už vykonaného overovania zo strany sprostredkovateľa, t. j. finančnej kontroly vykonanej sprostredkovateľom v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľom. Zároveň však platí, že vykonávateľ má povinnosť vykonať finančnú kontrolu podľa § 8 tak, aby získal potrebné uistenie o tom, že realizovaná finančná operácia alebo jej časť (poskytnutie prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi) je v súlade so skutočnosťami podľa ustanovenia § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole. Ak vykonávateľ zohľadňuje pri vykonávaní finančnej kontroly podľa § 8 overovanie vykonané zo strany

²⁰⁸ Ak sa zmluva so sprostredkovateľom neuzatvára, vykonáva vykonávateľ v relevantných prípadoch finančnú kontrolu podľa § 7 zákona o finančnej kontrole v súvislosti s úkonom, ktorý predstavuje právny záväzok poskytnúť prostriedky mechanizmu sprostredkovateľovi alebo oprávnenie sprostredkovateľa poskytnutie prostriedkov mechanizmu vyžadovať. Týmto nie sú dotknuté iné povinnosti vykonávateľa ako orgánu verejnej správy podľa zákona o finančnej kontrole.

sprostredkovateľa vo vzťahu k prostriedkom mechanizmu, ktoré sprostredkovateľ ďalej poskytol prijímateľom, je potrebné, aby vykonávateľ mal dostatočné uistenie o riadnom plnení týchto úloh zo strany sprostredkovateľa (napr. formou finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole podľa vyššie uvedeného). Týmto nie je dotknutá povinnosť vykonávateľa vykonať finančnú kontrolu poskytnutia verejných financií sprostredkovateľovi podľa § 8 zákona o finančnej kontrole ako ani zodpovednosť vykonávateľa za prostriedky mechanizmu, ktoré sú narozpočtované v jeho rozpočte.

Kontrolu plnenia úloh, ktorými vykonávateľ poveril sprostredkovateľa vykonáva vykonávateľ ako finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole. Frekvencia týchto kontrol závisí napr. od zložitosti operácií vykonávaných sprostredkovateľom, sumy implementovaných prostriedkov mechanizmu, úrovne rizika vzniku nedostatkov pri plnení úloh a ďalších faktorov. Aj tu platí, že vykonávateľ zodpovedá za riadnu implementáciu jemu zverených investícií a reforiem a za splnenie míľnikov a cieľov a v tej súvislosti je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania kontroly plnenia delegovaných úloh tak, aby získal potrebné uistenie o finančných operáciách realizovaných v súvislosti s implementáciou investícií alebo reforiem.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných sprostredkovateľom pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy (pri používaní a pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu) vyhodnotí potrebu vykonania finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole na úrovni sprostredkovateľa. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých opatrení realizovaných sprostredkovateľom aspoň jedenkrát za šesť po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade potreby vykonávateľ vykoná takúto kontrolu zameranú na riadne plnenie úloh vykonávateľa sprostredkovateľom. Pokiaľ vykonávateľ usúdi, že finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole nie je potrebné vykonať, informuje o tejto skutočnosti NIKA v monitorovacej správe investície a reformy a zároveň svoje rozhodnutie zdôvodní.

6.3.5 Finančná kontrola v súvislosti s určením osoby vykonávajúcej finančné nástroje a činnosťou osoby vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu podľa § 7 v súvislosti s určením osoby vykonávajúcej finančné nástroje, a to najmä v súvislosti s:

- vyhlásením verejného obstarávania pre účely uzavretia zmluvy s osobou vykonávajúcou finančné nástroje, ak relevantné,
- uzavretím zmluvy o financovaní finančného nástroja s osobou vykonávajúcou finančné nástroje.

Kontrola, ktorú vykonáva vykonávateľ nad činnosťou osoby vykonávajúcej finančné nástroje je rovnaká ako kontrola vykonávaná nad činnosťou sprostredkovateľa.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných osobou vykonávajúcou finančné nástroje pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy vyhodnotí potrebu vykonania finančnej kontroly podľa § 9 zákona o finančnej kontrole na úrovni osoby vykonávajúcej finančné nástroje. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých realizovaných opatrení jedenkrát za dvanásť po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade potreby vykonávateľ vykoná finančnú kontrolu na mieste zameranú na riadne plnenie úloh osoby vykonávajúcej finančné nástroje. Pokiaľ vykonávateľ usúdi, že finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole nie je potrebné vykonať, informuje o tejto skutočnosti NIKA v monitorovacej správe investície a reformy a zároveň svoje rozhodnutie zdôvodní.

6.3.6 Finančná kontrola vykonávaná osobou vykonávajúcou finančné nástroje

Osoba vykonávajúca finančné nástroje ako osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné prostriedky, je pri vykonávaní finančných nástrojov povinná postupovať podľa zákona o finančnej kontrole.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva kontrolu na úrovni:

- finančného sprostredkovateľa,

- prijímateľa.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje pri kontrole na úrovni finančného sprostredkovateľa overuje najmä súlad vykonávania finančných nástrojov so zmluvou s finančným sprostredkovateľom, časového plánu implementácie, overenie účinného a efektívneho systému vnútornej kontroly, overenie skutočností uvedených v správach o realizácii finančného nástroja a napĺňanie cieľov a míľnikov Plánu obnovy.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je povinná vykonať finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole u finančného sprostredkovateľa aspoň jedenkrát za 24 po sebe nasledujúcich mesiacov počas obdobia trvania zmluvy s finančným sprostredkovateľom, pričom prvýkrát finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole vykoná do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy s finančným sprostredkovateľom.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je oprávnená vykonávať kontrolu na úrovni prijímateľa.

6.4 Osobitné zameranie kontrol

Vzhľadom na to, že na poskytovanie prostriedkov z rozpočtu EÚ môžu mať vplyv najmä:

- nesplnenie stanovených míľnikov a cieľov,
- zlyhanie systému kontroly, ktoré ohrozuje riadne nakladanie s prostriedkami mechanizmu,
- závažné nezrovnalosti, ktorými sú podvod, konflikt záujmov, korupcia a dvojité financovanie z prostriedkov mechanizmu a iných prostriedkov EÚ a iných nástrojoch finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia,

vykonávateľ²⁰⁹ a NIKa v rámci vykonávaných kontrol venujú osobitnú pozornosť práve týmto skutočnostiam a rozsah a oblasti overenia pri výkone týchto kontrol stanovujú tak, aby boli všetky významné nesprávnosti a závažné nezrovnalosti identifikované.

6.4.1 Overovania splnenia stanovených míľnikov a cieľov

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť splnenie stanovených míľnikov a cieľov a správnosť vykazovania stavu ich plnenia. Pre tento účel vypracováva vykonávateľ dôkazy o splnení míľnikov a cieľov podľa kapitoly č. 4.

Pokiaľ sa v nadväznosti na investíciu alebo reformu očakáva splnenie kvantitatívnych cieľov, vykonávateľ zaznamenáva ich plnenie do príslušného prehľadu dohodnutom s NIKa. Vykonávateľ si zavedie postupy na prípravu prehľadu. Osoby, ktoré pripravujú a schvaľujú príslušné prehľady monitorovacích údajov zabezpečujú správnosť údajov. Vykonávateľ v prehľade eviduje len tie jednotky míľnika alebo cieľa (napr. obnovený rodinný dom, vykúpený pozemok v chránenom území, inštalovaná nabíjacia stanica na elektromobily), o ktorých má vykonávateľ uistenie, ktoré spočíva v splnení požiadaviek na vykázanie jednotky míľnika z pohľadu

- požiadaviek vyplývajúcich z popisu výsledkov investícií a reforiem vo vykonávacom rozhodnutí Rady a v Pláne obnovy,
- dodržania uplatniteľných predpisov a vylúčenia závažných nezrovnalostí, pričom tieto skutočnosti overuje vykonávateľ aj priebežne pri vykonávaní finančnej kontroly.

Za účelom zníženia rizika nesprávneho vykazovania vykonávateľ zavedie efektívny kontrolný mechanizmus a v relevantných prípadoch na vzorke preveruje tieto skutočnosti. Na požiadanie NIKa vykonávateľ poskytne NIKa informáciu o zavedenom kontrolnom mechanizme. Pokiaľ NIKa zistí, že údaje predkladané NIKa nie sú úplné, presné a spoľahlivé, vykonávateľ je povinný prijať opatrenia spočívajúce najmä v oprave údajov a úprave zavedeného kontrolného mechanizmu.

²⁰⁹ Vráťane sprostredkovateľa a osoby vykonávajúcej finančné nástroje

6.4.2 Overovania zavedeného systému kontroly

Vykonávateľ má zavedený systém kontroly, ktorý reflektuje na povinnosti vykonávateľa vyplývajúce z predpisov SR a EÚ, napr. z nariadenia o mechanizme, zákona o mechanizme, zákona o finančnej kontrole alebo Systému implementácie Plánu obnovy.

Za účelom uistenia sa o riadnom fungovaní zavedeného systému kontroly vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole podľa kapitoly č. 6.3.3 Systému implementácie Plánu obnovy a kontroly nad plnením úloh, ktorými vykonávateľ poveril sprostredkovateľa podľa kapitoly č. 6.3.4 a ktoré zveril osobe vykonávajúcej finančné nástroje podľa kapitoly č. 6.3.5 Systému implementácie Plánu obnovy.

Formalizovanú kontrolu vykonávateľ vhodne dopĺňa o iné formy dohľadu nad plnením úloh vykonávateľa a implementáciou opatrení Plánu obnovy. Okrem toho sa pre tento účel odporúča štatutárnym orgánom vykonávateľa zamerať aj výkon vnútorného auditu na činnosti súvisiace s implementáciou Plánu obnovy.

6.4.3 Overovania závažných nezrovnalostí

S cieľom posilniť schopnosť vykonávateľa identifikovať závažné nezrovnalosti, vykonávateľ vedie evidenciu všetkých podnetov (podaní), sťažností²¹⁰ a medializovaných káuz²¹¹, ktoré sa týkajú alebo by sa mohli týkať jemu zverenej časti Plánu obnovy. Pritom nie je dôležitý zdroj údajov²¹² a ani spôsob oznámenia podnetu alebo sťažnosti alebo spôsob identifikácie medializovanej kauzy. Vykonávateľ vytvorí možnosti oznamovania podnetov²¹³ pre osoby z externého ale aj interného prostredia a zavedie postupy pre aktívne identifikovanie medializovaných káuz.

Vykonávateľ riadne preverí opodstatnenosť každého podnetu, sťažnosti a medializovanej kauzy, a to v prípade potreby aj vo forme vykonania kontroly²¹⁴. Cieľom zberu údajov o podnetoch, sťažnostiach a medializovaných kauzách je identifikovať prípady nedodržania aplikovateľných predpisov. Uvedené má vykonávateľa upozorniť na potrebu vykonania kontroly. Je to opatrenie, ktoré môže napomôcť identifikovať závažné nezrovnalosti. Preto sa má vykonávateľ každým podnetom, každou sťažnosťou a identifikovanou medializovanou kauzou zaoberať a v prípade odôvodnených pochybností má vykonať kontrolu alebo iniciovať konanie relevantných národných orgánov.

Okrem posudzovania podnetov, sťažností a medializovaných káuz jednotlivo, vykonávateľ sleduje a analyzuje údaje v evidencii. Osobitnú pozornosť venuje vykonávateľ opakovanému výskytu rovnakých / obdobných podnetov, sťažností a medializovaných káuz.

Vykonávateľ pravidelne v prehľadoch monitorovacích údajov, ktoré sú súčasťou monitorovacej správy reportuje NIKA všetky podnety, sťažnosti alebo medializované kauzy, ako aj výsledky ich preverenia.

Pri výkone kontrol využíva vykonávateľ všetky dostupné možnosti overenia závažných nezrovnalostí a údaje a informácie (napr. verejne dostupné registre, údaje v informačnom a monitorovacom systéme Plánu obnovy, dostupné údaje v informačnom a monitorovacom systéme ITMS2014+, informačný systém ARACHNE, sociálnu sieť www.foaf.sk). Zoznam rôznych nástrojov vhodných na overenie, je dostupný na úložisku NIKA v časti venovanej výmene skúseností medzi vykonávateľmi.

²¹⁰ § 3 a § 4 zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach.

²¹¹ Pojem „medializovaná kauza“ zahŕňa akúkoľvek informáciu o implementácii investícií/reforiem/projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu alebo implementovaných v rámci Plánu obnovy, ktoré poukazujú na nevhodné alebo protiprávne praktiky prijímateľa / žiadateľa alebo iných subjektov zapojených do implementácie Plánu obnovy (napr. vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje a pod.).

²¹² S výnimkou napr. webových stránok s nedôveryhodným alebo škodlivým obsahom.

²¹³ Pozri kapitola č. 7 Systému implementácie Plánu obnovy.

²¹⁴ Ak je to relevantné, z vykonanej kontroly zachováva dostatočný auditorský záznam.

Overovanie možného dvojitého financovania

Vykonávateľ je povinný predchádzať dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a iných programov financovaných z prostriedkov EÚ, ako aj z iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia a v relevantných prípadoch aj z prostriedkov štátneho rozpočtu.

S cieľom eliminovania rizika dvojitého financovania je vykonávateľ povinný identifikovať programy, v rámci ktorých sa podporujú rovnaké alebo obdobné opatrenia alebo v rámci ktorých sa poskytuje podpora rovnakým typom prijímateľov. Zoznam týchto programov s vyšším rizikom dvojitého financovania vykonávateľ pravidelne aktualizuje a na požiadanie ho predloží NIKA.

Pri plánovaní operácií vykonávateľ zvažuje aplikáciu vhodných deliacich línií (napr. územné alebo časové oddelenie opatrení). Pokiaľ ide o Program Slovensko na programové obdobie 2021 – 2027, vykonávateľ vo všetkých fázach implementácie Plánu obnovy predchádza dvojitému financovaniu prostredníctvom dodržiavania vopred zadefinovaných deliacich línií, ktoré musia byť reflektované najmä v rámci prípravy výzvy alebo priameho vyzvania. Súlad so zadefinovanými deliacimi líniami, ako aj správna identifikácia synergických a komplementárnych účinkov plánovaných opatrení vykonávateľom je súčasťou posudzovania výzvy a priameho vyzvania zo strany NIKA, ktorá uvedené konzultuje s MIRRI SR ako orgánom zodpovedným za riadenie, koordináciu a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov EÚ v prípade potreby aj s ostatnými relevantnými subjektmi.

Vykonávateľ vo výzve alebo v dokumentoch, na ktoré sa výzva odkazuje, alebo v priamom vyzvaní formuluje podmienku, že prostriedky mechanizmu nemôžu byť poskytnuté na financovanie rovnakých výdavkov, na ktoré sú žiadateľovi, budúcemu prijímateľovi a/alebo jeho partnerovi poskytované prostriedky z iných programov financovaných z EÚ alebo z iných verejných zdrojov, ak by uvedené predstavovalo dvojité financovanie. Žiadateľ v relevantných prípadoch v žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu potvrdzuje, že jemu, a v relevantných prípadoch jeho partnerovi, neboli poskytnuté finančné prostriedky na financovanie rovnakých výdavkov, na ktoré si žiada prostriedky mechanizmu, z iných programov financovaných z EÚ alebo z iných verejných zdrojov, ktoré predstavujú dvojité financovanie.

Dvojitém financovaním sa rozumie aj situácia, ak sa k výsledku daného opatrenia alebo jeho časti (projekt) dospeje nielen použitím prostriedkov mechanizmu, ale aj využitím iných zdrojov z rozpočtu EÚ, pričom takéto použitie nebolo vopred indikované EK v rámci Plánu obnovy a zohľadnené v nákladovom ohodnotení príslušnej investície alebo reformy. Zároveň sa za dvojité financovanie môže považovať aj situácia, ak výsledok danej operácie (bez ohľadu na spôsob preukazovania zrealizovania opatrenia) je vykazovaný EK v rámci rôznych nástrojov podpory²¹⁵.

V zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu je zakotvený záväzok prijímateľa že neprijme a nebude požadovať dotáciu, príspevok, grant alebo inú formu pomoci na realizáciu projektu, na ktorý sú poskytované prostriedky mechanizmu a ktorá by predstavovala dvojité financovanie tých istých výdavkov z verejných zdrojov, iných zdrojov EÚ alebo iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Prijímateľ zároveň vyhlasuje, že jemu, a v relevantných prípadoch aj jeho partnerovi, nebola poskytnutá dotácia, príspevok, grant alebo iná forma pomoci na realizáciu projektu, na ktorú požaduje poskytnutie prostriedkov mechanizmu, a ktorá by predstavovala dvojité financovanie tých istých výdavkov z verejných zdrojov, zdrojov EÚ alebo iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Porušenie týchto povinností sa považuje za podstatné porušenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ je zároveň povinný informovať vykonávateľa o všetkých závažných skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na realizáciu projektu v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

S cieľom vylúčenia dvojitého financovania má mať prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner povinnosť viesť osobitnú evidenciu výdavkov súvisiacich s realizáciou projektu. Najmä pokiaľ pri implementácii projektu dochádza k poskytovaniu prostriedkov z viacerých zdrojov financovania, vykonávateľ musí byť o uvedenom informovaný a prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner musí v takom prípade zaviesť opatrenia, ktoré umožnia

²¹⁵ [Oznámenie Komisie – Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti](#)

jednoznačne rozlíšiť jednotlivé zdroje financovania tak, aby nedošlo k prekryvaniu výdavkov (predovšetkým prostredníctvom nástrojov analytického účtovníctva alebo prostredníctvom detailnej evidencie výdavkov, dodávok, prác, či služieb v účtovníctve prijímateľa).

Vykonávateľ vylúčenie dvojitého financovania overuje spravidla na úrovni žiadateľa, prijímateľa a partnera. V súvislosti s overovaním možného dvojitého financovania vykonávateľ overuje, či ten istý prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner nefinancuje projekt zároveň viacerými formami podpory. Za týmto účelom využíva existujúce informačné systémy verejnej správy a ďalšie verejne prístupné informácie o prijímateľoch príspevkov a podporovaných projektoch, poprípade aj o dodávateľoch a výdavkoch financovaných v projektoch. Pritom sa zohľadňujú najmä údaje z programov, v rámci ktorých sa podporujú rovnaké alebo obdobné opatrenia, v rámci ktorých sa financujú rovnaké výdavky alebo v rámci ktorých sa poskytuje podpora rovnakým osobám.

V prípade potreby, ak bolo identifikované riziko (napr. prijímateľ realizuje projekty v rámci viacerých programov a vzhľadom na typ projektov nie je možné vylúčiť duplicitné financovanie, napr. rovnakí dodávatelia, financovanie rovnakých výdavkov v rovnakom čase) sa pri kontrole dvojitého financovania odporúča vyžadovať súčinnosť inej osoby²¹⁶ alebo spolupráca inej osoby²¹⁷, najmä poskytovateľa príspevku.

Dvojité financovanie je porušením finančnej disciplíny podľa § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V prípade zistenia dvojitého financovania vo fáze po poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa postupuje podľa § 21 zákona o mechanizme. Identifikovaný prípad dvojitého financovania sa spája s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov dotknutých nezrovnalosťou. Pokiaľ identifikované skutočnosti súvisiace s dvojitým financovaním nasvedčujú spáchaniu trestného činu, podozrenie sa nahlási orgánom činným v trestnom konaní prostredníctvom e-mailovej adresy infoirg@minv.sk.

Identifikovanie korupcie²¹⁸, konfliktu záujmov a podvodov²¹⁹

Vykonávateľ je povinný prijať vhodné opatrenia na:

- predchádzanie podvodom, korupcií a konfliktom záujmov,
- odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie a konfliktu záujmov, ako sa vymedzuje v čl. 61 ods. 2 a 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a
- prijímanie právnych krokov na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením Plánu obnovy.

Za účelom posilnenia schopnosti zabezpečiť identifikovanie prípadných podvodov, konfliktu záujmov a korupcie vykonávateľ:

- určí oblasti s vyšším rizikom podvodu, konfliktu záujmov a korupcie v rôznych procesoch a v týchto oblastiach vykonáva dôsledné preverenia a preskúmania procesov, postupov alebo kontrol spojených s potenciálnym alebo skutočným podvodom korupciou alebo konfliktom záujmov,
- zabezpečí dostatočnú informovanosť zamestnancov o možných podvodoch, korupcií a konflikte záujmov, aby vedeli identifikovať varovné signály (tzv. „red flags“). Pri ich identifikácii je vhodné využiť aj nasledujúce dokumenty:
 - Usmernenie o ukazovateľoch podvodu pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond²²⁰.
 - Prehľad anonymizovaných prípadov – štrukturálne opatrenia²²¹.

²¹⁶ § 20 ods. 1 písm. a) zákona o finančnej kontrole.

²¹⁷ § 4 ods. 5 a § 5 ods. 7 zákona o mechanizme alebo § 38 kompetenčného zákona.

²¹⁸ V zmysle čl. 138 ods. 1 písm. d) bodu ii) nariadenia č. 2024/2509 .

²¹⁹ V zmysle čl. 138 ods. 1 písm. d) bodu i) nariadenia č. 2024/2509 .

²²⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/cocof-guidance-documents/2009/information-note-on-fraud-indicators-for-erdf-esf-and-cf

²²¹ <https://sfc.ec.europa.eu/system/files/documents/sfc-files/compendium-anonymised-cases-structural-actions-sk.pdf>

- Identifikácia konfliktov záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení Praktická príručka pre riadiacich pracovníkov²²².
- Odhaľovanie sfalšovaných dokladov v oblasti štrukturálnych opatrení Praktická príručka pre riadiace orgány²²³.
- pri výkone kontrol využíva všetky dostupné možnosti overenia a údaje a informácie (napr. verejne dostupné registre, údaje v informačnom a monitorovacom systéme, informačný systém ARACHNE, sociálnu sieť www.foaf.sk a pod.).

V prípade identifikovania podozrenia je vykonávateľ povinný nahlásiť podozrenie z trestných činov alebo inej nezákonnej činnosti, vrátane podvodov s dopadom na finančné prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu prostredníctvom e-mailovej adresy infoirg@minv.sk.

Podozrenia z korupcie môžu fyzické osoby oznamovať aj na antikorupčnej linke Úradu vlády SR bezplatne, a to na telefónnom čísle 0800 111 001, cez pracovné dni alebo e-mailom na adresu bpk@vlada.gov.sk²²⁴.

Keďže povinnosť zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov vymedzuje aj zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež Etický kódex štátneho zamestnanca, je vhodné pri predchádzaní, preverovaní a náprave konfliktu záujmov využiť aj kompetencie Rady pre štátnu službu vybavovať podnety o porušení princípov štátnej služby služobným úradom alebo o porušení Etického kódexu štátneho zamestnanca.

V prípade zistenia podvodu, korupcie, konfliktu záujmov vo fáze po poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa postupuje podľa § 21 zákona o mechanizme. Identifikované prípady podvodu, korupcie, konfliktu záujmov sa spájajú s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov dotknutých nezrovnalosťou.

6.5 Nezrovnalosti a zistené nedostatky

Ak FK zistené nedostatky, tieto sú uvedené v návrhu správy z finančnej kontroly²²⁵. K jednotlivým nedostatkom sú v návrhu správy formulované návrhy odporúčaní na ich nápravu a na odstránenie príčin ich vzniku. Povinná osoba má oprávnenie predložiť námietky, s ktorými sa oprávnená osoba vysporiada v správe z finančnej kontroly²²⁶.

Zákon o finančnej kontrole upravuje povinnosti povinnej osoby ako aj postup oprávnenej osoby, ktoré je potrebné vykonať aj po skončení finančnej kontroly. Povinná osoba je povinná prijať a splniť, v nadväznosti na identifikované nedostatky a navrhnuté odporúčania uvedené v správe, nápravné opatrenia, pričom oprávnená osoba má oprávnenie overiť, či tieto opatrenia boli prijaté a splnené. Vzhľadom na uvedené, NIKA a vykonávateľ v súvislosti s výkonom finančnej kontroly dohliadajú na odstraňovanie nedostatkov, ktoré zistili v rámci nimi vykonaných kontrol.

NIKA a vykonávateľ sú povinní zabezpečiť zaznamenanie, nahlásenie a nápravu všetkých zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí. Nedostatky a nezrovnalosti sú riešené uplatnením rovnakého sankčného mechanizmu, ktorý je zavedený pre prostriedky štátneho rozpočtu (napr. odvod, pokuta, penále). Za účelom zabezpečenia nápravy zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí (vrátane riadneho prešetrenia a v prípade potreby aj ďalšieho konania) sa v relevantných prípadoch oznámia zistené nedostatky / nezrovnalosti orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. orgánom činným v trestnom konaní alebo správny orgánom (napr. ÚVO, PMÚ, MF SR).

Zo zákona o finančnej kontrole vyplýva povinnosť subjektov vykonávajúcich finančnú kontrolu oznámiť identifikované podozrenia zo spáchania trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu orgánom

²²² <https://sfc.ec.europa.eu/system/files/documents/sfc-files/guide-conflict-interests-sk.pdf>

²²³ <https://sfc.ec.europa.eu/system/files/documents/sfc-files/guide-forged-documents-sk.pdf>

²²⁴ Vykonávateľ zabezpečí vykonanie oznámenia vždy písomne za účelom zabezpečenia dostatočnej auditnej stopy.

²²⁵ Podľa § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole sa nemusí pri finančnej kontrole podľa § 8 vypracovávať výstupná dokumentácia (návrh správy, správa), ak nie sú zistené žiadne nedostatky alebo sú zistené nedostatky bez dopadu na verejné financie. Pri finančnej kontrole podľa § 9 sa vždy musí podľa § 9 ods. 2 zákona o finančnej kontrole vypracovávať výstupná dokumentácia.

²²⁶ V relevantných prípadoch sa správou rozumie aj čiastková správa.

príslušným konať v danej veci²²⁷. Tieto podozrenia sa však neuvádzajú v návrhu správy ani v správe, a to najmä v prípadoch, ak by tým hrozilo zmarenie prípadného ďalšieho konania, vrátane prípadného vyšetrovania.

Je cieľom, aby boli NIKA a vykonávateľ informovaní o oznámeniach vykonaných v súvislosti s identifikovanými podozreniami a o vyšetrovaniach súvisiacich s vykonávaním mechanizmu, pokiaľ tomu nebráni osobitný predpis. NIKA a vykonávateľ sledujú stav konania aj pre účely informovania EK a prípravy a predkladania žiadosti o platbu finančnej podpory EK a v prípade potreby zabezpečia prijatie potrebných nápravných opatrení. Pre tento účel sa pri požadovaní informácií NIKA odvoláva na § 4 ods. 5 a 6 zákona o mechanizme a vykonávateľ na § 5 ods. 7 a 8 zákona o mechanizme.

Oznámenia orgánom činným v trestnom konaní sa podávajú v prípade podozrení zo spáchania trestných činov. do e-mailovej schránky infoirg@minv.sk, ktorá bola zriadená na účely oznamovania podozrení z podvodu pre prípady, ak nebolo podané trestné oznámenie a týmto spôsobom môžu vykonať oznámenie aj NIKA a vykonávateľ.

ÚVO sa zasiela podnet v prípade zistenia podozrenia z porušenia pravidiel verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania, vrátane prípadného konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní. ÚVO sa podnet zasiela v súlade s dohodou o spolupráci uzavretou medzi NIKA a ÚVO²²⁸.

PMÚ sa zasiela podnet na prešetrenie v prípadoch zistenia podozrenia z porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.

MF SR rozhoduje v relevantných prípadoch vo veciach porušenia finančnej disciplíny.

V prípade potreby je do riešenia nedostatkov možné zapojiť ďalšie správne orgány alebo súd, podľa platnej legislatívy.

Pri prostriedkoch mechanizmu, ktoré boli použité v rozpore s podmienkami uvedenými v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a na toto porušenie sa vzťahuje povinnosť vrátiť zodpovedajúce finančné prostriedky, je vykonávateľ, sprostredkovateľ alebo prijímateľ povinný zabezpečiť ich vrátenie. Postup pri vysporiadovaní finančných vzťahov je uvedený v kapitole č. 4.8.1 a v § 21 zákona o mechanizme.

Správa o zistenej nezrovnalosti

Nezrovnalosťou sa rozumie akékoľvek porušenie ustanovenia práva Európskej únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo rozpočtov ňou spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vybraných priamo v mene Európskej únie alebo neoprávnenou výdavkovou položkou. Na účely správnej aplikácie podmienok tejto definície nezrovnalosti, stanovenej nariadením o ochrane finančných záujmov ES, sa pri posudzovaní skutočností a zistených nedostatkov pod pojmom nezrovnalosť rozumie aj podozrenie z nezrovnalosti. Zákon o mechanizme v § 23 stanovuje povinnosti subjektov zapojených do Plánu obnovy pri prevencii, odhaľovaní, zisťovaní a riešení nezrovnalostí²²⁹.

Každý zistený nedostatok, ktorý v zmysle definície nezrovnalosti napĺňa podmienky vzniku podozrenia z nezrovnalosti alebo nezrovnalosti, je nevyhnutné bezodkladne popísať a zdokumentovať v dokumente Správa o zistenej nezrovnalosti. Nezrovnalosť sa formálne zdokumentuje schválením správy o zistenej nezrovnalosti spravidla v nadväznosti na skončenie kontroly / auditu / overovania. Zodpovednosť subjektov za vypracovanie správy o zistenej nezrovnalosti a jej predloženie vykonávateľovi alebo NIKA je upravená v § 23 zákona o mechanizme. Za riešenie nezrovnalosti je zodpovedný vykonávateľ.

Správa o zistenej nezrovnalosti sa vypracuje podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 6.5 – 2. Vykonávateľ správu o zistenej nezrovnalosti priebežne aktualizuje v nadväznosti na stav riešenia nezrovnalosti. Správa o zistenej nezrovnalosti a aktualizovanú správu o zistenej nezrovnalosti zasiela vykonávateľ NIKA v rámci

²²⁷ § 20 ods. 3 písm. e) zákona o finančnej kontrole.

²²⁸ Pozri <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6639905/>. <https://www.crz.gov.sk/10131515-sk/12024/>

²²⁹ § 23 zákona o mechanizme.

monitorovacej správy investície a reformy podľa kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy. Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA správu o zistenej nezrovnalosti a jej aktualizáciu aj v iných termínoch, mimo termínu predkladania monitorovacej správy investície a reformy, a to najmä v súvislosti s prípravou žiadosti o vyplatenie príspevku predkladanej EK.

Vykonávateľ zároveň zaeviduje nezrovnalosti a informácie o stave ich riešenia do relevantného prehľadu monitorovacích údajov uvedeného v prílohe č. 5.1 – 2, ktorý sa NIKA predkladá v pravidelných intervaloch v monitorovacej správe investície a reformy.

6.6 Ostatné kontroly, audity a overovania

Ostatné kontroly, audity a overovania na národnej úrovni

Okrem kontroly vykonávanej NIKA a vykonávateľom je implementácia Plánu obnovy overovaná aj vládny auditom zabezpečovaným MF SR ako aj ďalšími subjektmi. Ide o kontrolu / audit / overovanie vykonávané napr.:

- ÚV SR (kontrola podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe);
- Najvyšším kontrolným úradom SR (kontrola podľa zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR);
- ÚVO (dohľad podľa zákona o verejnom obstarávaní);
- PMÚ (v rámci svojej pôsobnosti prešetrovanie a prípadne správne konanie podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže) a pod.

ÚV SR okrem toho, že vykonáva aj kontrolu na účely ochrany finančných záujmov EÚ, vrátane kontroly procesu poskytovania a využívania finančných prostriedkov EÚ²³⁰, plní ďalšie úlohy súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ a spolupracuje s OLAF²³¹. Pri plnení týchto úloh spolupracuje s orgánmi štátnej správy, ako aj s osobami, ktorým boli poskytnuté verejné prostriedky, vrátane prostriedkov EÚ. Tieto subjekty sú ÚV SR povinné poskytovať súčinnosť. Pri spolupráci s OLAF je ÚV SR oprávnený vyžiadať si od orgánov činných v trestnom konaní a súdov informácie z trestného konania a tie použiť na tento účel. Zástupcovia NIKA a vykonávateľov sa podieľajú na činnosti Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR a pracovných skupinách zriadených pod riadiacim výborom.

Ostatné kontroly, audity a overovania z úrovne EÚ

EK vykonáva predbežné posúdenie žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Posúdenie vykonáva na základe informácií poskytnutých SR. EK môže požiadať o doplňujúce informácie alebo vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste s cieľom overiť plnenie míľnikov a cieľov vrátane udržania predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov.

Overenia, preskúmania, kontroly a audity zo strany EK sa môžu vykonávať počas implementácie Plánu obnovy a následne do 5 rokov od dátumu poslednej platby finančnej podpory²³². V prípade potreby môže EK poveriť vykonaním overenia nezávislých externých odborníkov alebo externé audítorské spoločnosti.

Okrem EK môžu²³³ preskúmania, kontroly, audity a vyšetrovania vykonávať aj:

- OLAF podľa nariadení č. 883/2013 a č. 2185/96,
- EPPO podľa nariadenia 2017/1939 v rozsahu, v akom je Európska prokuratúra kompetentná, a
- EDA podľa čl. 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a čl. 263 Nariadenia o rozpočtových pravidlách.

²³⁰ Kontroly vykonáva nezávisle od subjektov systému implementácie Plánu obnovy.

²³¹ § 2 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

²³² Čl. 12 ods. 1 dohody o financovaní.

²³³ Čl. 129 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

6.7 Evidencia kontrol

Vykonávateľ a NIKa vedú evidenciu všetkých:

- nimi vykonaných a vykonávaných²³⁴ finančných kontrol podľa § 8 a finančných kontrol podľa § 9,
- kontrol / auditov / overovaní, ktoré vykonávajú alebo vykonali iné kontrolné alebo auditné orgány a týkajú sa vykonávania Plánu obnovy.

Vykonávateľ a NIKa ku všetkým kontrolám / auditom / overovaniam riadne evidujú zistené nedostatky a opatrenia na ich nápravu a odstránenie príčin ich vzniku. Nedostatky zistené v rámci vykonávania Plánu obnovy sú na príslušných úrovniach analyzované s cieľom identifikovať prípadné riziká v implementácii. Pre analýzu nedostatkov sa použije typológia nedostatkov uvedená v prílohe č. 6.7 – 1.

Vykonávateľ zaeviduje kontroly / audit / overovania do relevantného prehľadu monitorovacích údajov uvedeného v prílohe č. 5.1 – 2, ktorý sa NIKa predkladá v pravidelných intervaloch v monitorovacej správe investície a reformy. NIKa následne oznamuje nedostatky a nezrovnalosti EK.

Kontroly / audit / overovania a ich závery vykonávateľ eviduje s cieľom zabezpečiť možnosť vykonať v relevantných prípadoch analýzu dát pre účely zlepšenia odhaľovania podvodov, korupcie, konfliktu záujmov alebo iných porušení uplatniteľných predpisov SR a EÚ.

²³⁴ Vykonávaná finančná kontrola je v čase evidencie kontroly do zoznamu kontrol ešte neukončená.

7 ĎALŠIE OPATRENIA NA OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ

V súlade s čl. 22 ods. 2 písm. a) nariadenia o mechanizme majú členské štáty povinnosť účinne vykonávať primerané opatrenia proti podvodom²³⁵ a korupcii²³⁶, ako aj všetky potrebné opatrenia na účinné zabránenie konfliktu záujmov²³⁷ (ďalej pre účely tejto kapitoly Systému implementácie Plánu obnovy spolu aj ako „podvod“).

V súvislosti s uvedeným vykonávateľ prijme štruktúrované a cielené prístupy k riadeniu rizík podvodov, korupcie a konfliktu záujmov a zaviazá sa k nulovej tolerancii voči takémuto konaniu²³⁸.

7.1 Posúdenie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov

Vykonávateľ zabezpečí, aby vyhodnocoval a zohľadňoval možné riziká a preveroval identifikované podozrenia z podvodov, a to tak interne (na úrovni vykonávateľa) ako aj externe (najmä na úrovni žiadateľa / prijímateľa / sprostredkovateľa a ďalších subjektov).

Vykonávateľ vykoná samohodnotenie rizika podvodu, ktorého výstupom bude katalóg / zoznam rizík²³⁹. Pri tomto vykonávateľ postupuje primerane podľa dokumentu „Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom“²⁴⁰, vydaného EK.

Posudzovanie rizík podvodov vykonáva vykonávateľ aspoň raz za rok, pričom identifikované riziká vyhodnocuje pravidelne a v prípade potreby bezodkladne aktualizuje postupy na elimináciu rizík. Súčasťou vyhodnotenia môže byť aj identifikácia nových rizík.

Posudzovanie rizík vykonáva skupina osôb, ktorá má jasne definované úlohy. Hlavnými úlohami skupiny je najmä identifikácia rizík podvodov, ich analýza a monitorovanie, príprava návrhov na prijatie opatrení na odstránenie alebo elimináciu rizík podvodov a pod. Vykonávateľ zabezpečí splnenie odborných, personálnych a materiálnych predpokladov pre vykonávanie týchto činností. Osoby, ktoré vykonávajú posúdenie rizík podvodu majú adekvátne odborné skúsenosti a v prípade potreby absolvujú odbornú prípravu. Skupina osôb, ktorá vykonáva posúdenie rizík podvodov, je zložená z interných zamestnancov a expertov vykonávateľa (napr. zamestnancov zodpovedných za implementáciu opatrení, kontrolu opatrení, vnútornú kontrolu vo všeobecnosti a vnútorný audit, boj proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov), ale odporúča sa prizvať aj externých expertov (napr. zamestnancov národnej koordinačnej a implementačnej autority, koordinátora ochrany finančných záujmov EÚ, orgánu, ktorý zabezpečuje vykonávanie vládneho auditu Plánu obnovy, orgánov, ktoré pôsobia v oblasti štátnej služby, prevencie korupcie, ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti a pod.).

Vykonávateľ zabezpečí, aby všetci relevantní zamestnanci a iné osoby na strane vykonávateľa poznali potenciálne riziká všetkých činností, ktoré vykonávajú, a zabezpečí spoluúčasť zamestnancov na rôznych úrovniach na priebežnom monitorovaní potenciálneho výskytu rizík podvodov, ako aj aktualizáciu identifikovaných rizík.

Riadenie korupčných rizík

Osobitnú pozornosť je vykonávateľ povinný venovať korupčným rizikám a v tejto súvislosti je vykonávateľ povinný zabezpečiť funkčný a účinný systém riadenia korupčných rizík v rámci svojej organizácie. Minimálne požiadavky pre systém riadenia korupčných rizík v rámci organizácie vykonávateľa sú stanovené v Metodickom odporúčaní k riadeniu korupčných rizík vydanom Úradom vlády Slovenskej republiky ako hlavným koordinačným útvarom pre prevenciu korupcie podľa § 24 ods. 1 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii

²³⁵ Pojem „podvod“ je potrebné vymedziť podľa čl. 3 ods. 2 smernica 2017/1371. Do pozornosti dávame tiež § 221, § 225, § 261 a § 266 Trestného zákona.

²³⁶ Pojem „korupcia“ je potrebné vymedziť podľa čl. 4 ods. 2 smernica 2017/1371. Do pozornosti dávame tiež § 328 a nasl. Trestného zákona.

²³⁷ Pojem „konflikt záujmov“ je potrebné vymedziť podľa čl. 61 nariadenie o rozpočtových pravidlách. Do pozornosti dávame tiež § 24 zákona o mechanizme.

²³⁸ Ak vykonávateľ poveril plnením časti svojich úloh sprostredkovateľa alebo poveril vykonávaním finančných nástrojov osobu vykonávajúcu finančné nástroje, vykonávateľ zabezpečí plnenie povinností v oblasti riadenia rizík upravených v tejto kapitole Systému implementácie Plánu obnovy aj týmito osobami.

²³⁹ Posúdenie rizika uskutoční vykonávateľ prvýkrát do 3 mesiacov od účinnosti verzie 1.0 tohto Systému implementácie Plánu obnovy alebo vždy do 3 mesiacov od určenia vykonávateľa.

²⁴⁰ Dostupný na https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fraud-measures.

ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (dostupné na: <https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/19499-sk/metodicke-odporucanie-k-riadeniu-korupcnych-rizik/>), pričom vykonávateľ môže zaviesť do svojho systému riadenia korupčných rizík aj ďalšie prvky nad jeho rámec za predpokladu, že zabezpečujú účinné fungovanie systému riadenia korupčných rizík. Ďalšie podrobnosti v súvislosti s postupom vykonávateľa pri riadení korupčných rizík sú upravené v metodickom usmernení NIKA.

7.2 Prijatie opatrení proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov na úrovni vykonávateľa

Politika boja proti podvodom

Vykonávateľ vypracuje politiku boja proti podvodom²⁴¹. Pri vypracovaní predmetného dokumentu je možné primerane postupovať podľa dokumentu „Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom“²⁴², vydaného EK. Vykonávateľ politiku boja proti podvodom zverejní a zabezpečí, aby sa s ňou oboznámili všetci dotknutí zamestnanci. Politika boja proti podvodom je v prípade potreby aktualizovaná.

Etická kultúra

Vykonávateľ zabezpečí, aby:

- sa relevantní zamestnanci oboznámili s Etickým kódexom štátneho zamestnanca a s povinnosťou jeho dôsledného dodržiavania;
- boli relevantní zamestnanci v prípade potreby primerane preškolení v problematike etického správania, dodržiavania etického kódexu a zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- všetky podozrenia z porušenia Etického kódexu štátneho zamestnanca boli náležite vyšetrené a príslušným spôsobom sankcionované.

Odborná príprava a zvyšovanie informovanosti

Vykonávateľ zabezpečí, aby si boli relevantní zamestnanci vedomí rizík podvodov a absolvovali priebežné vzdelávanie²⁴³ v oblasti boja proti podvodom a o mechanizmoch nahlasovania podozrení z podvodu. Pre tento účel vytvára predpoklady na účasť svojich zamestnancov na školeniach týkajúcich sa teoretických alebo praktických otázok ochrany finančných záujmov EÚ a osobnej integrity.

Analýza údajov a ARACHNE

Pri výkone kontrol zameraných na identifikovanie možného podvodného správania vykonávateľ využíva všetky dostupné možnosti overenia, údaje a informácie – napr. dostupné registre²⁴⁴, interné databázy vykonávateľov, údaje v informačnom a monitorovacom systéme Plánu obnovy, informačný systém ARACHNE²⁴⁵, sociálnu sieť www.foaf.sk a pod. Používaním systému ARACHNE sa zabezpečí vyššia efektívnosť pri identifikovaní podvodov²⁴⁶.

²⁴¹ Vykonávateľ nie je povinný vypracovať politiku boja proti podvodom osobitne pre Plán obnovy, ak má vypracovanú politiku boja proti podvodom, ktoré zohľadňuje činnosti vykonávané pri implementácii Plánu obnovy.

²⁴² Dostupný na https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fraud-measures.

²⁴³ Vzdelávanie môže byť zabezpečené rôznou formou, napr. samoštúdiom, účasť na vzdelávacích aktivitách, online vzdelávanie a pod. Priebežné vzdelávanie sa môže zabezpečiť aj účasťou na vzdelávacích aktivitách zameraných na témy súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ organizovaných Úradom vlády SR (Národný úrad pre OLAF). Aktuálna ponuka školení v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR ponúkaná Národným úradom pre OLAF je dostupná na webovom sídle <https://www.olaf.vlada.gov.sk/28795/ponuka-skoleni-v-oblasti-ochrany-financnych-zaujmov-eu-v-sr/>.

²⁴⁴ Vykonávateľ zabezpečí pre účely overenia vykonaného za účelom identifikovania možného podvodného správania využívanie takých registrov, ktoré sú relevantné s ohľadom na špecifický charakter opatrení, za ktorých implementáciu vykonávateľ zodpovedá.

²⁴⁵ ARACHNE je nástroj bodovania rizika, ktorým sa môže zvýšiť efektívnosť výberu projektov, overovaní riadenia a auditu a ďalej posilniť zisťovanie a odhaľovanie podvodov a predchádzanie podvodom.

²⁴⁶ ARACHNE pre účely implementácie Plánu obnovy nie je v čase vydania Systému implementácie Plánu obnovy dostupný. Povinnosť vykonávateľa používať ARACHNE vznikne sprístupnením informačného systému.

Vykonávateľ zabezpečí používanie relevantných nástrojov s cieľom identifikovania prípadov, v ktorých existuje riziko podvodu. V prípade potreby zabezpečí vykonávateľ adekvátne zaškolenie zamestnancov určených na prácu s týmito nástrojmi.

Ukazovatele podvodov

Ukazovatele podvodov sú špecifické znaky alebo varovné signály toho, že môže prebiehať podvodná činnosť, kedy je potrebná okamžitá reakcia s cieľom overiť, či sú potrebné ďalšie opatrenia.

Na tento účel poskytla EK členským štátom napr. tieto dokumenty, ktoré je možné primerane použiť aj pri implementácii Plánu obnovy:

- Usmernenie o ukazovateľoch podvodu pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond,
- Prehľad anonymizovaných prípadov – štrukturálne opatrenia,
- Praktická príručka na riešenie konfliktov záujmov,
- Praktická príručka na odhaľovanie falšovaných dokumentov.

Vykonávateľ zabezpečí, aby jeho zamestnanci mali dostatočné vedomosti a zručnosti na to, aby dokázali rozpoznať ukazovatele podvodu, napr. formou informovania o obsahu vyššie uvedených dokumentov, ale aj formou priebežného vzdelávania relevantných zamestnancov o ukazovateľoch podvodu.

Mechanizmy nahlasovania podvodov

Vykonávateľ zriadi interné kanály na oznamovanie podozrení z podvodov, iného protiprávneho konania alebo inej činnosti negatívne pôsobiacej na spoločnosť, ak ich zriadené nemá²⁴⁷.

Vykonávateľ v interných predpisoch upraví²⁴⁸ najmä podrobnosti o

- podávaní, evidovaní a preverovaní oznámení,
- zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa,
- oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia.

Interné predpisy a informácie o podávaní oznámení vykonávateľ sprístupní na intranete a zabezpečí, aby sa s nimi jeho zamestnanci oboznámili.

Vykonávateľ zriadi aj externé kanály na oznamovanie podozrení z podvodov, iného protiprávneho konania alebo inej činnosti negatívne pôsobiacej na spoločnosť, ak ich zriadené nemá. O tejto možnosti nahlasovania podvodov vykonávateľ informuje verejnosť dostatočne viditeľne. Pokiaľ vykonávateľ nezriadi vlastný osobitný kanál pre nahlasovanie podvodov od externých subjektov, môže informovať verejnosť na svojom webovom sídle o možnostiach nahlasovania podvodov prostredníctvom formulára zverejneného na webovom sídle Plánu obnovy²⁴⁹.

Oznamovateľom je k dispozícii aj možnosť nahlasovania podozrení z nezrovnalostí prostredníctvom orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov EÚ²⁵⁰, ktorý môže požiadať národnú implementačnú a koordinačnú autoritu alebo vykonávateľa o preverenie podania.

²⁴⁷ Povinnosť vytvoriť si interný systém na podávanie a preverovanie oznámení o nezákonnej činnosti má podľa ustanovenia § 10 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov každý orgán verejnej moci, ktorý má najmenej päť zamestnancov. Bližšie informácie vid' príručka „Vnútný systém preverovania oznámení o nezákonnej činnosti: manuál pre verejný sektor.“ Dostupné na: https://www.oznamovatelia.sk/wp-content/uploads/2022/08/manual_verejny_sektor.pdf

²⁴⁸ Ak uvedené upravené nemá.

²⁴⁹ Dostupné na: <https://www.planobnovy.sk/kontakt/nahlasovanie-podvodneho-spravania/>.

²⁵⁰ Informácie dostupné na webovej stránke <https://www.olaf.vlada.gov.sk/nahlasovanie-podozreni-z-nezrovnalosti-pri-cerpani-prostriedkov-eu/>

Interným aj externým oznamovateľom je garantované zachovanie dôvernosti informácií o podaní alebo oznámení, vrátane informácií o totožnosti nahlasujúcich osôb a zachovanie anonymity v prípade anonymných oznámení²⁵¹.

Konflikt záujmov

Vykonávateľ, sprostredkovateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje sú podľa platnej právnej úpravy povinní pri poskytovaní a používaní prostriedkov mechanizmu konať tak, aby nehrozil, nevznikol a netrval konflikt záujmov, ktorý by mohol ovplyvniť, narušiť alebo ohroziť nestranný a objektívny výkon úloh pri vykonávaní mechanizmu z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodov politickej alebo štátnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu²⁵².

Oznámenie EK týkajúce sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov²⁵³ dopĺňa, že ku konfliktu záujmov môže dôjsť aj vtedy, keď daná osoba nemá zo situácie žiadny skutočný prospech, postačuje, ak je danými okolnosťami ohrozený objektívny a nestranný výkon jej funkcie. Tieto okolnosti však musia mať nejakú identifikovateľnú a osobnú súvislosť alebo vplyv na konkrétne aspekty konania, správania alebo vzťahy danej osoby.

Konflikt záujmov sa týka každej osoby, ktorá by mohla ovplyvniť rozhodovacie procesy pri implementácii mechanizmu. Aby išlo o konflikt záujmov, musí byť zapojenie dotknutej osoby primerane významné (napr. dotknutá osoba má právo uplatniť vlastné uváženie alebo vykonávať kontrolu v rámci implementácie mechanizmu).

Vykonávateľ²⁵⁴ je povinný nastaviť svoje interné procesy takým spôsobom, aby v maximálnej možnej miere predchádzal hrozbe, vzniku alebo trvaniu konfliktu záujmov. Ak napriek tomu dôjde k situácii, v ktorej hrozí, vzniká alebo trvá konflikt záujmov, sú NIKa, vykonávateľ, sprostredkovateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje povinní prijať opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov pri činnostiach, ktoré patria do ich pôsobnosti, a na riešenie situácií, ktoré môžu byť objektívne vnímané ako konflikt záujmov.

Vykonávateľ za týmto účelom prijme vhodné opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov a na odhaľovanie a nápravu konfliktu záujmov v prípade jeho vzniku. Vzhľadom na uvedené je vykonávateľ zodpovedný za:

- posúdenie procesov, postupov alebo kontrol pri vykonávaní opatrení Plánu obnovy z hľadiska rizík spojených s potenciálnym alebo skutočným konfliktom záujmov, identifikovanie oblastí s rizikom konfliktu záujmov a ich aktívne overovanie;
- zabezpečenie dostatočnej informovanosti zamestnancov a iných osôb²⁵⁵ zapojených do implementácie Plánu obnovy o konflikte záujmov, ich poučenie o tom, čo sa považuje za konflikt záujmov, o povinnosti predchádzať vzniku konfliktu záujmov a o povinnosti aktívne oznamovať všetky relevantné skutočnosti, ktoré by mohli predstavovať riziko konfliktu záujmov;
- v relevantných prípadoch prijatie preventívnych opatrení (najmä povinnosť podpisovať vyhlásenie o neexistencii konfliktu záujmov);
- prijatie efektívnych opatrení v prípade identifikovania konfliktu záujmov (napr. dotknutá osoba je vylúčená z daného procesu, je upravené rozdelenie kompetencií a ďalšie);
- zavedenie systému vnútornej kontroly a iných opatrení, ktorými vykonávateľ aktívne overuje existenciu možného konfliktu záujmov,
- uplatňovanie zodpovedajúcich sankcií v prípade odhalenia konfliktu záujmov.

²⁵¹ Vykonávateľ je povinný chrániť oznamovateľa a zachovávať mlčanlivosť o jeho totožnosti na základe § 10 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁵² Pozri čl. 61 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách a tiež ustanovenie § 24 ods. 1 zákona o mechanizme.

²⁵³ Ú. v. EÚ C 121/01, 2021, dostupné na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409(01))

²⁵⁴ V relevantných prípadoch aj sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje.

²⁵⁵ Napr. osoby v inom obdobnom pracovnoprávnom vzťahu.

8 FINANČNÉ NÁSTROJE

8.1 Spôsoby implementácie finančných nástrojov

Vykonávateľ môže navrhnúť implementovať finančné nástroje pre ktorýkoľvek komponent uvedený v Pláne obnovy. Ak použitie finančných nástrojov pri implementácii konkrétnej investície nie je priamo uvedené v Pláne obnovy, uvedené podlieha predchádzajúcemu schváleniu NIKA.

Vykonávateľ môže pri vykonávaní Plánu obnovy implementovať finančné nástroje v súlade s § 18 ods. 1 zákona o mechanizme iba prostredníctvom osoby vykonávajúcej finančné nástroje. Prostriedky mechanizmu môže vykonávateľ poskytovať prijímateľovi prostredníctvom finančného nástroja (návrtná forma pomoci), alebo kombináciou finančného nástroja s nenávrtnou formou pomoci.

Osoba vykonávajúca finančný nástroj môže následne vykonávať finančný nástroj

- a) priamo bez finančného sprostredkovateľa, alebo
- b) prostredníctvom finančného sprostredkovateľa.

8.1.1 Priame vykonávanie finančných nástrojov

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže v súlade s § 18 ods. 3 písm. a) zákona o mechanizme vykonávať finančné nástroje priamo bez využitia finančného sprostredkovateľa, ak tento spôsob vykonávania finančných nástrojov vyplýva zo zmluvy o financovaní finančného nástroja a investičnej stratégie.

V prípade, ak osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva finančné nástroje priamo bez využitia finančných sprostredkovateľov, uzatvára zmluvy s prijímateľom.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje priamo je povinná mať vypracovanú metodiku identifikácie a hodnotenia prijímateľov v podobe investičnej politiky finančného nástroja, ktorá je v súlade s najlepšou praxou na trhu s podobnými finančnými nástrojmi a finančnými produktami. Metodika identifikácie a hodnotenia konečných prijímateľov musí byť vypracovaná pred tým, ako osoba vykonávajúca finančné nástroje začne vykonávať finančné nástroje priamo a musí byť v súlade s cieľmi a míľnikmi tej investície alebo reformy Plánu obnovy, ktorej sa týka.

Investičná politika finančného nástroja obsahuje minimálne:

- a) ustanovenia o publicite a spôsoboch ako osoba vykonávajúca finančné nástroje informuje potencionálnych prijímateľov o možnostiach získať investíciu alebo úver,
- b) ustanovenia o hodnotení prijímateľov z pohľadu pravidiel oprávnenosti danej investície alebo reformy Plánu obnovy,
- c) ustanovenia o typoch finančných nástrojov, ktoré plánuje osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonávať,
- d) ustanovenia o hodnotení rizika investície,
- e) popis vykonávania due diligence,
- f) popis procesu hodnotenia, posudzovania a schvaľovania investície,
- g) ustanovenia o nezávislosti investičného procesu a opatrenia na riešenie konfliktu záujmov.

Investičná politika finančného nástroja a jej vykonávanie môže byť predmetom kontroly zo strany vykonávateľa a NIKA.

8.1.2 Vykonávanie finančných nástrojov cez finančného sprostredkovateľa

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže v súlade s ustanovením § 18 ods. 3 písm. b) zákona o mechanizme zveriť vykonávanie časti finančného nástroja finančnému sprostredkovateľovi, ak uvedené vyplýva zo zmluvy o financovaní finančného nástroja a z investičnej stratégie.

Presný rozsah činností a úloh, ktoré sa pri vykonávaní finančného nástroja zverujú finančnému sprostredkovateľovi, určí zmluva s finančným sprostredkovateľom.

8.2 Výber subjektov implementujúcich finančné nástroje

8.2.1 Výber osoby vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ vyberie osobu vykonávajúcu finančný nástroj v súlade s uplatniteľným právom týkajúcim sa verejného obstarávania.

Vykonávateľ môže zveriť implementáciu osobe, ktorú vybral v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi, pričom zväží vhodnosť výberu

- a) jedným z postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- b) na základe výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní,
- c) na základe „in house“ výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 4 alebo ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní,
- d) iným otvoreným, transparentným a nediskriminačným postupom, ktorý bol využitý z dôvodu, že nejde o zákazku podľa zákona o verejnom obstarávaní, a teda zákon o verejnom obstarávaní sa naň nevzťahuje.

Vykonávateľ musí podľa ustanovenia § 18 ods. 2 zákona o mechanizme vybrať osobu, ktorá má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančných nástrojov.

Na splnenie uvedených požiadaviek musí osoba vykonávajúca finančné nástroje:

- a) mať skúsenosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov vo verejnom alebo súkromnom sektore,
- b) mať zamestnancov alebo členov štatutárnych orgánov, ktorí majú dostatočné odborné znalosti a skúsenosti a mať prevádzkové a finančné schopnosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov,
- c) byť oprávnená vykonávať príslušné úlohy a činnosti vykonávania finančných nástrojov v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov SR a EÚ (napr. zákon o kolektívnom investovaní, zákon o bankách, Obchodný zákonník),
- d) byť primerane finančne životaschopná k objemu finančného nástroja, ktorý má vykonávať tak, aby mohla tento finančný nástroj vykonávať počas celého obdobia účinnosti zmluvy o financovaní finančného nástroja,
- e) mať účinný a efektívny systém vnútornej kontroly,
- f) mať a používať účtovný systém, ktorý poskytuje presné, úplné a spoľahlivé informácie včasným spôsobom,
- g) súhlasiť s tým, že sa podrobí kontrole a auditu orgánov oprávneným na výkon kontroly a auditu a strpieť výkon tejto kontroly a auditu.

Vykonávateľ môže uzavrieť zmluvu o financovaní finančného nástroja s osobou vykonávajúcou finančné nástroje až po vydaní záväzného stanoviska zo strany NIKA.

8.2.2 Výber finančného sprostredkovateľa

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vyberie finančného sprostredkovateľa v súlade s uplatniteľným právom týkajúcim sa verejného obstarávania.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže vybrať finančného sprostredkovateľa v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi, pričom zväží vhodnosť výberu

- a) jedným z postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- b) na základe výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní,
- c) na základe „in house“ výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 4 alebo ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní,

- d) iným otvoreným, transparentným a nediskriminačným postupom, ktorý bol využitý z dôvodu, že nejde o zákazku podľa zákona o verejnom obstarávaní a podľa smernice č. 2014/24, a teda zákon o verejnom obstarávaní sa naň nevzťahuje.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje musí podľa ustanovenia § 18 ods. 3 písm. b) zákona o mechanizme vybrať subjekt, ktorý má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančných nástrojov.

Na splnenie uvedených požiadaviek musí finančný sprostredkovateľ:

- a) mať skúsenosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov vo verejnom alebo súkromnom sektore,
- b) mať zamestnancov alebo členov štatutárnych orgánov, ktorí majú dostatočné odborné znalosti a skúsenosti a prevádzkové a finančné schopnosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov,
- c) byť oprávnený vykonávať príslušné úlohy a činnosti vykonávania finančných nástrojov v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov SR a EÚ (napr. zákon o kolektívnom investovaní, zákon o bankách, Obchodný zákonník),
- d) byť primerane finančne životaschopný k objemu finančného nástroja, ktorý má vykonávať tak, aby mohol tento finančný nástroj vykonávať počas celého obdobia účinnosti zmluvy s finančným sprostredkovateľom,
- e) mať účinný a efektívny systém vnútornej kontroly,
- f) mať a používať účtovný systém, ktorý poskytuje presné, úplné a spoľahlivé informácie včasným spôsobom,
- g) súhlasiť s tým, že sa podrobí kontrole a auditu orgánov oprávneným na výkon kontroly a auditu a strpieť výkon tejto kontroly a auditu.

8.3 Zmluvy

8.3.1 Zmluva o financovaní finančného nástroja

Vykonávateľ uzatvára s osobou vykonávajúcou finančné nástroje zmluvu o financovaní finančného nástroja podľa ustanovenia § 19 zákona o mechanizme. Zmluva o financovaní finančného nástroja je zmluvou uzavretou podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a upravuje práva a povinnosti vykonávateľa a osoby vykonávajúcej finančné nástroje pri vykonávaní finančných nástrojov.

Zmluva o financovaní finančného nástroja sa uzatvára na dobu určitú.

Zmluva o financovaní finančného nástroja obsahuje okrem iného tieto náležitosti:

- a) predmet zmluvy, ktorým je poskytnutie prostriedkov mechanizmu na vykonávanie finančného nástroja za účelom dosahovania cieľov a míľnikov investície alebo reformy Plánu obnovy a činnosti spojené s vykonávaním finančných nástrojov,
- b) práva a povinnosti vykonávateľa a osoby vykonávajúcej finančný nástroj,
- c) výšku a účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- d) ustanovenia o ukončení finančného nástroja a o vrátení prostriedkov mechanizmu,
- e) ustanovenia o opätovnom využití vrátených a splatených prostriedkov od prijímateľov,
- f) ustanovenia týkajúce sa správy ešte neinvestovaných prostriedkov mechanizmu, vrátane správy úrokov a iných výnosov z prostriedkov mechanizmu,
- g) ustanovenia týkajúce sa poplatkov za riadenie,
- h) ustanovenie týkajúce sa ukončenia alebo zrušenia finančného nástroja,
- i) ustanovenia týkajúce sa vysporiadania finančných vzťahov,
- j) investičnú stratégiu finančného nástroja,
- k) povinnosť osoby vykonávajúcej finančné nástroje oznámiť vykonávateľovi konečného užívateľa výhod osoby vykonávajúcej finančné nástroje

Investičná stratégia finančného nástroja je dokument obsahujúci stratégiu a plán implementácie konkrétneho finančného nástroja alebo finančných nástrojov, ktoré boli zverené osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Investičná stratégia finančného nástroja vychádza z Plánu obnovy a požiadaviek vykonávateľa.

Investičná stratégia finančného nástroja musí obsahovať minimálne

- a) stručný popis súčasnej situácie na trhu,
- b) jednotlivé finančné nástroje, ktoré sa majú vykonávať,
- c) opis finančných produktov, ktoré sa majú poskytovať,
- d) typ prijímateľov,
- e) očakávané ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť,
- f) kombináciu s grantami alebo inými formami pomoci, ak sa plánujú využiť.

Vykonávateľ informuje NIKA o podpise zmluvy o financovaní finančného nástroja do 5 pracovných dní od uzatvorenia tejto zmluvy.

NIKA vydáva vzor zmluvy o financovaní finančného nástroja.

8.3.2 Zmluva s finančným sprostredkovateľom

Osoba vykonávajúca finančné nástroje uzatvára s finančným sprostredkovateľom zmluvu s finančným sprostredkovateľom podľa ustanovenia § 20 zákona o mechanizme. Zmluva s finančným sprostredkovateľom je zmluvou uzavretou podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a upravuje práva a povinnosti osoby vykonávajúcej finančné nástroje a finančného sprostredkovateľa pri vykonávaní finančných nástrojov.

Zmluva s finančným sprostredkovateľom sa uzatvára na dobu určitú.

Zmluvu s finančným sprostredkovateľom pripravuje osoba vykonávajúca finančné nástroje na základe obsahových náležitostí, ktoré sú uvedené v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy, pričom je oprávnená rozšíriť zmluvu s finančným sprostredkovateľom v nadväznosti na potreby vykonávania konkrétneho finančného nástroja ako aj upraviť alebo modifikovať túto zmluvu za zachovania minimálnych náležitostí uvedených v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy.

Zmluva s finančným sprostredkovateľom musí obsahovať okrem iného tieto náležitosti:

- a) predmet zmluvy, ktorým je poskytnutie prostriedkov mechanizmu na vykonávanie finančného nástroja za účelom dosahovania cieľov a míľnikov investície alebo reformy Plánu obnovy a činnosti spojené s vykonávaním finančných nástrojov,
- b) práva a povinnosti osoby vykonávajúcej finančné nástroje a finančného sprostredkovateľa,
- c) výšku a účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- d) ustanovenia o ukončení finančného nástroja a o vrátení prostriedkov mechanizmu,
- e) ustanovenia o opätovnom využití vrátených a splatených prostriedkov od prijímateľov,
- f) ustanovenia týkajúce sa správy ešte neinvestovaných prostriedkov mechanizmu, vrátane správy úrokov a iných výnosov z prostriedkov mechanizmu,
- g) ustanovenia týkajúce sa poplatkov za riadenie,
- h) ustanovenie týkajúce sa ukončenia alebo zrušenia finančného nástroja,
- i) ustanovenia týkajúce sa vysporiadania finančných vzťahov,
- j) investičnú stratégiu finančného nástroja,
- k) povinnosť finančného sprostredkovateľa oznámiť vykonávateľovi konečného užívateľa výhod sprostredkovateľa.

Investičná stratégia finančného nástroja je dokument obsahujúci stratégiu a plán implementácie konkrétneho finančného nástroja, ktorý má vykonávať finančný sprostredkovateľ. Investičnú stratégiu finančného nástroja pripravuje osoba vykonávajúca finančný nástroj v spolupráci s finančným sprostredkovateľom a vychádza z Plánu obnovy a požiadaviek vykonávateľa.

Investičná stratégia finančného nástroja musí obsahovať minimálne:

- a) popis finančného nástroja, ktorý sa má vykonávať,
- b) opis finančných produktov, ktoré sa majú poskytovať,
- c) typ prijímateľov,
- d) očakávané ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť, alebo čiastkové ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť,
- e) kombináciu s grantmi alebo inými formami pomoci, ak sa plánuje využiť.

Vykonávateľ informuje NIKA o podpise zmluvy s finančným sprostredkovateľom do 10 pracovných dní od uzatvorenia tejto zmluvy.

8.4 Vykonávanie finančných nástrojov

Ide o súhrn činností na základe zmluvy o financovaní finančného nástroja, ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu návratnou formou alebo kombináciou návratnej formy a nenávratnej formy prijímateľovi za účelom dosiahnuť míľniky alebo ciele investícií a reforiem Plánu obnovy.

8.4.1 Poplatky za riadenie finančných nástrojov

Osobe vykonávajúcej finančný nástroj a finančnému sprostredkovateľovi náleží za vykonávanie finančných nástrojov odplata, ktorá ja zahrnutá v poplatkoch za riadenie finančných nástrojov.

Výška poplatkov za riadenie nesmie prekročiť maximálnu výšku stanovenú v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy a maximálnu výšku určenú EK pre finančné nástroje, ktorou sú hodnoty stanovené v čl. 68 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060.

Výška a spôsob výpočtu poplatkov za riadenie musí zodpovedať trhovému štandardu pre každý typ finančného nástroja, pričom však nesmie prekročiť hodnoty podľa predošlého odseku.

Výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok osoba vykonávajúca finančné nástroje sa stanoví v zmluve o financovaní finančného nástroja. Výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok finančný sprostredkovateľ sa stanoví v zmluve s finančným sprostredkovateľom.

8.4.2 Poplatky za riadenie finančných nástrojov pre osobu vykonávajúcu finančné nástroje

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybraná prostredníctvom postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok, je výsledkom verejného obstarávania.

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybratá priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.1 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy a vykonáva finančné nástroje cez finančného sprostredkovateľa podľa časti 8.1.2 Systému implementácie Plánu obnovy, maximálna výška poplatku za riadenie je 5 % celkovej sumy vyplatenej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 7 % celkovej sumy vyplatenej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybratá priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.1 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy a vykonáva finančné nástroje priamo podľa časti 8.1.1 Systému implementácie Plánu obnovy, maximálna výška poplatku za riadenie je 7 % celkovej sumy vyplatenej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 15 % celkovej sumy vyplatenej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Poplatok za riadenie podľa vyššie uvedených odsekov tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy sa nekumuluje s poplatkami uvedenými v časti 8.4.3. pre tie isté prostriedky mechanizmu v prípade, ak osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva finančné nástroje bez finančného sprostredkovateľa.

8.4.3 Poplatky za riadenie finančných nástrojov pre finančného sprostredkovateľa

Ak je finančný sprostredkovateľ vybraný prostredníctvom postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok, je výsledkom verejného obstarávania.

Ak je finančný sprostredkovateľ vybraný priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.2 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy, maximálna výška poplatku za riadenie je 7 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 15 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Subjekt a spôsob vykonávania	Poplatok v prípade výberu cez VO	Záruky a úvery	Kapitál a kvázi kapitál
OVFN, ktorá vykonáva FN cez FS	podľa výsledku	5 %	7 %
OVFN, ktorá vykonáva FN priamo	verejného obstarávania	7 %	15 %
Finančný sprostredkovateľ		7 %	15%

8.4.4 Pákový efekt

Znamená dodatočné verejné a súkromné zdroje, ktoré možno získať prostredníctvom finančného nástroja. Pákový efekt poskytnutých finančných prostriedkov sa rovná sume poskytnutých prostriedkov mechanizmu a sume ďalších finančných prostriedkov získaných z verejných a súkromných zdrojov delenej sumou poskytnutých prostriedkov mechanizmu.

Finančné nástroje majú schopnosť aktivizovať a zapojiť do financovania väčšie množstvo dodatočných súkromných alebo verejných zdrojov v rámci tzv. pákového efektu. Tieto dodatočné prostriedky môžu pochádzať od medzinárodných finančných inštitúcií (napr. Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Rozvojovej banky Rady Európy, Medzinárodnej investičnej banky) ale aj od súkromných subjektov pôsobiacich na finančnom trhu (napr. komerčné banky, investičné fondy, fondy rizikového kapitálu). Vďaka zapojeniu dodatočných súkromných alebo verejných prostriedkov je možné multiplikovať finančný nástroj a dosiahnuť oveľa väčší objem prostriedkov, ktoré je následne možné použiť na dosahovanie míľnikov a cieľov.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje a finančný sprostredkovateľ sú povinní podľa zmlúv vyhľadávať a zabezpečiť dodatočné zdroje tvoriace pákový efekt, ak to zmluvy a investičná stratégia finančného nástroja predpokladá.

Pákový efekt sa vypočíta ako výsledok celkovej sumy vyplatennej prijímateľovi z finančného nástroja delenej sumou prostriedkov mechanizmu, ktoré boli určené na finančný nástroj.

8.5 Opätovné využitie finančných nástrojov a vrátených prostriedkov

Jednou z hlavných výhod finančných nástrojov je možnosť ich opätovného využitia na ten istý účel, na ktorý boli pôvodne určené. To znamená, že SR tieto prostriedky ostávajú a môže ich využiť na dosahovanie tých istých míľnikov a cieľov, na rozdiel od grantov, ktoré sa svojim prvým použitím konzumujú.

Vzhľadom na to, že pri finančných nástrojoch ide vždy o návratné financovanie založené na trhových princípoch, prijímateľ je povinný finančné prostriedky, ktoré mu boli poskytnuté vrátiť v súlade so zmluvou, ktorú s ním uzavrela osoba vykonávajúca finančné nástroje alebo finančný sprostredkovateľ (podľa spôsobu implementácie).

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je povinná používať prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj ako aj vrátené prostriedky na dosahovanie míľnikov a cieľov až do obdobia, ktoré je stanovené v zmluve

o financovaní finančného nástroja. Toto obdobie by malo trvať minimálne do termínu stanoveného vo vykonávacom rozhodnutí Rady na splnenie relevantných míľnikov a cieľov. V zmluve o financovaní finančného nástroja môže byť dohodnuté aj dlhšie obdobie na vykonávanie finančného nástroja. Bez ohľadu na obdobie vykonávania finančného nástroja je vykonávateľ povinný zabezpečiť, aby relevantné míľniky a ciele boli dosiahnuté v termíne stanovenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

O použití finančných prostriedkov po skončení obdobia vykonávania finančného nástroja rozhodne vláda SR. Vláda SR môže rozhodnúť o zrušení nástroja a vrátení týchto prostriedkov do príjmov rozpočtu SR, alebo o pokračovaní nástroja, teda o využívaní finančných prostriedkov na ten istý účel.

Finančný sprostredkovateľ je povinný používať prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj ako aj vrátené prostriedky na dosahovanie míľnikov a cieľov až do obdobia, ktoré je stanovené v zmluve s finančným sprostredkovateľom. Finančný sprostredkovateľ vráti prostriedky pri ukončení finančného nástroja, ak nie je v zmluve s finančným sprostredkovateľom stanovené inak. Osoba vykonávajúca finančný nástroj a finančný sprostredkovateľ sa môžu dohodnúť, že finančný sprostredkovateľ bude vracať finančné prostriedky vrátené prijímateľmi ihneď po ich vrátení. Napríklad pri úveroch môže finančný sprostredkovateľ vracať osobe vykonávajúcej finančný nástroj všetky prostriedky okamžite ako ich dlžníci splatia.

Finančný sprostredkovateľ vracia finančné prostriedky osobe vykonávajúcej finančný nástroj.

8.6 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu osobe vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj osobe vykonávajúcej finančné nástroje na základe účinnej zmluvy o financovaní finančného nástroja.

Prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj sa osobe vykonávajúcej finančné nástroje poskytujú prostredníctvom prvej žiadosti o platbu – finančné nástroje a druhej žiadosti o platbu – finančné nástroje.

Ak nie je v zmluve o financovaní finančného nástroja dohodnuté inak, do jedného mesiaca od nadobudnutia jej účinnosti zašle osoba vykonávajúca finančný nástroj vykonávateľovi prvú žiadosť o platbu – finančné nástroje. Prvá žiadosť o platbu – finančné nástroje obsahuje 50 % prostriedkov mechanizmu určených na finančný nástroj. To znamená, že osoba vykonávajúca finančné nástroje dostane polovicu prostriedkov určených na vykonávanie nástroja, aby mohla začať jeho implementáciu.

Potom, ako osoba vykonávajúca finančné nástroje poskytne prijímateľom minimálne polovicu prostriedkov mechanizmu, ktoré jej boli poskytnuté v rámci prvej žiadosti o platbu – finančné nástroje, zašle vykonávateľovi druhú žiadosť o platbu – finančné nástroje. Druhá žiadosť o platbu – finančné nástroje obsahuje zvyšných 50 % prostriedkov mechanizmu určených na finančný nástroj.

Vykonávateľ vykoná finančnú kontrolu v súvislosti s vyplatením prvej a druhej platby – finančné nástroje a ich príloh v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vykoná finančnú kontrolu v súvislosti s podaním prvej a druhej platby – finančné nástroje a ich príloh v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

8.7 Monitorovanie finančných nástrojov

Monitorovanie finančných nástrojov je pravidelný proces zbierania a analýzy finančných a nefinančných informácií na jednotlivých úrovniach implementačnej štruktúry finančných nástrojov s cieľom sledovania stavu a pokroku v ich implementácii a sledovať dosahovanie cieľov a míľnikov Plánu obnovy. Za účelom zberu dát o implementácii finančných nástrojov vykonávateľ zasiela NIKa v dohodnutých termínoch požadované monitorovacie údaje v zmysle prílohy č. 8.1 – 1 Vzor monitorovacích údajov pre finančné nástroje.

Monitorovanie finančných nástrojov vykonáva vykonávateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje a finančný sprostredkovateľ.

Monitorovanie na úrovni prijímateľa zabezpečuje osoba vykonávajúca finančný nástroj alebo finančný sprostredkovateľ na základe zmluvy uzavretej s prijímateľom tak, aby sa na prijímateľa neuplatňovali iné požiadavky ako tie, ktoré od neho štandardne požaduje finančná inštitúcia alebo investor pri komerčných finančných produktoch rovnakého alebo podobného charakteru ako je finančný produkt poskytnutý z finančného nástroja, s výnimkou požiadaviek, ktoré vyžaduje vykonávateľ alebo osoba vykonávajúca finančné nástroje z dôvodu splnenia monitorovacích povinností voči NIKA.

Monitorovanie finančných nástrojov sa vykonáva agregovaním údajov v nasledovných správach:

- a) správa o vykonávaní finančného nástroja,
- b) správa o realizácii finančného nástroja.

8.7.1 Správa o vykonávaní finančných nástrojov

Správu o vykonávaní finančného nástroja vypracováva osoba vykonávajúca finančné nástroje, ktorá ju následne zasiela vykonávateľovi. Vykonávateľ predkladá túto správu NIKA spolu s monitorovacou správou danej investície alebo reformy, v rámci ktorej sa finančný nástroj vykonáva. Osoba vykonávajúca finančné nástroje vypracováva správu o vykonávaní finančného nástroja na základe údajov, ktoré spracováva na svojej úrovni, a ktoré získava z vlastnej činnosti pri vykonávaní finančného nástroja ako aj od ostatných subjektov zapojených do implementácie finančného nástroja, najmä od finančných sprostredkovateľov alebo od prijímateľov.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje predkladá správu o vykonávaní finančného nástroja vykonávateľovi v listinnej alebo v elektronickej podobe.

Správa o vykonávaní finančného nástroja sa predkladá štyrikrát ročne, raz za každý štvrťrok.

Štvrťrok	Termín odovzdania správy
1Q (január, február, marec)	31. máj
2Q (apríl, máj, jún)	31. august
3Q (júl, august, september)	30. november
4Q (október, november, december)	28. február nasledujúceho roka

Správa o vykonávaní finančných nástrojov pre každý finančný nástroj obsahuje tieto informácie:

- a) označenie vykonávateľa, ktorý poskytol prostriedky mechanizmu na finančný nástroj,
- b) označenie komponentu Plánu obnovy, z ktorého sa poskytli prostriedky mechanizmu na finančný nástroj,
- c) označenie osoby vykonávajúcej finančné nástroje,
- d) označenie finančného sprostredkovateľa, ak sa finančný nástroj vykonáva jeho prostredníctvom,
- e) výška prostriedkov mechanizmu poskytnutá na finančný nástroj,
- f) výška prostriedkov mechanizmu poskytnutá prijímateľom, celková výška prostriedkov poskytnutá prijímateľom v rámci finančného nástroja a pákový efekt,
- g) odpočet plnenia mílnika alebo cieľa²⁵⁶ danej investície alebo reformy, ktoré sa dosahujú finančným nástrojom, podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady.

²⁵⁶ V prílohe správy vykonávateľ predkladá okrem iného aj údaje o plnení mílnikov a cieľov. Obsah prílohy je osobitne vo vzťahu ku každej investícii alebo reforme dohodnutý medzi NIKA a vykonávateľom, pričom sa zohľadňujú požiadavky EK na preukazovanie plnenia mílnikov a cieľov podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady.

K jednotlivým cieľom sa uvedie očakávaný stav, údaj o jeho plnení vyjadrený počtom zrealizovaných jednotiek stanoveného cieľa v monitorovacom období a kumulatívne, percentuálne naplnenie cieľa so zohľadnením očakávaného stavu podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady.

K jednotlivým míľnikom sa uvedie očakávaný stav a údaj o jeho plnení, pričom hodnota percentuálneho plnenia sa nestanovuje odhadom, ale uvádza sa exaktne (v relevantných prípadoch 0 alebo 100 %). V uvedených ukazovateľoch sa zohľadnia len tie míľniky a ciele, o ktorých splnení získala osoba vykonávajúca finančné nástroje riadne uistenie,

- h) počet podporených prijímateľov,
- i) údaje o prijímateľoch, ktorým boli vyplatené prostriedky z finančného nástroja, a to minimálne v rozsahu:
 - názov / meno a priezvisko prijímateľa,
 - IČO prijímateľa, ak je to relevantné,
 - sídlo / adresa prijímateľa,
 - dátum účinnosti zmluvy s prijímateľom,
 - dátum poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
 - výška poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
 - účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- j) typ finančného nástroja a typ finančného produktu,
- k) výška vrátených prostriedkov mechanizmu do finančného nástroja.

8.7.2 Správa o realizácii finančného nástroja

Správu o realizácii finančného nástroja vypracováva finančný sprostredkovateľ, ktorý ju následne zasiela osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Finančný sprostredkovateľ vypracováva správu o realizácii finančného nástroja na základe údajov, ktoré spracováva na svojej úrovni a ktoré získava z vlastnej činnosti pri vykonávaní finančných nástrojov ako aj od ostatných subjektov zapojených do implementácie finančných nástrojov, najmä prijímateľov.

Finančný sprostredkovateľ predkladá správu o realizácii finančného nástroja osobe vykonávajúcej finančné nástroje v podobe a spôsobom určenom v zmluve s finančným sprostredkovateľom.

Správa o vykonávaní finančných nástrojov sa predkladá štyrikrát ročne, raz za každý štvrtrok.

9 KOMUNIKÁCIA A KOORDINÁCIA

9.1 Informovanie, komunikácia a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy

Predmetná časť definuje náležitosti komunikačných opatrení v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti Plánu obnovy.

Komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy riadi a usmerňuje NIKA.

Všeobecnú komunikačnú stratégiu, ktorá popisuje základné strategické rámce komunikácie počas implementačného obdobia, uvádza kapitola 3 Plánu obnovy. Komunikačné oddelenie ÚPPV SR pre PO a ZE ako NIKA zároveň každoročne vypracuje aktualizovanú komunikačnú stratégiu na ďalší rok založenú na aktuálnych prioritách spojených s reformami a investíciami.

Informovanosť, komunikáciu a viditeľnosť spojené s používaním znaku EÚ s uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“ či webovom sídle Plánu obnovy opisuje aj dohoda o financovaní v čl. 10.

9.1.1 Špecifikácia informovania, komunikácie a zviditeľnenia opatrení v Pláne obnovy

Cieľom zabezpečenia informovania, komunikácie a viditeľnosti je:

- zvýšiť všeobecné povedomie o prioritách Plánu obnovy, o jeho celkovom prínose za účelom dosiahnuť jeho pozitívne vnímanie;
- zvýšenie povedomia o dôležitosti zelenej a digitálnej transformácie a budovanie odolnosti;
- zabezpečiť zreteľnú viditeľnosť financovania jednotlivých reformných a investičných priorít zo strany Európskej únie;
- informovať aj o synergiách s inými EÚ zdrojmi;
- formovať pozitívne vnímanie verejnosti o nevyhnutnej potrebe reforiem;
- informovať o konkrétnych reformách a investíciách, ako aj o ich vplyve a výsledkoch.

Pre potreby komunikácie Plánu obnovy sú definované ako cieľové skupiny potenciálni prijímatelia, vykonávatelia, zainteresované strany, médiá a široká verejnosť.

9.1.2 Zabezpečovanie informovania, komunikácie a viditeľnosti na horizontálnej úrovni

Informovanie, komunikáciu a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy na národnej úrovni zabezpečujú najmä:

- NIKA;
- vykonávatelia;
- prijímatelia.

NIKA v oblasti zabezpečovania informovania, komunikácie a viditeľnosti najmä:

- riadi a usmerňuje komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy;
- pripravuje komunikačné aktivity venované propagácii Plánu obnovy ako celku ako aj jednotlivým opatreniam vrátane komunikačných kampaní zameraných na aktuálne priority Plánu obnovy stanovených v ročnej komunikačnej stratégii;
- za účelom dosiahnutia uniformnej a konzistentnej celkovej komunikácie Plánu obnovy zabezpečí systematické zhromažďovanie potrebných komunikačných materiálov a informácií, vrátane grafických materiálov ako je logo a dizajn manuál, pre vykonávateľov a manuál odporúčaní k povinnej publicite pri hmotne zachytiteľných výstupoch ako napríklad stavby, či rekonštrukcie, ktoré sú financované z plánu obnovy

;

- d) vypracováva pravidelné ročné komunikačné plány ku komunikačnej stratégii na ďalší rok;
- e) koordinuje činnosť komunikačnej siete Plánu obnovy;
- f) spolupracuje s kľúčovými a relevantnými partnermi na národnej úrovni;
- g) zodpovedá za vývoj a prevádzku webového sídla www.planobnovy.sk a jeho subdomén;
- h) spravuje sociálne siete plánu obnovy a v rámci nich využíva platenú inzerciu v súlade s komunikačnou stratégiou Plánu obnovy a odolnosti SR;
- i) v spolupráci s vykonávateľmi zabezpečuje ostatné aktivity v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti;
- j) sleduje priebeh plnenia komunikačných aktivít prostredníctvom monitorovacej správy. Vykonávatelia preto v každej monitorovacej správe uvedú aj informácie o implementácii a priebehu komunikačných aktivít súvisiacich s daným opatrením ako aj informácie o plánovaných aktivitách;
- k) využíva a usmerňuje členov komunikačnej siete s cieľom zabezpečiť konzistentnú komunikáciu tak, aby sa venovala osobitá pozornosť predchádzaniu, odhaľovaniu a riešeniu podvodov, korupcie a konfliktu záujmov.

NIKA si môže vyžiadať predloženie dokumentácie ku pripravovaným ale aj zrealizovaným komunikačným aktivitám;

Pokiaľ NIKA predloží pripomienky alebo výhrady ku komunikačným aktivitám vykonávateľa súvisiacim s implementáciou plánu obnovy alebo financovaným z prostriedkov mechanizmu, je vykonávateľ povinný zohľadniť stanovisko NIKA.

Webové sídlo www.planobnovy.sk, ktoré spravuje NIKA, obsahuje najmä nasledujúce informácie:

- a) základné informácie o Pláne obnovy vrátane jednotlivých komponentov;
- b) aktuality;
- c) informácie o aktuálnom stave implementácie Plánu obnovy;
- d) zoznam vybraných projektov, ktoré boli financované z prostriedkov mechanizmu;
- e) aktuálne platný Systém implementácie Plánu obnovy, vzory a metodické usmernenia;
- f) informatívne zhrnutie platných právnych predpisov, ktoré upravujú implementáciu plánu obnovy;
- g) zoznam výziev vyhlásených v rámci Plánu obnovy;
- h) archív informácií a oficiálnych dokumentov;
- i) dizajn manuály k používaniu emblému EÚ, loga plánu obnovy a odporúčania k povinnej publicite;
- j) kontaktné údaje NIKA.

9.1.3 Zabezpečovanie informovania, komunikácie a viditeľnosti na úrovni vykonávateľov a prijímateľov

Vykonávateľ:

- a) pri propagácii opatrení Plánu obnovy v súlade s nariadením o mechanizme „zabezpečí riadne priznaný pôvod a viditeľnosť finančných prostriedkov Únie, a to poskytovaním koherentných, účinných a primerane cielených informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti a zobrazením emblému Únie a uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou NextGenerationEU“. V zmysle uvedeného vo všetkých komunikačných a informačných materiáloch týkajúcich sa akýchkoľvek opatrení Plánu obnovy (vrátane prezentácií, brožúr, plagátov, seminárov, konferencií a iných informačných a komunikačných foriem) je vykonávateľ okrem zobrazenia emblému EÚ povinný použiť oficiálne logo Plánu obnovy na základe logo a dizajn manuálu od NIKA. Špecifikácie viditeľnosti prostriedkov bližšie opisuje bod 9.1.4.;

- b) realizuje komunikačné aktivity súvisiace s Plánom obnovy výlučne s cieľom podpory dosiahnutia mílnika alebo cieľa do momentu ich splnenia, komunikačné aktivity nemôžu primárne slúžiť ako propagácia konkrétnej osoby alebo inštitúcie;
- c) je povinný zabezpečiť viditeľnosť zdroja financovania podľa bodu 9.1.4. aj spätne, a to v prípade opatrení, ktoré sa realizovali od 1.2.2020 a sú súčasťou Plánu obnovy;
- d) zabezpečí zobrazenie povinných prvkov (emblém EÚ, logo plánu obnovy a ďalšie prvky definované v bode 9.1.4) minimálne po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie opatrenia;
- e) pre potreby komunikačnej siete Plánu obnovy nominuje komunikačného rezortného koordinátora, ktorý bude NIKA poskytovať potrebné komunikačné a iné materiály, spolupracovať na príprave kampaní a predvídať možné komunikačné riziká. V prípade komunikačného rezortného koordinátora môže ísť o kumulatívnu funkciu v rámci aktuálneho rozsahu práce;
- f) v prípade potreby koordinuje a konzultuje svoje kľúčové stanoviská a mediálne výstupy s NIKA;
- g) v prípade prípravy nového webového sídla súvisiaceho s opatreniami v rámci plánu obnovy bezodkladne informuje komunikačné oddelenie NIKA a koordinuje svoj postup ďalej s komunikačným oddelením NIKA;
- h) uvedie zdroj financovania v rámci komunikácie voči širokej verejnosti, na sociálnych sieťach a iných fórach v súvislosti s opatreniami plánu obnovy;
- i) v prípade, ak je to aktuálne, spolupracuje s NIKA na strategickom plánovaní a príprave ročného komunikačného plánu;
- j) zabezpečuje komunikáciu opatrení Plánu obnovy, ktoré spadajú do pôsobnosti vykonávateľa, s odbornou ako aj širokou verejnosťou;
- k) v prípade organizácie podujatí zabezpečí povinné uvedenie zdroja financovania prostredníctvom zobrazenia povinných prvkov na plagáte min. veľkosti A5, ktorý bude umiestnený v miestnosti konania podujatia na viditeľnom mieste a zároveň na všetkých propagačných materiáloch podujatia.

Použitie prostriedkov mechanizmu určených na realizáciu samotného opatrenia alebo na administratívne kapacity (implementačnú jednotku) na propagačné a komunikačné aktivity nemôže ohroziť alebo mať negatívny vplyv na riadnu a včasnú realizáciu opatrení Plánu obnovy alebo na plnenie na nich naviazaných mílnikov a cieľov. Ak vykonávateľ používa prostriedky mechanizmu na propagačné a komunikačné aktivity, tieto musia byť primerané alokácii na opatrenie.

Na prostriedky mechanizmu na propagačné a komunikačné aktivity sa vzťahujú rovnaké podmienky podľa kapitoly 2 SIPOO ako na ostatné výdavky daného opatrenia. Propagačné a komunikačné aktivity je možné realizovať, ak sú nevyhnutné pre riadnu realizáciu opatrenia Plánu obnovy a sú riadne odôvodnené. Vykonávateľ pritom dodržiava princípy nakladania s verejnými financiami (najmä hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť).

Na zmeny rozpočtu danej investície alebo reformy z dôvodu neplánovanej realizácie propagačných a komunikačných aktivít sa vzťahujú pravidlá uvedené v kapitole 4.4. SIPOO. Odsúhlasenie NIKA sa vyžaduje v prípade, ak má uvedené vplyv na rozpis výdavkov na príslušný rozpočtový rok alebo na plán výdavkov na ďalšie rozpočtové roky.

V nadväznosti na komunikačnú stratégiu, ktorá je súčasťou Plánu obnovy, NIKA odporúča realizovať komunikačné aktivity predovšetkým digitálnou formou a v maximálnej možnej miere tak eliminovať aktivity a nástroje, ktoré by mohli podporovať akúkoľvek záťaž na životné prostredie.

Prijímateľ:

- a) je povinný poskytnúť súčinnosť EK, vykonávateľovi a NIKA, podľa článku 34 nariadenia o mechanizme na zabezpečenie zviditeľnenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti tak, že poskytne koherentné, účinné

a primerané cielené informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti. Osobné údaje prijímateľa sú spracúvané v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

- b) prijímateľ je zodpovedný za zobrazenie emblému EÚ a uvedenie náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“. Špecifikácie zobrazenia pre uvedené skupiny prijímateľov bližšie opisuje bod 9.1.4. Tento ako aj ďalšie body sa uplatňujú aj na fyzické osoby ako prijímateľov.

Povinnosť zabezpečiť viditeľnosť zdroju financovania majú aj osoby vykonávajúce finančné nástroje a finanční sprostredkovatelia v aspoň minimálnej miere prostredníctvom zobrazenia emblému EÚ spolu s vyhlásením o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“.

9.1.4 Špecifikácie viditeľnosti prostriedkov

Prijímateľ s cieľom zviditeľniť mechanizmus podľa nariadenia o mechanizme ako zdroj prostriedkov zabezpečí:

- a) ak je Predmetom projektu hmotne zachytiteľný výstup (napr. stavba, zariadenie, iný hmotný výstup umožňujúci označenie):
1. zobrazenie komplexnej informácie vrátane emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a loga Plánu obnovy. Ak tak určí vykonávateľ v záväznej dokumentácii, informácia môže byť doplnená názvom investície / reformy alebo inými doplňujúcimi informáciami, týkajúcimi sa investície / reformy;
 2. dodržanie pravidla, aby pri zobrazení v spojení s iným logom bol emblém Európskej únie zobrazený minimálne tak zreteľne a viditeľne ako ostatné logá. Emblém musí zostať zreteľný a samostatný a nemožno ho upraviť pridaním ďalších vizuálnych prvkov, značiek alebo textu. Okrem emblému sa na zvýraznenie podpory EÚ nesmie použiť žiadna iná vizuálna identita alebo logo, okrem loga plánu obnovy, ktoré je potrebné umiestniť vedľa emblému EÚ podľa logo a dizajnu manuálu NIKA. Môže byť doplnené aj logo investície / reformy;
 3. umiestnenie takejto informácie najneskôr tri mesiace po ukončení projektu v jeho bezprostrednej blízkosti na viditeľnom mieste;
 4. spracovanie týchto informácií v primeranej veľkosti, pre fyzické objekty podporené z prostriedkov mechanizmu čiastkou menšou ako 20 000 eur je postačujúce použiť formát veľkosti A5;
 5. pri projektoch budovania cyklotrás je umiestnenie informácie na dočasnej tabuli potrebné počas celej doby výstavby. Trvalú informačnú tabuľu o financovaní projektu z Plánu obnovy je potrebné umiestniť na viditeľnom mieste na začiatku a na konci danej trasy v jej bezprostrednej blízkosti najneskôr do troch mesiacov od ukončenia projektu. Tabuľa musí byť odolná voči škodlivým javom tak, aby jeho životnosť bola minimálne päť rokov. Tabuľa musí okrem informácie o financovaní obsahovať aj logo "Financované Európskou úniou NextGenerationEU" a emblém EÚ spolu s logom Plánu obnovy. Ak tak určí vykonávateľ v záväznej dokumentácii, informácia môže byť doplnená názvom investície/reformy, prípadne inými informáciami po konzultácii s NIKA;
 6. pri projektoch budovania železničných tratí je umiestnenie informácie potrebné počas celej doby výstavby, a to na dočasnej tabuli. Trvalú informačnú tabuľu o financovaní projektu z Plánu obnovy je potrebné umiestniť na viditeľnom mieste na každej železničnej stanici, ktorá sa na trati nachádza. Stálu informačnú tabuľu o financovaní projektu z Plánu obnovy je potrebné umiestniť v bezprostrednej blízkosti projektu najneskôr do troch mesiacov od ukončenia projektu. Tabuľa musí byť odolná voči škodlivým javom tak, aby jeho životnosť bola minimálne päť rokov. Tabuľa musí okrem informácie o financovaní obsahovať aj logo "Financované Európskou úniou NextGenerationEU" a emblém EÚ spolu s logom Plánu obnovy. Ak

tak určí vykonávateľ v záväznej dokumentácii, informácia môže byť doplnená názvom investície/reformy, prípadne inými informáciami po konzultácii s NIKA;

7. v prípade iných stavebných, rekonštrukčných či modernizačných projektov, ktoré nie sú sústredené na jednom mieste a presahujú dĺžku 20 km (napr. elektrické vedenie), je potrebné umiestniť dočasnú tabuľu počas celej doby výstavby. Po ukončení výstavby projektu je povinné stále informačnú tabuľu umiestniť na každom dvadsiatom kilometri. Stála informačná tabuľa musí byť umiestnená na viditeľnom mieste v bezprostrednej blízkosti projektu a osadená najneskôr do troch mesiacov od ukončenia projektu. Tabuľa musí byť odolná voči škodlivým javom tak, aby jeho životnosť bola minimálne päť rokov. Tabuľa musí okrem informácie o financovaní obsahovať aj logo "Financované Európskou úniou NextGenerationEU" a emblém EÚ spolu s logom Plánu obnovy. Ak tak určí vykonávateľ v záväznej dokumentácii, informácia môže byť doplnená názvom investície/reformy, prípadne inými informáciami po konzultácii s NIKA;
 8. v prípade malých reklamných predmetov (napr. pero, šnúrka na mobil, USB kľúč) je Prijímateľ povinný umiestniť odkaz s nápisom „Financovaný Európskou úniou NextGenerationEU“/„Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a emblém EÚ s odkazom na EÚ, pričom minimálna veľkosť emblému EÚ je 10 mm na výšku; v prípade, že veľkosť predmetu takúto veľkosť emblému EÚ neumožňuje, je možné použiť menšiu veľkosť. V prípade nemožnosti umiestnenia takéhoto odkazu na predmet sa viditeľnosť zabezpečí iným primeraným spôsobom. Ďalšie odporúčania pre výrobu reklamných predmetov je možné nájsť aj v dizajn manuáli NIKA na webovom sídle www.planobnovy.sk;
 9. zobrazenie povinných prvkov minimálne po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie opatrenia.
- b) ak Predmet Projektu nie je hmotne zachytiteľný (v prípade projektov iného charakteru vrátane opatrení spadajúcich pod reformy):
1. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a loga Plánu obnovy na vlastnom webovom sídle;
 2. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ spolu s logom Plánu obnovy v prezentáciách, brožúrach, oficiálnych dokumentov a v akýchkoľvek komunikačných a informačných materiáloch;
 3. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a Plánu obnovy, na základe ktorého je umožnené financovanie z prostriedkov mechanizmu v oficiálnej komunikácii voči verejnosti, na sociálnych sieťach či v oficiálnych prejavoch.

Vykonávateľ zabezpečí dodržiavanie vyššie uvedených pravidiel pre prijímateľov, a zabezpečí zobrazenie loga Plánu obnovy podľa logo a dizajn manuálu NIKA v rovnakých prípadoch. V prípade organizácie podujatí je prijímateľ povinný uviesť zdroj financovania prostredníctvom zobrazenia povinných prvkov na plagáte minimálnej veľkosti A4, ktorý bude umiestnený v miestnosti konania podujatia na viditeľnom mieste.

Detailné špecifikácie vrátane predpísanej farebnosti, veľkosti a iných atribútov použitia emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ ako aj logo a dizajn manuál pre Plán obnovy uverejní NIKA na svojom webovom sídle www.planobnovy.sk.

Výdavky spojené s povinnou publicitou patria medzi oprávnené výdavky. Preto je možné ich uhradiť priamo z prostriedkov mechanizmu.

NIKA vypracovala a na svojom webovom sídle www.planobnovy.sk uverejnila manuál odporúčaní pre vykonávateľov, ktorý zahŕňa detailne popísané prvky povinnej publicity na informačných tabuliach a plagátoch, vrátane financovania nákladov, ktoré sú s ich výrobou spojené. V prípade potreby konzultácie, alebo finálneho schválenia návrhu sa požiadavku zasiela na e-mailovú adresu komunikacia_planobnovy@vlada.gov.sk.

9.1.5 Komunikačná sieť Plánu obnovy

Komunikačná sieť je neformálna platforma, ktorú tvoria zástupcovia komunikačných alebo tlačových útvarov:

- a) riaditeľ/ka tlačového alebo komunikačného odboru;
- b) vedúci/a tlačového alebo komunikačného oddelenia;
- c) hovorca/hovorkyňa.

Cieľom komunikačnej siete Plánu obnovy je:

- a) posilniť medzirezortnú spoluprácu v oblasti komunikácie v súvislosti s implementáciou Plánu obnovy;
- b) prostredníctvom pravidelnej komunikácie, formou pravidelných osobných alebo online stretnutí, zabezpečiť efektívnu a horizontálnu koordináciu komunikačných aktivít spojených s Plánom obnovy;
- c) zdieľať materiály a informácie k prierezovým témam Plánu obnovy, týkajúcich sa implementácie Plánu obnovy v súvislosti s možnou komunikáciou, predvídaním komunikačných rizík, komunikačných aktivít;
- d) dosiahnuť uniformnú komunikáciu jednotlivých priorít Plánom obnovy voči širokej ako aj odbornej verejnosti;
- e) zabezpečiť koordináciu odpovedí na novinárske otázky;
- f) zabezpečiť zdieľanie hlavných komunikačných naratívov Plánu obnovy;
- g) zabezpečiť konzistentnú komunikáciu o Pláne obnovy.

NIKA v rámci komunikačnej siete Plánu obnovy:

- a) je hlavným koordinátorom a kontaktným bodom pre všetkých členov komunikačnej siete;
- b) zodpovedá za pravidelnú komunikáciu a zvolávanie stretnutí v rámci komunikačnej siete;
- c) dohliadne na to, aby sa informačné a komunikačné opatrenia vykonávali v súlade s komunikačnou stratégiou a so zámerom čo najširšieho mediálneho pokrytia, a to s použitím rôznych foriem a metód komunikácie.

Vykonávateľ v rámci komunikačnej siete Plánu obnovy:

- a) nominuje komunikačného rezortného koordinátora;
- b) prostredníctvom komunikačného rezortného koordinátora na pravidelnej báze informuje NIKA o komunikačných aktivitách súvisiacich s Plánom obnovy, poskytuje potrebné komunikačné a iné materiály a vstupy do ročnej komunikačnej stratégie, spolupracuje na príprave kampaní a predvída možné komunikačné riziká.

9.2 Koordinácia

9.2.1 Vláda Slovenskej republiky

Najvyšším rozhodovacím a schvaľovacím orgánom pre Plán obnovy je vláda SR, ktorá vystupuje ako riadiaca autorita (tzv. „steering committee“) pre celý mechanizmus.

V zmysle § 3 zákona o mechanizme vláda SR okrem iného schvaľuje Plán obnovy, ako aj jeho akékoľvek zmeny, na návrh NIKA schvaľuje zavedenie krízových opatrení ako nápravného mechanizmu v prípade, ak je ohrozená implementácia investície alebo reformy alebo splnenie míľnikov a cieľov, prípadne je ohrozené ich splnenie v schválenom harmonograme.

9.2.2 Národná implementačná a koordinačná autorita

Ustanovenie § 4 zákona o mechanizme vymedzuje pôsobnosť NIKA pri koordinácii a implementácii Plánu obnovy.

V zmysle zákona o mechanizme je NIKA jednotným kontaktným miestom pre komunikáciu s EK pre Plán obnovy,

zabezpečuje úlohy súvisiace s koordináciou subjektov pri vykonávaní Plánu obnovy, monitoruje a hodnotí stav vykonávania Plánu obnovy, predkladá vláde návrh krízových opatrení, ich zmeny alebo návrh na ukončenie uplatňovania krízových opatrení, riadi a usmerňuje komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy a plní ďalšie úlohy vyplývajúce zo zákona o mechanizme.

V záujme zabezpečenia spolupráce jednotlivých zložiek je v rámci Systému implementácie Plánu obnovy definovaný systém internej koordinácie Plánu obnovy medzi zainteresovanými zložkami. Jeho úlohou je zabezpečiť koordináciu medzi vykonávateľmi Plánu obnovy a NIKA na všetkých úrovniach. Táto úloha zahŕňa najmä:

- a) vzájomnú komunikáciu a pravidelné zdieľanie informácií medzi jednotlivými rezortmi, NIKA a EK;
- b) identifikáciu implementačných rizík a návrh stratégie ich riešenia;
- c) monitorovanie progresu implementácie plánu obnovy a plnenia míľnikov a cieľov;

9.2.3 Iné orgány

Súčasťou systému koordinácie Plánu obnovy (ďalej len „systém koordinácie“) sú dva základné koordinačné útvary:

- Výkonná rada pre Plán obnovy (ďalej len „výkonná rada“)
- Koordináčna platforma k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „koordinačná platforma“).

Výkonná rada pre Plán obnovy

Výkonná rada, pôsobiaca v rámci Rady vlády Slovenskej republiky pre udržateľný rozvoj a jeho financovanie je odborný, poradný a konzultačný orgán vlády SR pre otázky týkajúce sa Plánu obnovy, najmä pre vykonávanie mechanizmu.

Úlohou výkonnej rady je zabezpečiť štrukturovaný dialóg s kľúčovými partnermi a odbornou verejnosťou vo fáze implementácie Plánu obnovy, sledovať pokrok v dosahovaní míľnikov a cieľov, a identifikovať potenciálne implementačné riziká.

Podrobnosti o zložení, pôsobnosti a organizácii výkonnej rady upravuje štatút Rady vlády Slovenskej republiky pre udržateľný rozvoj a jeho financovanie.

Koordinačná platforma k Plánu obnovy

Cieľom koordinačnej platformy je zabezpečiť pravidelné informovanie o dôležitých záležitostiach spojených s implementáciou plánu obnovy medzi NIKA a vykonávateľmi. V prípade potreby sa v rámci koordinačnej platformy riešia aj otázky komplementarity Plánu obnovy a európskych fondov.

Koordinačná platforma funguje na dvoch úrovniach:

- *Medzirezortná úroveň:*
 - prebieha na úrovni rokovaní vlády SR,
 - slúži predovšetkým na vzájomné informovanie sa o celkovom stave implementácie Plánu obnovy a o priezrových témach spojených s jeho implementáciou
- *Rezortná úroveň:*
 - prebieha formou stretnutí na bilaterálnej úrovni medzi zástupcami individuálnych rezortov zapojených do implementácie Plánu obnovy a NIKA,
 - stretnutia sa konajú spravidla raz mesačne alebo podľa potreby,
 - slúži predovšetkým na vzájomné informovanie sa o priebehu implementácie Plánu obnovy, mapovanie progresu v plnení míľnikov a cieľov určených vo vykonávacom rozhodnutí Rady, diskusiu o potenciálnych prekážkach v implementácii a hľadanie riešení na ich včasné odstránenie,
 - jej organizáciu zabezpečujú vecné odbory NIKA.

10 Zoznam príloh

Príloha č. 1.1 – 1	Príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady (CID)
Príloha č. 3.1 – 1	Test štátnej pomoci
Príloha č. 3.1 – 2	Vzor výzvy na predkladanie žiadosti o prostriedky mechanizmu
Príloha č. 3.1 – 3	Kontrolný zoznam k výzve na predkladanie žiadosti o prostriedky mechanizmu
Príloha č. 3.1 – 4	Metodická príručka k výstavbe a obnove budov
Príloha č. 3.1 – 5	Vzor harmonogramu vyhlasovania výziev a priamych výzvaní
Príloha č. 3.1 – 6	Identifikácia synergických a komplementárnych účinkov
Príloha č. 4.1 – 1	Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku
Príloha č. 4.1 – 2a	Vzor vyhlásenia riadiaceho subjektu
Príloha č. 4.1 – 2b	Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu
Príloha č. 4.1 – 2c	Kumulatívne zelené výdavky
Príloha č. 4.1 – 2d	Súhrnný dokument
Príloha č. 4.2 - 1	Výkaz vratiek na príjmovom účte vykonávateľa
Príloha č. 4.3 – 1a	Rozpis výdavkov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 1b	Súhrnný rozpis výdavkov a počtu zamestnancov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 1c	Inštrukcia k plánovaniu výdavkov pre implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 2	Skutočné a očakávané čerpanie výdavkov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.5 – 1a	Interná žiadosť o platbu – vzor
Príloha č. 4.5 – 1b	Žiadosť o platbu – vzor
Príloha č. 4.8 – 1	Žiadosť o vrátenie – vzor
Príloha č. 5.1 – 1	Vzor monitorovacej správy I/R
Príloha č. 5.1 – 2	Vzor monitorovacích údajov
Príloha č. 5.1 – 3	Metodické usmernenie k spoločným ukazovateľom
Príloha č. 5.1 – 3a	Report spoločných ukazovateľov
Príloha č. 5.2 – 2	Vzor monitorovacej správy projektu
Príloha č. 6.5 – 2	Správa o zistenej nezrovnalosti
Príloha č. 6.7 – 1	Typológia nedostatkov
Príloha č. 8.1 – 1	Vzor monitorovacích údajov pre finančné nástroje